

דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2011

דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2011

פרק א: עדכון דוח תיאור עסקי התאגיד בדוח

התקופתי לשנת 2010

פרק ב: דוח הדירקטוריון

פרק ג: דוחות כספיים

פרק ד: נספחים

**פרק א':
עדכון דוח תיאור עסקי התאגיד
בדוח התקופתי לשנת 2010**

תוכן עניינים

1	חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	1
1.1	תחום ביטוח בריאות	1
2	חלק ב' - מידע כספי לגבי תחום הפעילות ביטוח בריאות	2
2.1	מידע כספי אודות תחום הפעילות	2
3	חלק ג' - תיאור ומידע לגבי תחום הפעילות	3
3.1	מידע כללי על תחום הפעילות	3
3.2	שינויים בהיקף הפעילות בתחום, ברווחיותו ובתמהיל הלקוחות	6
3.3	גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות והשינויים החלים בהם	7
3.4	תחליפים למוצרי תחום הפעילות	7
3.5	מבנה התחרות והשינויים שחלו בתחום	7
3.6	שינויים בהסדרי ביטוח משנה בתחום	7
3.7	מוצרים ושירותים	7
3.8	פילוח נתונים עבור מוצרים ושירותים	8
3.9	שיווק והפצה	11
3.10	ביטוח משנה	11
3.11	ספקים ונותני שירותים	12
3.12	תחרות	12
3.13	מבנה ארגוני	13

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

עדכון דוח תיאור עסקי התאגיד

בדוח התקופתי של החברה לשנת 2010

להלן יובאו עדכונים בדבר שינויים או חידושים מהותיים אשר אירעו בעסקי מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") מאז פרסום הדוח התקופתי של החברה לשנת 2010 (להלן: "הדוח התקופתי"), בכל עניין שיש לתארו בפרק א' (דוח תיאור עסקי התאגיד) לדוח התקופתי. העדכון נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח - 1998 ובהתאם לחוזרי המפקח על הביטוח מס' 3-1-2006 ומס' 1-1-2007, ומס' 4-1-2010, אשר החילו את תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, על מבטחים, בשינויים המתחייבים מאופי פעילותם, לעיתים, תוך קביעת פירוט שונה מהנדרש לפי התקנות האמורות, וכן בהתאם לחוזרים נוספים שפורסמו על ידי המפקח מעת לעת, ובהתחשב בכך שבידי המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2010.

1. חלק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1 תחום ביטוח בריאות

החל מיום 1 בינואר 2011, ובשל שינוי במבנה הארגוני של החברה, מוגדר ענף ביטוח בריאות כתחום פעילות נפרד אשר מאחד תחתיו פוליסות ביטוח בריאות שונות לטווח ארוך, וכן מדווח כמגזר נפרד החל מדוחות הכספיים של החברה לרבעון הראשון של שנת 2011. בדוח התקופתי לשנת 2010 תחום פעילות ביטוח בריאות, האמור לעיל, נכלל במסגרת תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח. יודגש, כי לא חל שינוי בתחומי הפעילות של החברה, למעט לעניין הפרדת תחום ביטוח בריאות מתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך הטווח.

לפיכך, מעודכן בזאת דוח תיאור עסקי התאגיד, בדרך של הוספת תיאור של תחום פעילות ביטוח בריאות כמפורט להלן:

תחום פעילות ביטוח בריאות: תחום ביטוח הבריאות כולל את פעילות החברה בשיווק ומכירה של פוליסות בריאות לטווח ארוך, ובכללן ביטוח מחלות ואשפוז, ביטוחי שיניים ביטוח סיעודי וביטוח מחלות קשות. הביטוח נעשה במסגרת פוליסות לפרטים ולקולקטיבים. הפוליסות הנמכרות במסגרת הענפים האמורים מכסות את מגוון הנזקים הנגרמים למבוטח כתוצאה ממחלות ו/או מתאונות (למעט מקרי מוות). תחום זה מנוהל בקבוצה באמצעות החברה.

להלן יובא תיאור תחום פעילות ביטוח בריאות, במתכונת דומה לתיאור תחומי הפעילות אשר הופיעו בדוח התקופתי של החברה לשנת 2010.

2. חלק ב' - מידע כספי לגבי תחום הפעילות ביטוח בריאות

2.1 מידע כספי אודות תחום הפעילות

1-12/2010	1-3/2010	1-3/2011	באלפי ש"ח
312,328	74,719	77,707	פרמיות ברוטו
217,214	51,275	52,174	פרמיות בשייר
11,826	(699)	10,067	רווח (הפסד) לפני מסים
13,643	1,152	9,387	סך כל הרווח כולל לפני מיסים על ההכנסה

31.12.2010	31.03.2010	31.03.2011	
586,199	566,170	603,656	סך ההתחייבויות הביטוחיות ברוטו

ביטוח סיעודי

1-12/2010	1-3/2010	1-3/2011	באלפי ש"ח
50,407	12,146	13,468	פרמיות ברוטו
39,494	9,473	9,817	פרמיות בשייר
(7,372)	(10,150)	10,579	רווח (הפסד) לפני מסים
(5,749)	(8,836)	10,228	סך כל הרווח (הפסד) כולל לפני מיסים על ההכנסה

31.12.2010	31.03.2010	31.03.2011	
415,747	415,593	413,256	סך ההתחייבויות הביטוחיות ברוטו

לפרטים נוספים ראה סעיף 3.8 להלן.

ביטוח בריאות אחר

1-12/2010	1-3/2010	1-3/2011	באלפי ש"ח
261,921	62,573	64,239	פרמיות ברוטו
177,720	41,802	42,357	פרמיות בשייר
19,198	9,451	(512)	רווח (הפסד) לפני מסים
19,392	9,988	(841)	סך כל הרווח (הפסד) כולל לפני מיסים על ההכנסה

31.12.2010	31.03.2010	31.03.2011	
170,452	150,577	190,400	סך ההתחייבויות הביטוחיות ברוטו

לפרטים נוספים ראה סעיף 3.8 להלן.

3. חלק ג' - תיאור ומידע לגבי תחום הפעילות

3.1 מידע כללי על תחום הפעילות

תחום פעילות ביטוח הבריאות מעניק כיסוי ביטוחי בגין אירועים ביטוחיים אשר אינם מכוסים במסגרת סל הבריאות הבסיסי ואינם ניתנים או ניתנים חלקית במסגרת שירותי הבריאות הנוספים ("השב"ן) של קופות החולים בישראל.

ביטוחי הבריאות כוללים, בין היתר, כיסוי לניתוחים פרטיים, השתלות איברים ותרופות שאינן כלולות בסל הבריאות הבסיסי, ביטוחי שיניים וכן ביטוח מסוג פיצוי בגילוי מחלה קשה.

בנוסף, ביטוחי הבריאות כוללים ביטוח סיעודי המעניק למבוטח כיסוי למקרה שהמבוטח אינו יכול לבצע מספר פעולות בסיסיות [ADL], בהתאם לתנאי הפוליסה.

אופי המכירות וסוגי הפוליסות מושפעים מאוד משינויים רגולטורים, ממדיניות החברה ומהצרכים והעדפות המשתנים של הלקוחות.

3.1.1 מבנה תחום הפעילות והשינויים בו

שירותי הבריאות בישראל מורכבים ממספר רבדים. הראשון - סל הבריאות הבסיסי בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי והתקנות אשר הוצאו מכוחו; השני - שירותי בריאות משלימים בקופות החולים הניתנים מכוח הסמכה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי (לעיל ולהלן: "שב"ן"); והשלישי - ביטוחי הבריאות הפרטיים באמצעות חברות הביטוח. ביטוחי הבריאות הפרטיים נועדו להשלים את הרבדים הראשון והשני בדרך של הוספת נדבך נוסף על שירותי הבריאות המשלימים בקופות החולים ולעיתים בדרך של הוספה על סל הבריאות הבסיסי.

שוק ביטוחי הבריאות הינו תחום מתפתח המושפע משחיקת הסל הבסיסי ביחס לצרכים הרפואיים של האוכלוסייה אשר הולכים וגדלים, בין היתר, לאור שיפורים טכנולוגיים בתחום הרפואה, עלייה בתוחלת החיים ושיפור באיכות החיים וברמתם.

השירותים המשלימים של קופות החולים אינם נותנים מענה מלא לצרכים השונים, בעיקר בנושא השתלות, ניתוחים, תרופות וכיסויים נוספים. נוכח האמור, מתפתחת בשנים האחרונות מגמה של הרחבת השב"ן בידי קופות החולים בגיבוי חברות הביטוח.

על רקע יוזמה של חלק מקופות החולים להכללת כיסוי נוסף במסגרת השב"ן לתרופות מצילות חיים ומאריכות חיים, שאינן כלולות בסל התרופות הבסיסי, התפתח דיון ציבורי לגבי הרחבה זו. בחוק ההסדרים שהתקבל בכנסת בחודש דצמבר 2007 נאסר על קופות החולים לכלול בתכניות השב"ן תרופות מצילות חיים ומאריכות חיים. כמו כן, בחירת רופא מנתח מחייבת תשלום השתתפות עצמית. בנוסף, בחודש פברואר 2008, הוציא המפקח מכתב למנהלי חברות הביטוח בו הודיע שאין בכוונתו לאשר תוכנית לכיסוי ביטוחי לתרופות מצילות או מאריכות חיים במסגרת תוכנית לביטוח בריאות קבוצתי לחברי קופות החולים. המפקח פירט במכתב את הנימוקים להחלטה זו לפיה, ברצונו, בין היתר, למנוע ניגוד עניינים פוטנציאלי בין השירותים הניתנים במסגרת הסל הבסיסי לבין אלו הניתנים בביטוח הקבוצתי, פגיעה בעיקרון השוויון בהספקת שירותי הבריאות הציבוריים לכלל התושבים והאפשרות שביטוח זה יצור חסמי מעבר בין הקופות השונות. החברה מעריכה כי לאיסור על הכללת תרופות מאריכות חיים בתכנית השב"ן צפויה להיות השלכה חיובית על החברה ולשפר את מכירות של פוליסות ביטוח בריאות. בחודש ספטמבר 2010 השיקה החברה מוצר ייעודי לכיסוי תרופות "תרופה מושלמת" שנותן פתרון לאוכלוסיית היעד שביקשה בעבר לרכוש כיסוי זה במסגרת השב"ן של קופות החולים.

בחודש יולי 2010 נוספו לסל שירותי הבריאות טיפולי שיניים לילדים עד גיל 8, המבוטחים בקופות החולים מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994. השירותים הכלולים ברפורמה הם שירותי רפואת שיניים מונעת ומשמרת. החברה פועלת בשיווק ביטוח שיניים בעיקר במסגרת מכירת ביטוחים קולקטיבים, אך גם באמצעות ביטוחי פרט. מאחר ומרבית המבוטחים בפוליסות ביטוח שיניים הינם בגירים וכן מאחר והפוליסות הנ"ל כוללות כיסויים בהיקף נרחב, מעבר לתיקון האמור, להערכת החברה לא צפויה השפעה מהותית לחקיקה האמורה. מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד המבוסס על הערכותיה של החברה ועלול שלא להתממש, בשל שינויי חקיקה אשר אין ביכולתה של החברה לצפות.

להרחבה בנושא מוצרים ושירותים בתחום הפעילות ראה סעיף 3.7 להלן.

3.1.2 מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים

פעילות החברה בתחום זה כפופה להוראות הדין החלות על מבטחים, לרבות הוראות חוק הפיקוח והתקנות שהוצאו על פיו וכן להוראות המפקח, כפי שמתפרסמות מעת לעת, כמפורט להלן.

למגבלות חקיקה מרכזיות, החלות על הקבוצה בכלל פעילותה ראה סעיף 8.2 לדוח תיאור עסקי התאגיד הנכלל במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2010.

להלן יפורטו מגבלות החקיקה המרכזיות החלות על החברה בפעילותה בתחום ביטוח בריאות וכן עיקרי ההוראות הרגולטוריות שפורסמו בשנתיים האחרונות בתחום זה (לרבות הצעות לחקיקה וטיוטות חוזרים):

(א) חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994

חוק זה, שנכנס לתוקף בחודש ינואר 1995, קובע כי כל אזרח ישראלי זכאי לשירותי בריאות המפורטים בסל שירותי הבריאות מכוח החוק. שירותים אלה ניתנים על ידי קופות החולים.

(ב) תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזה הביטוח) (הוראות למצב רפואי קודם), התשס"ד-2004

התקנות מסדירות את אופן שימוש המבטח בסייג לחבות המבטח בשל מצב רפואי קודם, מבטיחות כיסוי ביטוחי ראוי למשך כל תקופת הביטוח ומונעות ביצוע חיתום בעת התביעה לתשלום תגמולי ביטוח.

(ג) תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח בריאות קבוצתי), התשס"ט-2009

בחודש ספטמבר 2009 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח בריאות קבוצתי), תשס"ט-2009. במסגרת התקנות נקבעו קווים כלליים ביחס לאופן בו ינהל מבטח פוליסות ביטוח בריאות קבוצתיות הנמכרות על ידו, ובכלל זה: מגבלות על זהות בעל הפוליסה, הנחיות ביחס לחובות בעל הפוליסה כלפי המבוטחים, מספר מינימאלי של מבוטחים, מגבלות על סכום הביטוח, מסמכים שיש להמציא למבוטחים עם ההצטרפות לביטוח, חידוש הביטוח וכן חובת הודעה על שינוי בדמי ביטוח, מתן אפשרות למבוטח להמשיך את הביטוח הקבוצתי כביטוח פרט במקרים מסוימים שיורה המפקח, אופן גביית דמי הביטוח ואופן ניהול המידע ביחס לפוליסה הקבוצתית.

(ד) חוק חוזה ביטוח (תיקון מס' 4), תש"ע-2010

התיקון פורסם בחודש מרס 2010, ובו נקבע כי מבטח בביטוחים אישיים (קרי- ביטוח תאונות אישיות, ביטוח רכב (רכוש), ביטוח דירות ותכולתן, ביטוח חיים, ולמעט ביטוח אחריות) הנמצא בהליך משפטי מול מבטח, ולא שילם את תגמולי הביטוח שלא היו שנויים במחלוקת בתום לב, במועדים שבהם היה עליו לשלם - מחויב בית המשפט לחייבו בתשלום ריבית מיוחדת על סכום תגמולי הביטוח, כמפורט בסעיף 28א לחוק. לעניין מבטח כאמור בביטוחים שאינם ביטוחים אישיים- רשאי בית המשפט לחייבו בתשלום הריבית המיוחדת כאמור. תחילתו של התיקון 30 יום מיום פרסומו.

(ה) תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזה הביטוח) (הוראות למצב רפואי קודם), התשס"ד-2004

בחודש ינואר 2004 פורסמו תקנות, שנועדו להסדיר את אופן שימוש המבטח בסייג לחבות המבטח בשל מצב רפואי קודם, להבטיח כיסוי ביטוחי ראוי למשך כל תקופת הביטוח ולמנוע ביצוע חיתום בעת התביעה לתשלום תגמולי ביטוח.

(ו) טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (תנאים בחוזה ביטוח) (הוראות לעניין התיישנות בחוזה ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי לנכות), התשע"א - 2011.

בחודש פברואר 2011 פרסם המפקח את טיוטת התקנות הנ"ל. על פי הטייטה, חוזה ביטוח הכולל כיסוי ביטוחי לנכות יכלול תנאי שלפיו אם מועד קרות הנכות מאוחר למועד התאונה או גילוי המחלה, לפי העניין, לא יחל מרוץ תקופת ההתיישנות לפני מועד קרות הנכות.

(ז) בחודש פברואר 2011 הוגשה הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון - העברת

האשפוז הסיעודי לאחריות קופות החולים), התש"ע - 2010. בהצעת החוק, מוצע כי קופות החולים יממנו את שהות החולה הסיעודי על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי במסגרת מוסד מוכר לטיפול סיעודי. אופן המימון טרם ברור. כמו כן, לצורך מימון שירות זה, מוצע כי דמי ביטוח הבריאות יוגדלו משיעור של 5% ל- 5.3%. על פי ההצעה קופות החולים תממנה רק חלק מהוצאות אשפוז המבוטח במוסד מתאים. לאור הנתונים הכלליים של שוק הסיעוד - מס' מיטות האשפוז ומספר החולים הסיעודיים הנמצאים במוסדות לטיפול סיעודי - לא צפויה השפעה משמעותית על שיווק תכניות ביטוח סיעודי, מאחר ועדיין יהיה צורך בהגדלת נפח הכיסוי שיינתן על ידי קופות החולים, ככל שיינתן, וכן מאחר והצעת החוק לא מתייחסת למימון טיפול סיעודי בבית המבוטח. על אף האמור, טרם ניתן להעריך את מלוא ההשפעה של הצעת התיקון על שוק ביטוחי הסיעוד, מאחר והצעת החוק הינה בשלב מקדמי בלבד. הערכת החברה הינה מידע צופה פני עתיד המבוסס על הצעת החקיקה ונתוני השוק הנמצאים בידיעתה, ועל הערכת החברה לגבי השפעתה על השוק. צפי זה עלול שלא להתממש בשל שינויי חקיקה נוספים או בשל שינויים באופי צריכת השירות והתנהגות השוק באופן השונה מזה הנצפה על ידי החברה נכון למועד דוח זה.

(ח) חוזרי המפקח

1. בחודש ינואר 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו **כיסוי ביטוח להשתלות**. החוזר קובע הנחיות בדבר יישום הוראות חוק **השתלת איברים, התשס"ח-2008** (להלן בתת סעיף זה: "**החוק**") על תכניות הכוללות כיסוי ביטוחי, בדרך של שיפוי או פיצוי, למימון ביצוע השתלה (להלן בתת סעיף זה: "**מימון השתלה**"), ובין היתר אוסר על מתן תמורה לאדם בעבור איבר שניטל מגופו או מגופו של אדם אחר, וכן מטיל על המבוטח חובה לבדוק, בטרם מימון ההשתלה, האם ההשתלה בוצעה בהתאם להוראות החוק. כמו כן, נקבעה הוראה בדבר מתן גילוי נאות למבוטחים בעניין זה והוראות יישום החוזר על תכניות שונות.

2. בחודש מרס 2009 פרסם המפקח חוזר **פירוט תגמולי ביטוח בתכניות לביטוח בריאות**. מטרת החוזר הינה להבטיח כי בטרם כריתתו של חוזה הביטוח, יהיה בידי המבוטחים מידע בנוגע לסכום תגמולי הביטוח לפי תנאי התכנית. הטייטה מפרטת את המידע אשר על מבטח למסור למבוטח בנוגע לסכום תגמולי הביטוח לפי תנאי התכנית עובר לכריתתו של חוזה הביטוח, לרבות תגמולי ביטוח מרביים שלא בערך כספי נקוב. החוזר קובע רשימת מקרים בהם ניתן לשנות את פירוט תגמולי הביטוח אשר פורסמו. ההוראות יחולו על תכניות לביטוח בריאות, למעט על כיסויים ביטוחיים לפרוצדורות רפואיות המבוצעות בחו"ל.

3. בחודש יוני 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו **דיווח שנתי למבוטחים בביטוח בריאות**. החוזר מחליף חוזר קודם שהסדיר דיווח זה. על פי החוזר, מחויב מבטח להמציא לכל המבוטחים בביטוחי בריאות שתקופת הביטוח בפוליסות שרכשו עולה על שנה, למעט פוליסות נסיעות לחו"ל וביטוח רפואי לעובדים זרים, דוח שנתי שיכלול פרטים בקשר עם פוליסות הבריאות שרכש המבוטח אצל המבטח. בדוח יפורטו, בין היתר, פרטים בסיסיים ונתונים אישיים של המבוטח, פירוט הפוליסות של המבוטח, פירוט הכיסויים בפוליסות, פירוט הפרמיות ששולמו במהלך שנת הדיווח, פירוט הנחות/החזרי פרמיות בגין היעדר תביעות, פירוט תגמולי הביטוח ששולמו בשנה החולפת, פירוט ההחרגות בגין מצב רפואי קודם ושינויים שחלו, ככל שחלו, בתכנית הביטוח של המבוטח ומילון מושגים.

4. בחודש אוגוסט 2009 פרסם המפקח חוזר המחייב את חברות הביטוח **במסירת מידע לבעל פוליסה בביטוח קבוצתי מסוג ביטוח בריאות, ביטוח חיים וביטוח אובדן כושר עבודה**. מעתה, בעלי הפוליסות יקבלו נתונים שונים אודות הפוליסות, כגון: סך הפרמיות בחלוקה לפי שנים; מידע בגין תביעות משולמות (כתשלום חד-פעמי או עיתי); עמד מספר התביעות במועד הדיווח על 20 או פחת מ-20, על המבטחים להציג את סך התביעות ששולמו לפי סוג תביעה ואת סך הפרמיות, בחלוקה לפי שנים. כמו כן, במקרה של ביצוע התאמת פרמיה, על המבטחים למסור לבעל הפוליסה את הסכום של כל אחד מהמשתתפים שנעשה בהם שימוש לצורך קביעת התאמת הפרמיה, 60 יום לפני המועד לביצוע התאמת הפרמיה כאמור.

5. בחודש דצמבר 2009 פרסם המפקח חוזר שעניינו **ביטוח סיעודי קבוצתי**, אשר מחליף חוזר קודם בנושא, משנת 2004. החוזר מעדכן, בין היתר, את ההוראות בדבר המקרים והתנאים שבהם נדרש המבטח לאפשר המשכיות במסגרת פוליסות פרט למי שהיה מבטח בביטוח סיעודי קבוצתי, וזאת בשל מאפייניו של הביטוח הסיעודי המחייבים התייחסות לכיסוי הביטוחי כאל מוצר ארוך טווח שנועד לתת תמיכה בעיקר בגיל הזקנה. על פי החוזר, על מבטח בביטוח סיעודי קבוצתי לאפשר למבטח בפוליסה קבוצתית לעבור, בהתקיים תנאים מסוימים, לפוליסת פרט, לתקופת ביטוח לכל החיים, בהתאם לתנאים המפורטים בחוזר, המתייחסים לסכום הביטוח, תקופת תשלום תגמולי הביטוח, דמי הביטוח ושמירה על רצף ביטוחי.

6. בחודש מרץ 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה **חובת קבלת הסכמה מפורשת לשם צירוף מבטחים לביטוח**. על פי הטיוטה מבטח לא יצרף מבטחים לתכנית ביטוח בנסיבות שאינן בגדר הצעה מזכה אלא בכפוף לקבלת הסכמה מפורשת מראש של המבטח, כאשר נטל ההוכחה כי מדובר בהצעה מזכה או כי נתקבלה הסכמה מפורשת של המבטח, לפי העניין, הינה על המבטח.

לעדכונים בדבר מגבלות חקיקה ותקינה, אשר פורסמו לאחר מועד פרסום הדוח התקופתי לשנת 2010, ראה סעיף 2.5.3 לדוח הדירקטוריון.

3.2 שינויים בהיקף הפעילות בתחום, ברווחיותו ובתמהיל הלקוחות

3.2.1 היקף הפעילות

בתקופת הדוח הסתכמו הפרמיות שהורווחו בביטוח בריאות ב- 83 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 73 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 14%. הגידול נובע מהרחבה בהיקף העסקים בתחום הפעילות.

3.2.2 רווחיות

תוכניות ביטוח הבריאות הינן לתקופות ארוכות, וחלקן מאופיינות בצבירת רווחות ניכרות במהלך תקופות אלו. שינויים בהנחות ובתחזיות האקטואריות ביחס לסיכון עשויים להביא לשינויים מהותיים בסכומי ההפרשות. עקב המשקל הניכר של הרווחות כאמור, ההכנסות מהשקעות העומדות כנגד עתודות הביטוחיות בתחום זה משפיעות באופן מהותי על רווחיות התחום.

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 10 מיליוני ש"ח לעומת הפסד של כ- 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת מגידול בפרמיה המורווחת בשייר בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, מקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בשייר בסך של 12 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד ומנגד קיטון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח וקיטון בהכנסות מעמלות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

3.2.3 תמהיל לקוחות

לפרטים ראה סעיף 3.8.3 להלן.

3.3 גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות והשינויים החלים בהם

להערכת החברה, גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות הינם, בין היתר, איתור הצרכים של הלקוחות בתחום הבריאות ויכולת פיתוח מוצרים העונים לצרכים אלו, יכולת השיווק וההפצה לגיוס לקוחות חדשים, רמת שירות גבוהה ללקוח, סילוק תביעות ביעילות ובמקצועיות תוך שמירה על רמת השירות ושיפור מערכות המידע בתחום זה.

3.4 תחליפים למוצרי תחום הפעילות

לחלק מהכיסויים המוצעים בתחום פעילות ביטוח בריאות ישנם מוצרים תחליפיים המסופקים על ידי קופות החולים. שינויים בסל הבריאות הבסיסי או בשב"ן עשויים להשפיע על גודלו של השוק הרלוונטי, כמו גם על הכיסויים המוצעים בתחום הפעילות וכן על ההוצאות לסילוק תביעות.

3.5 מבנה התחרות והשינויים שחלו בתחום

לפירוט בדבר מבנה התחרות והשינויים שחלו בתחום ראה סעיף 3.12 להלן.

3.6 שינויים בהסדרי ביטוח משנה בתחום

לא חלו שינויים בהסדרי ביטוח משנה בתחום הבריאות במהלך תקופת הדוח. להרחבה בנושא ביטוח משנה ראה גם סעיף 3.10 להלן.

3.7 מוצרים ושירותים

סעיף זה כולל תיאור כללי ותמציתי של מוצרי ביטוח וכיסויים ביטוחיים. התנאים המלאים והמחייבים הם התנאים המפורטים בכל פוליסה. התיאור הינו לצרכי דוח זה בלבד ולא ישמש לפרשנות הפוליסה.

3.7.1 ביטוח סיעודי

תוכנית המעניקה למבוטח פיצוי חודשי המוגדר ונקבע מראש לאחר תקופת המתנה של מספר חודשים החל ממועד מקרה הביטוח (מועד בו המבוטח אינו יכול לבצע פעולות יומיומיות בסיסיות ADL, כולן או חלקן בהתאם להגדרות בפוליסה), ולמשך תקופת הפיצוי כפי שהוגדרה בפוליסה, עם רכישתה. הפיצוי כאמור משולם כל עוד המבוטח במצב סיעודי, אך לא יותר מהתקופה הנקובה בפוליסה.

פוליסה זו נמכרת בעיקר ללקוחות פרטיים. קיימות גם פוליסות קבוצתיות לביטוח סיעודי. פוליסות מסוג זה משווקות בדרך כלל למעסיקים, ולעתים בשיתוף וועדי עובדים, המעוניינים לבטח את עובדיהם בכיסוי למקרה סיעודי.

3.7.2 ביטוח מחלות קשות

פוליסה המבטיחה למבוטח פיצוי כספי במקרה של אבחון מחלה קשה מתוך רשימת מחלות מוגדרת המאופיינת על ידי חלוקה לארבע קבוצות של מחלות ומאפשרת ללקוח תביעה נוספת לאירוע של גילוי מחלה קשה ובתנאי שאינה כלולה בקבוצת המחלות הראשונה ובהתאם לתנאי הפוליסה.

הפוליסה נמכרת ללקוחות פרטיים. קיימות גם פוליסות קבוצתיות לביטוח מחלות קשות. פוליסות מסוג זה משווקות בדרך כלל למעסיקים ולעתים בשיתוף וועדי עובדים, המעוניינים לבטח את עובדיהם בכיסוי למקרה של מחלות קשות.

3.7.3 ביטוח לכיסוי הוצאות רפואיות

הכיסוי הביטוחי בפוליסות אלו מבוסס על מודל של שיפוי בגין הוצאות רפואיות עד לתקרה הנקובה בפוליסה. לעיתים, מתווסף לכיסוי הביטוחי מרכיב של פיצוי כספי שאינו תלוי בהוצאות בפועל.

סוגי הכיסויים שניתן לרכוש הם, בין היתר: כיסוי לתרופות שאינן כלולות בסל הבריאות, השתלות איברים בחו"ל, טיפולים מיוחדים בחו"ל, ניתוחים פרטיים בארץ ובחו"ל, טכנולוגיות מחליפות ניתוח, התייעצויות עם רופאים מומחים, כתב שרות "רפואה מונעת", רפואה משלימה, בדיקות היריון, פיצוי בגין אשפוז ממחלה, פיצוי בגין ימי החלמה בבית, פיצוי בגין אשפוז בלתי צפוי/אלקטיבי בבית חולים, כתבי שירות: ביקור רופא, עזרה ראשונה ברפואת שיניים ומוקד אחות בשידור חי.

3.7.4 ביטוח שיניים

תכניות לביטוח שיניים של החברה הם משני סוגים עיקריים: (1) מוצר המשווק ללקוחות פרטיים, המעניק כיסוי לרפואה משמרת, הכולל, בין היתר, סתימות, ניקויי אבן ועקירות, (2) מוצר המשווק ללקוחות קולקטיביים הכולל מגוון רחב של כיסויים החל מרפואה משמרת ועד רפואה משקמת פריודנטליים ואורטודנטיים.

3.8 פילוח נתונים עבור מוצרים ושירותים

3.8.1 להלן נתונים עיקריים לגבי תחום הפעילות ביחס לתקופות המפורטות להלן:

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	1-12/2010
פרמיות ברוטו (כולל דמים)	77,707	74,719	312,328
פרמיות בשייר עצמי	52,174	51,275	217,214
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	68,106	124,871	246,663
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	35,080	50,557	150,972

3.8.2 להלן פירוט פרמיות מוצרי ביטוח בריאות:

1-3/2011

באלפי ש"ח	תלוי תשואה	אחר	סה"כ
ביטוח סיעודי	13,352	116	13,468
ביטוח לכיסוי הוצאות רפואיות	-	51,984	51,984
ביטוח מחלות קשות	12,210	45	12,255
סה"כ פרמיות	25,562	52,145	77,707
התחייבויות ביטוחיות	45,353	558,303	603,656

1-3/2010

באלפי ש"ח	תלוי תשואה	אחר	סה"כ
ביטוח סיעודי	11,930	216	12,146
ביטוח לכיסוי הוצאות רפואיות	-	51,156	51,156
ביטוח מחלות קשות	11,259	158	11,417
סה"כ פרמיות	23,189	51,530	74,719
התחייבויות ביטוחיות	39,071	527,099	566,170

1-12/2010

באלפי ש"ח	תלוי תשואה	אחר	סה"כ
ביטוח סיעודי	49,548	859	50,407
ביטוח לכיסוי הוצאות רפואיות	-	215,546	215,546
ביטוח מחלות קשות	46,241	134	46,375
סה"כ פרמיות	95,789	216,539	312,328
התחייבויות ביטוחיות	45,424	540,775	586,199

3.8.3 לקוחות

ניתן לחלק את הלקוחות לשתי קבוצות עיקריות, כמפורט להלן:

ביטוח פרט: תכניות ביטוח הנמכרות ללקוחות פרטיים הינם, בדרך כלל, תכניות ביטוח המוצעות לתקופות ארוכות (למשך כל חיי המבוטח או עד גיל אשר נקבע מראש), המכסות את המבוטח גם אם חל שינוי במצבו הבריאותי במהלך תקופה זו.

לאור העובדה שמרבית תוכניות הביטוח במסגרת ביטוחי הפרט הינן לתקופות ארוכות, בהן הסיכון יכול להשתנות באופן מהותי, לחברות הביטוח קיים קושי להתחייב לפרמיה שלא תשתנה לאורך השנים. על כן ניתנה לחברות הביטוח, האפשרות, במסגרת פוליסות הביטוח, לשנות את טבלת הפרמיות למבוטחים קיימים, וזאת בכפוף לאישורו של המפקח. חוזר המפקח מחודש יולי 2005 מסדיר את העקרונות והתנאים שיעמדו בבסיס בחינתן של בקשות לשינוי תעריפים שיוגשו על ידי חברות הביטוח.

ביטוח קבוצתי: תכניות ביטוח הנמכרות לקבוצת מבוטחים בעלי זיקה משתפת באמצעות גורם מייצג ("בעל פוליסה"). תנאי ההסכמים לביטוח קבוצתי נקבעים במשא ומתן בין המבוטח לבין בעל הפוליסה והם חלים על כל הפרטים הנכללים בחברה הרלוונטית. בדרך כלל הסכמים אלו נחתמים לתקופות ידועות מראש של מספר שנים המתחדשות בכפוף להסכמת הצדדים. קיימים הסכמים לביטוח קבוצתי הכוללים התייחסות למתן רצף ביטוחי במועד תום ההסכם לביטוח קבוצתי, או במועד סיום החברות של המבוטח בחברה. בביטוח סיעודי קבוצתי קיימת חובה להציע רצף ביטוחי למבוטח בתום תקופת ההסכם או עם עזיבת המבוטח את החברה.

לקוחות החברה בתחום הפעילות הינם מגוונים, כך שלחברה אין תלות בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות. כמו כן, לחברה אין לקוח בודד שסך הכנסותיה ממנו מהוות 10% ומעלה מכלל הכנסות החברה.

להלן התפלגות פרמיות בין ביטוחי פרט לביטוחים קולקטיביים:

1-3/2011

סל"כ	ביטוחים קולקטיביים	ביטוחי פרט	באלפי ש"ח
13,468	116	13,352	ביטוח סיעודי
51,984	6,239	45,745	ביטוח לכיסוי הוצאות רפואיות
12,255	45	12,210	ביטוח מחלות קשות
77,707	6,400	71,307	סה"כ פרמיות
603,656	37,304	566,352	התחייבויות ביטוחיות

1-3/2010

סל"כ	ביטוחים קולקטיביים	ביטוחי פרט	באלפי ש"ח
12,146	216	11,930	ביטוח סיעודי
51,156	8,008	43,148	ביטוח לכיסוי הוצאות רפואיות
11,417	158	11,259	ביטוח מחלות קשות
74,719	8,382	66,337	סה"כ פרמיות
566,170	29,498	536,672	התחייבויות ביטוחיות

1-12/2010

סל"כ	ביטוחים קולקטיביים	ביטוחי פרט	באלפי ש"ח
50,407	859	49,548	ביטוח סיעודי
215,546	40,896	174,650	ביטוח לכיסוי הוצאות רפואיות
46,375	134	46,241	ביטוח מחלות קשות
312,328	41,889	270,439	סה"כ פרמיות
586,199	41,379	544,820	התחייבויות ביטוחיות

שיעור הביטולים לשנה מהפוליסות בתוקף לראשית השנה, בתחום הבריאות, במונחי פרמיות, עמד על שיעור של כ- 8.76% לתקופה של 12 חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010.

3.9 שיווק והפצה

החברה משווקת את פוליסות הביטוח שלה בתחום באמצעות סוכנים עצמאיים ומשלמת להם עמלות מכירה מסוגים שונים ובעיקר כשיעור מדמי הביטוח. לחברה אין סוכן אשר היקף פעילותו מהווה מעל 10% מדמי הביטוח בתחום הפעילות.

שיעור העמלה הממוצע מהפרמיות ברבעון הראשון לשנת 2011 עמד על 20.3%, לעומת 18.3% בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת 20.7% בשנת 2010.

לפרטים נוספים לעניין שיווק והפצה ברמת החברה ראה סעיף 8.7 בדוח עסקי התאגיד, הנכלל במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2010.

3.10 ביטוח משנה

התקשרות החברה בביטוחי משנה בתחום ביטוח הבריאות הינן ארוכות טווח והן נקבעות לפי תכנית הביטוח ואינן קצובות בזמן, וניתנים לביטול בהודעה מראש לגבי ביטוחים עתידיים בלבד. בחלק מביטוחי המשנה יש למבטח המשנה אפשרות לעדכן תעריפים במהלך תקופת ההסכם, בהתקיים תנאים מסוימים.

מבטחי משנה ששיעור הפרמיה מסך פרמיות ביטוח המשנה גבוה מ- 10% בתחום ביטוח בריאות (באלפי ש"ח) בתקופות המתוארות בדוח:

31.12.2010		31.3.2010		31.03.2011		דירוג S&P	שם מבטח המשנה
אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה	אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה	אחוז מכלל פרמיות לביטוח משנה	פרמיה לביטוח משנה		
60.2%	57,237	60.0%	14,073	66.6%	17,017	+ A	Swiss Re
24.6%	23,353	24.7%	5,785	20.4%	5,196	-AA	Munich Re
13.1%	12,464	13.3%	3,111	11.5%	2,945	+AA	Gen Re

התפלגות פרמיית ביטוח משנה בתחום בריאות, לפי קבוצות דירוג מרכזות:

פרמיה שנרשמה לטובת מבטח המשנה						
קבוצת דירוג מרכזת			ליום 31.12.2010 (באלפי ש"ח)	ליום 31.3.2010 (באלפי ש"ח)	ליום 31.3.2011 (באלפי ש"ח)	שיעור מסה"כ לתחום פעילות
דירוג S&P			31.12.2010	31.3.2010	31.3.2011	
AA ומעלה			95,114	23,444	25,533	100.0%
A			-	-	-	-
נמוך מ-BBB או לא מדורגות			-	-	-	-
סה"כ			95,114	23,444	25,533	100.0%

לפרטים נוספים לעניין ביטוח משנה ברמת החברה ראה סעיף 8.4 בדוח עסקי התאגיד הנכלל במסגרת הדוח השנתי לשנת 2010.

3.11 ספקים ונותני שירותים

בתחום ביטוח הבריאות הספקים העיקריים של החברה הינם רופאים, מרפאות ובתי חולים פרטיים למתן שירותים רפואיים בהתאם לפוליסות. בנוסף, קשורה החברה בהסכמים עם מספר ספקי שירותי ניהול רפואי לצורך תפעול מערך השירותים השונים למבוטחים. ההתקשרות עם הספקים הנ"ל כוללת התחייבויות של הספק למתן השירות והסדרי תשלום באחת משתי דרכים עיקריות: תשלום עבור כל פעולה או תשלום קבוע הנגזר בין היתר ממספר המבוטחים בפועל (קפיטציה). בנוסף, החברה התקשרה עם שתי רשתות בינלאומיות למתן שירותים רפואיים בחו"ל. כמו כן, החברה קשורה בהסכם עם ספק, המתפעל את מערכת שירות הלקוחות של החברה.

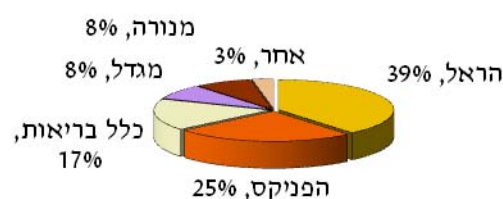
לחברה אין תלות בספקים ונותני שירותים בתחום זה. לתיאור הנושא ברמת החברה, ראה סעיף 8.5 לדוח תיאור עסקי התאגיד הנכלל המסגרת הדוח התקופתי לשנת 2010.

3.12 תחרות

3.12.1 מבנה התחרות בתחום

בתחום הבריאות קיימת תחרות חריפה הנובעת, בין היתר, מריבוי מתחרים ודמיון במוצרים. משקל הביטוחים הקולקטיביים בתחום גדל בהתמדה. בביטוחים הקבוצתיים, ריבוי היועצים בתחום העצים את התחרות שהתבטאה, בין היתר, בירידות מחירים ושחיקת תעריפים.

להלן פירוט של התפלגות פרמיות בין חברות הביטוח בישראל בענף ביטוח בריאות ליום 31.12.2010:

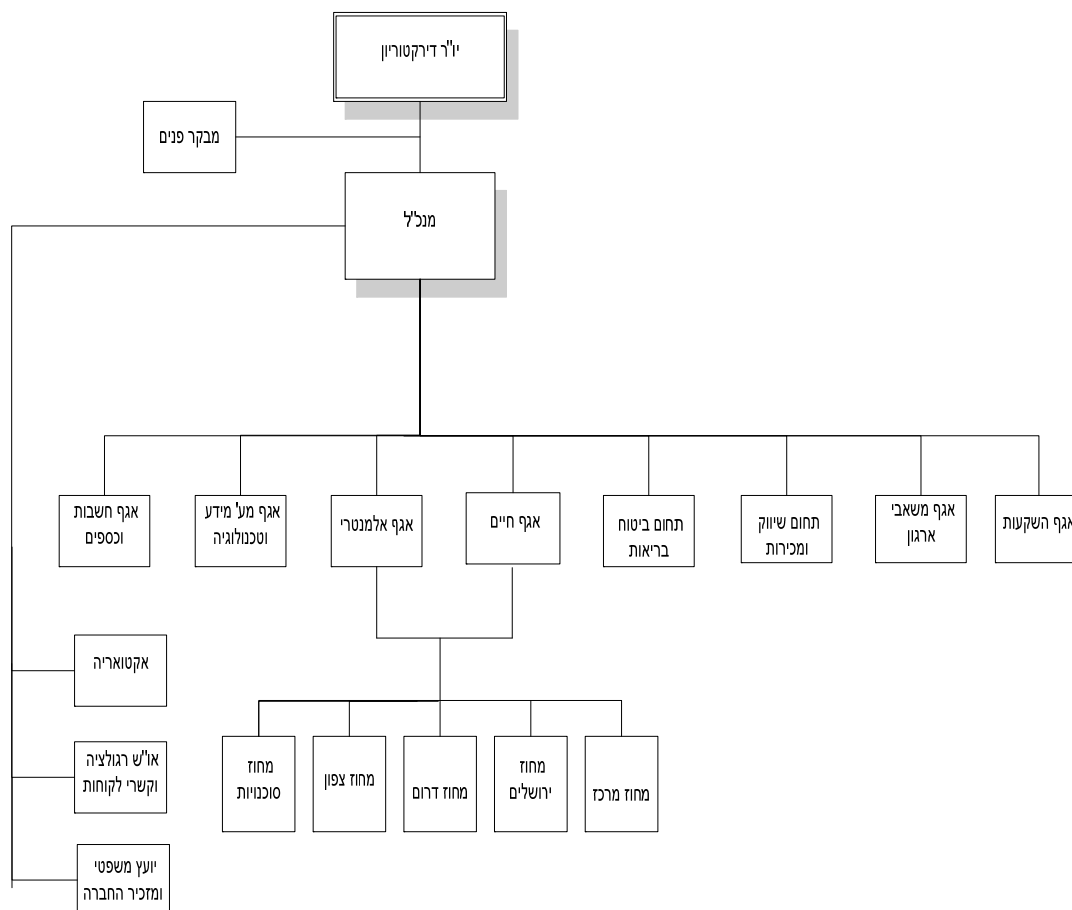
3.12.2 שיטות להתמודדות עם התחרות והגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של הקבוצה בתחום

השיטות העיקריות של הקבוצה להתמודד עם התחרות הן: סינרגיה בין החברות השונות בקבוצה במתן פתרונות כוללים ללקוחות הקבוצה לרבות בתחום הבריאות; שיפור השירות ללקוח תוך התייעלות תפעולית; הרחבת מערך הסוכנים והסתייעות בסוכנים העובדים עם הקבוצה כמקור להפניית לקוחות; השתתפות במכרזים מרכזיים בתחום ועוד.

הגורמים המרכזיים המשפיעים על מעמדה התחרותי של הקבוצה בתחום הם חוסנה הפיננסי של הקבוצה; רמת השירות הגבוהה של הקבוצה בעת ניהול תביעות ותשלום תגמולי ביטוח וכן קשר ארוך טווח עם סוכנים שמשווקים את מוצרי הקבוצה.

3.13 מבנה ארגוני

להלן תיאור המבנה הארגוני המעודכן של החברה:

מוטי רוזן,
מנהל כללי

ארי קלמן,
י"ר דירקטוריון

תל אביב, 30 במאי, 2011

פרק ב': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	תיאור החברה	1
1.1	בעלי מניותיה של החברה	1
1.2	תחומי פעילותה של החברה	1
2	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	1
2.1	רכישת נכס - הבנק לפיתוח התעשייה	1
2.2	רכישת כיסוי נוסף בפוליסה לביטוח אחריות נושאי משרה	2
2.3	דירקטוריון ונושאי משרה בכירה	2
2.4	הליכים משפטיים	2
2.5	מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	2
2.6	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	4
3	המצב הכספי	7
3.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	7
4	תוצאות הפעילות	9
4.1	ריכוז תוצאות הפעילות	9
4.2	רווח כולל מתחומי פעילות	9
4.3	מידע כספי לפי תחומי הפעילות	10
5	גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים	15
6	תזרים מזומנים	17
7	מקורות מימון	17
8	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	17
9	בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)	17
10	אירועים לאחר תאריך המאזן	18

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרס 2011

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2011 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2010.

1. תיאור החברה

1.1. בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית. עיקר פעילותה ופעילות החברות הבנות שלה היא בתחומי הביטוח והפנסיה. החברה הינה בבעלות מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (100%) (להלן: "מנורה החזקות"), שהינה חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לני"ע בתל-אביב, הנשלטת על ידי נידון אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים), המחזיקים בכ- 61.86% ממניותיה. תאגידים אלו מוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גורביץ כנהנה יחיד.

1.2. תחומי פעילותה של החברה

לתיאור תחומי הפעילות ראה פרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2010.

בנוסף, על האמור בדוח התקופתי לשנת 2010, ובשל שינוי במבנה הארגוני של הקבוצה בתוקף החל מיום 1 בינואר 2011, החל מהדוח לרבעון הראשון של שנת 2011, פעילות ביטוח בריאות מדווחת כמגזר פעילות נפרד בדוחות הכספיים. בהתאם, מוגדר ענף ביטוח בריאות כתחום פעילות נפרד אשר כאמור מאחד תחתיו פוליסות ביטוח בריאות שונות לטווח ארוך. יודגש, כי אין מדובר בפעילות עסקית חדשה אלא בשינוי ארגוני וניהולי אשר מחייב הצגה שונה בדוחות הכספיים בלבד, כאשר בדוח התקופתי לשנת 2010 ביטוחי הבריאות, הנכללים במסגרת תחום הפעילות הנפרד, כמפורט לעיל, נכללו במסגרת תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח.

בהמשך לאמור, נוסף בדוח זה פרק תיאור עסקי התאגיד המתייחס לתחום הפעילות של ביטוח בריאות לטווח ארוך (ראה פרק א' לדוח זה).

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1. רכישת נכס - הבנק לפיתוח התעשייה

ביום 29 במרס 2011 חתמה החברה על הסכם לרכישת מלוא (100%) המניות הנכללות בהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ ("הבנק"). סכום התמורה המוערך בגין מניות הבנק מורכב משני רכיבים עיקריים: (א) סכום של כ- 125 מיליוני ש"ח ו- (ב) בתוספת סכום המזומן שיהיה בקופת הבנק בניכוי ההתחייבויות במועד השלמת העסקה, המוערך בשלב זה, בסך של כ- 226 מיליוני ש"ח. בנוסף, החברה תהא זכאית להפחתת התמורה אם בחלוף תקופה מוסכמת לא יגבה הבנק את כל או חלק מההלוואות הנכללות בתיק האשראי של הבנק, בכפוף לתנאים שונים שנקבעו בהסכם הרכישה. יצוין, כי בכוונת הקבוצה למזג את הבנק לתוך החברה. עוד יצוין, כי ההסכם מותנה בתנאים מתלים שונים, ובין היתר, קבלת אישורים רגולטורים על פי הוראות הדין כמו גם קבלת אישור רשות המסים (Ruling), בין היתר, בקשר למיזוג הבנק כאמור וכן בקבלת אישור בית המשפט המוסמך למיזוג.

2.2. רכישת כיסוי נוסף בפוליסה לביטוח אחריות נושאי משרה

בחודש מרס 2011 אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון של החברה, רכישת פוליסת מטרייה נוספת לחברה ולחברות הבנות שלה, בגבול אחריות בסך של 30 מיליוני דולר נוספים, לתקופה שמיום 22.02.2011 ועד ליום 21.02.2012, בתמורה לפרמיה שנתית כוללת בסך של \$50,000 (לעיל ולהלן: "פוליסת המטרייה הנוספת"), לרבות עבור בעל השליטה וקרוביו. כיסוי זה מתווסף לכיסוי הקיים, ואשר חודש בחודש אוגוסט 2010, בגבול אחריות של 15 מיליוני דולר בתמורה לפרמיה שנתית של \$46,620 (להלן: "פוליסת הבסיס") בתוספת כיסוי משותף בפוליסת מטרייה הראשונה לכלל החטיבות בקבוצה, בגבול אחריות של 30 מיליוני דולר בתמורה לפרמיה שנתית בסך כולל של \$100,455 (להלן: "פוליסת המטרייה"), והכל בהתאם לנוסח הפוליסה כפי שסוכמה על ידי הנהלת החברה.

2.3. דירקטוריון ונושאי משרה בכירה

בחודש מאי 2011 מונתה הגב' הדס מרגלית כסמנכ"לית, מנהלת אגף משאבי ארגון בחברה, במקומו של מר רונן קופמן אשר פרש מתפקידו.

2.4. הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה והחברה המאוחדת - שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה") כייצוגיות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.5. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.5.1. כללי

• טיוטת תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט התשקיף) (מבנה וצורה) (תיקון), התשע"א-2011

ביום 30 באפריל 2011 פרסמה רשות ניירות ערך טיוטה להערות הציבור, במסגרתה מוצע להמליץ לשר האוצר להתקין את תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט התשקיף מבנה וצורה) (תיקון), התשע"א-2011. במסגרת הטיטה מוצע לבטל את החרג הקבוע בתקנה 51 לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטוט התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 ("תקנות פרטי תשקיף"), המאפשר לתאגידים מפקחים ומדורגים בדרגת השקעה (בנקים וחברות ביטוח), המגייסים הון באמצעות חברות יעודיות שנועדו למטרה זו בלבד, להמנע ממתן פרטים בתשקיף ביחס לתאגיד המפוקח. בהתאם להצעה, ביטול החרג האמור נועד לבטל את היתרון שניתן לתאגידים המפוקחים ביחס לתאגידים אחרים וזאת במטרה לספק למשקיעים את המידע המלא, לאור העובדה כי גם תאגידים מפקחים עלולים להיקלע למצבי חדלות פירעון בעיתות משבר, כי רמת הסיכון של כלל התאגידים המפוקחים אינה בהכרח זהה וכי דירוג החברה אינו תחליף לשיקול דעת המשקיע ואינו מבטיח בהכרח דירוג נאות של סיכון האשראי. ביטול הסייג הקבוע בתקנה 51 לתקנות פרטי התשקיף, אם וככל שיתקבל, יחייב את מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, חברה בת של מנורה מבטחים ביטוח, בהרחבת דיווחיה לציבור. החברה בוחנת את הוראות הטיטה ואינה יכולה בשלב זה להעריך את מלוא השלכותיה, בין היתר, מאחר שאין ודאות לגבי הנוסח הסופי של תיקון החקיקה המוצע, אם וככל שיאומץ כדין מחייב.

• טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"א-2011

ביום 13 באפריל 2011 פרסם המפקח את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"א-2011 וכן טיוטת חוזר כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים.

מטרת טיוטת התקנות וחוזר המפקח הינן להחיל כללי השקעה אחידים כל מוצרי החיסכון הפנסיוני ובכללם קופות גמל, קרנות פנסיה ופוליסות משתתפות ברווחים.

התקנות מבטלות את ההבחנות הקיימות כיום בין כללי ההשקעה החלים על קופות גמל וקרנות פנסיה לבין אלו החלים על כספי פוליסות משתתפות ברווחים וכן משנות חלק מכללי ההשקעה הקיימים, על מנת להתאימן לדרכי פעילות שוק ההון בכלל ודרך פעילות המשקיעים המוסדיים בפרט.

בטיטת התקנות מוצע להסיר את מגבלות ההשקעה הכמותיות הקיימות כיום ולהגביר את מעורבות ועדות ההשקעה בגופים המוסדיים. כמו כן, מוצע להעביר חלק מהוראות אשר היו קבועות בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2011, לקביעה לפי שיקול דעת הממונה.

כמו כן, בטיטת התקנות הוראות בקשר עם מגבלות אשר יחולו על עסקאות בין גופים מוסדיים לבין תאגידים הקשורים אליהם, בשל שינוי שחל במבנה הבעלות של גופים מוסדיים ובשל הפיכתם של הגופים לתאגידים פיננסיים בעלי מגוון רחב של פעילויות.

בהתאם לאמור לעיל, פורסמה טיוטת חוזר בעניין כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים הקובעת הוראות מפורטות בעניינים אשר הועברו לקביעה לפי שיקול דעת המפקח כאמור, ובכל זה, לעניין חריגה משיעור השקעה, השקעה בשותפות, בזכות במקרקעין ובאמצעות תאגיד שאינו שותפות, מתן הלוואות, עסקה עם גורם קשור ובאמצעותו והשקעה בגורם קשור.

• חוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011

בחודש מרס 2011, פורסם תיקון מס' 16 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("התיקון לחוק"). חלק אחד של התיקון לחוק מהווה יישום של מסקנות והמלצות ועדת גושן לבחינת קוד ממשל תאגידי וכולל רשימת נורמות מומלצות בתחום הממשל התאגידי, בין היתר, בקשר עם הרכב הדירקטוריון, עבודת הדירקטוריון, עבודת ועדת הביקורת, הליך מינוי דירקטורים חיצוניים ועוד, שהחברה יכולה לשקול אם לאמץ אם לאו.

בנוסף, נקבעו בתיקון לחוק הוראות מנדטוריות בשורה של נושאים הנוגעים לדירקטוריון ועבודתו לוועדת הביקורת ועבודתה, ובין היתר, הרכבם, הרוב הנדרש למינוי דירקטור חיצוני, סמכויות דיוני חובה בנושאים מסוימים, מגבלות הנוגעות למינוי דירקטורים חיצוניים, שינוי הרוב הנדרש לעסקאות עם בעלי שליטה ועוד. כמו-כן, הוסמכה רשות ניירות ערך להטיל עיצומים כספיים על יחיד/תאגיד במקרים המנויים בתיקון לחוק.

2.5.2. ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

• בחודש נובמבר 2010, פרסם המפקח, תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני במטרה לצמצם את ההבדלים בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים, להגביר את השקיפות של שוק החיסכון הפנסיוני על כלל השחקנים שבו, להיטיב את טיב המוצרים המוצעים ומחירים וליצור בסיס השוואה אחיד בין המוצרים (להלן: "התכנית להגברת התחרות"). השינויים המרכזיים על פי התכנית הם - שינוי במנגנון גביית דמי הניהול בקופות הגמל והחלת מודל אחיד של תקרת דמי ניהול במוצרים פנסיוניים; מתן האפשרות לחברות מנהלות של קופות גמל, למכור כיסויים ביטוחיים משלימים וכן הוראות שונות הנוגעות להגברת השקיפות בהסדרי דמי ניהול מול הלקוח; התייחסות למערכת היחסים שבין המפיץ ללקוח ובין הגוף המוסדי למפיצים.

בהמשך לאמור, ולצורך יישום התכנית, פרסם המפקח בחודש מרס 2011, מספר טיוטת תיקונים לחוקים ותקנות שונים וטיוטות חוזרים, שעניינן, בין השאר - מתן אפשרות ללקוח לבחור את בעל הרישיון שימליץ לו על החיסכון הפנסיוני ומתן סמכות לממונה על שוק ההון לקבוע הוראות לעניין התקשרות יועץ פנסיוני בנקאי עם מעביד; החלת מודל עמלת הפצה אחיד בכל מוצרי החיסכון הפנסיוני; החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני; הגברת השקיפות בנוגע לשיעור דמי הניהול שנגבים במוצרי החיסכון הפנסיוני ואיסור העלאת דמי ניהול שסוכמו עם לקוח למשך שנתיים. מאחר ומדובר בנוסח ראשוני של התקנות והטיוטות כאמור, אשר פורסם להערות, אין וודאות כי נוסח התקנות והטיוטות אשר יאושר יהא זהה לנוסח אשר פורסם במועד האמור. בהתאם, אין החברה יכולה להעריך בשלב זה, את השפעת התקנות והטיוטות כאמור על פעילותה.

- בחודש מרץ 2011 פרסם המפקח חוזר בדבר איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים. החוזר מורה לגופים מוסדיים לאסוף מידע סטטיסטי בנוגע לאופן טיפולם בבקשות למשיכת כספים, לקבלת קצבת זקנה ולהעברת כספים, וזאת לצורך פרסום מדדים אשר ישמשו את העמיתים הפוטנציאליים בבחירת הגוף המוסדי עימו יתקשרו. החוזר קובע את סוגי הנתונים שיש לאסוף לגבי כל סוג בקשה, הוראות לעניין איסוף ושמירת הנתונים, אופן הדיווח למפקח וכן חובה להצגת הנתונים באתר האינטרנט, בהתאם לנספח שבחוזר. החוזר האמור מחליף חוזר קודם באותו עניין מחודש ספטמבר 2009.
- בחודש מרץ 2011 פרסם המפקח חוזר בעניין בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור. החוזר מורה לגופים מוסדיים לקבוע מערכת כללים לבירור ויישוב תביעות (כל דרישה מגוף מוסדי למימוש זכויות לפי תנאי פוליסת ביטוח או לפי תקנון קרן פנסיה או לפי הוראות הדין הרלוונטיות למימוש זכויות כאמור), בכפוף להוראותיו המפורטות של החוזר, העוסקות, בין היתר, בחובות מסירת והצגת מסמכים, מתן הודעות ומידע אחר לתובע החל משלב בירור התביעה ועד לסיומה, כללים לשמירת מידע ומסמכים והוראות לעניין פרסום מערכת הכללים, בין היתר, באתר האינטרנט של החברה. החוזר קובע את תפקידי הדירקטוריון והנהלה בקשר עם מערכת הכללים האמורה. תחולת החוזר הינה מיום 1 ביוני 2011 (למעט לגבי ביטוח צד שלישי במסגרת ביטוח מקיף דירות וביטוח בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל – 1970, אשר יכנסו לתוקף החל מיום 1 במרס 2012). החוזר האמור מחליף חוזר קודם באותו עניין מחודש אוגוסט 2009.

2.5.3. ביטוח בריאות

- בחודש אפריל 2011 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר ביטוח "פירוט תגמולי ביטוח בתכניות לביטוח בריאות", אשר בתוקף ממרס 2010, על פי טיוטת התיקון, במידה נקבעו בתוכנית ביטוח תקרת שיפוי או תשלום פיצוי בגין מקרה ביטוח שאינם נקובים בערך כספי (להלן: "תגמולי הביטוח המרביים") יציג המבטח באתר האינטרנט שלו, בגין כל אחד ממקרי הביטוח הללו, את הסכום הכספי בערכו הנקוב של תגמולי הביטוח המרביים. כן נקבעו בטיטות התיקון הוראות לעניין המצאת המידע האמור למבוטחים, ציון מידע בטופס הגילוי הנאות, מקרים בהם ניתן להגביל גישה למידע שבאתר כאמור וכד'. בהתאם לטיטות התיקון, הסכום הכספי בערכו הנקוב יוצג במספר סכומים לפי משתנים שיוצגו באתר האינטרנט של המבטח (כגון: ימי אשפוז, שכר מנתח ועלות חדר ניתוח) ואם לא נקבעו בתוכנית הביטוח משתנים, יוצג כסכום אחד כולל, וזאת בניגוד למצב כיום לפיו ניתן להציג את הסכום הכספי כסכום אחד כולל גם במקום בו כן נקבעו בתוכנית הביטוח משתנים כאמור.
- בחודש אפריל 2011 פרסם המפקח על הביטוח מסמך לדיון בעניין סוגיות בביטוח סיעודי. המסמך מציג סוגיות בנושא תמחור ביטוח סיעודי, פרט וקבוצתי, העולות אגב הרצון להבטיח את זמינותו בטווח הארוך. המסמך כולל תיאור תמציתי של המצב הקיים והבעיות שבו, ומציג חלופות להתמודדות עם בעיות אלו. מובהר כי המסמך אינו מתייחס לביטוח הסיעודי הקבוצתי לקופות החולים.

2.6. התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.6.1. התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

על פי אינדיקטורים מקרו כלכליים שפורסמו במשק הישראלי במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011, נמשכה הצמיחה של הפעילות הכלכלית במשק במהלך הרבעון הראשון וקיימת ציפייה כי העלייה תימשך גם ברבעון השני של השנה. במהלך חודש אפריל 2011 אף עדכן בנק ישראל את תחזית הצמיחה של התוצר לשנת 2011 לרמה של 4.5% (לעומת 3.8% בתחזית המקורית).

הגידול בפעילות משתקף בשיעור הצמיחה הגבוה של המשק על פי נתוני החשבונאות הלאומית, בפעילות התעשייתית, בשוק העבודה ובתקבולי הממשלה ממיסים. נתונים חיוביים התקבלו גם מהפעילות הכלכלית העולמית, המעידים על המשך הצמיחה המהירה של המשקים המתעוררים והאצה מסוימת בצמיחת הכלכלה האמריקאית.

ניתוח הנתונים השונים על הפעילות הריאלית מצביע על כך שגידולה של הפעילות ברבעון הראשון הובל על ידי הייצוא, וזאת למרות הייסוף המתמשך של השקל. לעומת זאת מצביע מדד מנהלי הרכש על ירידה בביקושים המקומיים זה החודש השני ברציפות.

מספר התובעים דמי אבטלה ירד ברציפות במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011, ורמתו הממוצעת הינה נמוכה יותר מאשר במחצית השנייה של שנת 2010. שיעור האבטלה בחודש ינואר 2011 עמד, לפי נתוני המגמה, על 6.1%, לעומת שיעור אבטלה של כ- 6.6% ברבעון הרביעי של 2010. השכר הנומינלי והריאלי עלו בחודשים נובמבר 2010 - ינואר 2011 לעומת אוגוסט 2010 - אוקטובר 2010 ב-1.9% ו-0.5%, בהתאמה. תקבולי מס הבריאות לחודש פברואר 2011, המשמשים אינדיקציה להיקף סך תשלומי השכר ששולמו בחודש זה, גבוהים נומינלית ב- 8.6% מאשר בחודש המקביל אשתקד.

האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו ברבעון הראשון של שנת 2011 המשיכה לעלות, והגיעה ל- 4.3%, מעל הגבול העליון של יעד האינפלציה שעמד על 3%. המדד ללא דיור ב- 12 החודשים האחרונים עלה ב- 3.6%.

בשוק הדירות נמשכו עליות המחירים. מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, עלו בחודשים ינואר-פברואר 2011 בקצב חודשי של 1.7%, המשך לעלייה של 0.8% בחודשים דצמבר 2010 - ינואר 2011. הקצב השנתי של עליית מחירי הדירות ממשיך להיות גבוה, וב- 12 החודשים האחרונים הוא הגיע ל- 16.1%.

לעומת מחירי הדירות שנמדדים בסקר, מדד מחירי הדיור, המתבסס בעיקר על חוזי שכירות מתחדשים ונכלל במדד המחירים לצרכן, עלה ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו ברבעון הראשון של שנת 2011 בכ- 6.4%. יתרת האשראי לדיור ב- 12 החודשים שהסתיימו בפברואר 2011 התרחבה בכ- 12.8%, כאשר היקף המשכנתאות שניתנו ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בפברואר 2011 עמד על כ- 50 מיליארד ש"ח.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 המשיך בנק ישראל בהעלאה של הריבית במשק מ- 2% ל- 3%, כך שבפועל שררה במשק הישראלי ריבית ריאלית שלילית. העלאת הריבית הושפעה משני גורמים מרכזיים. מחד, הריבית הנמוכה במשק עודדה מעבר של הציבור לאפיק ההשקעה הנדל"ני, דבר אשר הביא לעלייה ניכרת במחירי הדיור בשנתיים האחרונות. כמו כן, הושפעו צעדי הבנק גם מהציפיות לאינפלציה, שנעו בסביבת הגבול העליון של יעד האינפלציה. מנגד, נמנע בנק ישראל מהעלאת ריבית מהירה יותר עקב הריביות הנמוכות במדינות המפותחות והחשש כי הרחבת פערי הריביות תוביל ללחצי תיסוף חזקים יותר על השקל תוך הגברת תנועות ההון קצרות הטווח הנכנסות לישראל.

ביצוע התקציב של הממשלה המשיך להפגיע לחיוב כאשר ברבעון הראשון של שנת 2011 נרשם עודף תקציבי בהיקף של כ- 2 מיליארד ש"ח לעומת גירעון בהיקף של כ- 3.6 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון הראשון של שנת 2011 עלו הכנסות הממשלה ממיסים, בנטרול שינויי חקיקה והבדלי עיתוי, בשיעור ריאלי של כ- 9%.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 ממשלת ישראל הכריזה על חבילת צעדים להורדת מחיריהם של מספר מוצרים מפוקחים ועל העלאת שכר המינימום. עלות החבילה כ- 1.1 מיליארד ש"ח לשנה. בכדי שהגרעון וההוצאה הממשלתית לא יגדלו, תלווה חבילת הצעדים בדחיית הפחתת מס ההכנסה לשני העשירונים העליונים, אשר תוכננה לשנת 2012, ובקיצוץ רוחבי בתקציב הממשלה.

התאוששות הכלכלה העולמית נמשכה גם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011. זו מתבססת בעיקר על הצמיחה החזקה במשקי המזרח, על השיפור הניכר במשקי הליבה של אירופה ועל המשך הגידול של התעסוקה והצריכה הפרטית בארה"ב. התרחבות הפעילות הכלכלית בעולם באה לידי ביטוי גם בהמשך העלייה של ייצוא הסחורות בעולם ברבעון הראשון של שנת 2011 ובעלייה רצופה של מדדי הייצור התעשייתי בארה"ב, בגוש האירו, ביפן ובמדינות נוספות. נוסף על אלה נמשך המעבר מביקושים ממשלתיים לביקושים פרטיים, ופחת החשש כי הפסקת ההרחבה הפיסקלית, שננקטה בשל המשבר, תביא להתכווצות מחודשת של המשק העולמי.

כנגד זאת, הסיכונים המרכזיים לכלכלה העולמית הם המשך העלייה של מחירי הסחורות, אי היציבות הנמשכת במזרח התיכון, אי-הוודאות לגבי ההשלכות הכלכליות של רעידת האדמה הקשה ביפן, משבר החוב בכמה ממדינות אירופה, שהתגבר במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 עם הורדות דירוג חוזרות שליוו, פורטוגל ואירלנד ותשומת לב

מוגברת לרמת החוב והגרעון של ארה"ב על ידי אחת מחברות הדירוג. במהלך חודש אפריל 2011 השאירה קרן המטבע את תחזיות הצמיחה ללא שינוי אך הדגישה את הסיכון כלפי מטה לתחזיות אלה.

במהלך הרבעון הראשון של 2011 בלטה בעולם העלייה בציפיות האינפלציוניות, תוצאה של שיפור כללי באינדיקטורים הכלכליים ברוב המדינות, של ריביות שעדיין הינן נמוכות מאוד ברוב מדינות העולם ושל המשך עליית מחירי הסחורות. על רקע עליות המחירים והאינפלציה המתגברת המשיכו בנקים מרכזיים בשווקים המתעוררים להגיב בצעדי ריסון מוניטריים, כאשר למגמה זו הצטרף בחודש אפריל 2011 גם האיחוד האירופי.

2.6.2 שוקי האג"ח והמניות

הרבעון הראשון של שנת 2011 התאפיין באירועים רבים שמרביתם היו אקסוגניים לשוק ההון. בין הבולטים נציין את ההפיכות במדינות ערב, אסון רעידת האדמה ביפן ובישראל את העלייה במתיחות הביטחונית ברצועת עזה.

אירועים אלה הגדילו את תחושת חוסר הודאות בקרב המשקיעים ובחלק מימי המסחר בבורסות העולם הורגשה אווירה של פאניקה, שגררה ירידות שערים חדות במדדי המניות המובילים בעולם.

עם התבהרות התמונה ביפן ועם השלמת תמחור הסיכונים של הפיכת המשטרים במדינות ערב, חזרו מדדי המניות המובילים בעולם ובראשם המדדים בארה"ב להיסחר במגמה חיובית. זאת כשהם נתמכים בהמשך השיפור בנתוני המאקרו הגלובאליים וברווחיות החברות. בשוק המקומי תיקנו המדדים כלפי מעלה, אך בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2011 השוק הישראלי הניב תשואת חסר בולטת לעומת השווקים המפותחים, כאשר השוק הישראלי הניב תשואה שלילית לעומת תשואה חיובית במרבית בורסות העולם.

עליית ריבית בנק ישראל בסוף הרבעון הראשון של שנת 2011 לשיעור של 3%, הובילה לשני תהליכים במקביל. ראשית, ירידת שערים ועליה בתשואות הגלומות בשוק אגרות החוב הממשלתיות. ושנית, ירידה במרווחים שבין אגרות החוב הממשלתיות לאגרות החוב הקונצרניות.

בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2011 ירד מדד ת"א 25 בשיעור של כ-0.4%, כאשר מדד ת"א 100 ירד בשיעור של כ-1.3%. מדד ת"א 75 ירד בשיעור של כ-3% ומדד היתר 50 ירד בשיעור של כ-5.7%. לעומת זאת, מדד הנאסד"ק עלה במהלך התקופה הנסקרת בשיעור של כ-4.4%, בעוד שהדאו ג'ונס עלה בכ-6.5%. מדד הדאקס הגרמני עלה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011 בכ-1.8% ומדד הקאק הצרפתי עלה בכ-3.6%. מנגד, מדד הפוטסי הבריטי ירד בכאחוז.

בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2011, עלה מדד התל בונד 20 בכחצי אחוז ומדד התל בונד 40 בכ-1.1%. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד ירד בכ-1.3% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי ירד בכ-1%.

יבוא ההון הניכר לשווקים המתפתחים הגביר את הפעילות בשוק המט"ח העולמי; במקביל תוגברו ההתערבויות בשווקי המט"ח העולמיים - הן באמצעות רכישות מט"ח מסיביות על ידי בנקים מרכזיים והן הטלת מגבלות על תנועות ההון.

התערבות בנק ישראל במסחר בדולר נמשכה גם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2011. יתרות המט"ח של בנק ישראל גדלו במהלך התקופה מרמה של כ-70.9 מיליארד דולר בסוף דצמבר 2010 לרמה של כ-74.5 מיליארד דולר בסוף מרץ 2011.

התערבותו של בנק ישראל במסחר נועדה לנסות למתן מגמות חריגות בשערו של הדולר ביחס לסל המטבעות ומניסיון למנוע מתקפות ספקולנטים על המטבע המקומי. בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2011, יוסף השקל בשיעור של כ-1.9% לעומת שערו היציג של הדולר, כאשר שערו היציג של האירו לעומת השקל רשם במהלך התקופה עלייה של כ-4.5%.

יצוין, שבמהלך חודש ינואר 2011 הודיע בנק ישראל על שני שינויים בתחום המט"ח: חובת דיווח על עסקאות SWAP גדולות במט"ח (לכל המשקיעים) ובמק"מ (משקיעים זרים בלבד) וכן חובת נזילות על עסקאות SWAP (למשקיעים זרים בלבד). משרד האוצר הודיע מצדו על תוכנית שלישית: כוונתו לבטל את הפטור ממס למשקיעים זרים על ההשקעות

במק"מ ובאג"ח קצרות. מטרתם של שלושת השינויים הנזכרים הינה להפחית את כדאיות הפעולות הספקולטיביות של משקיעים זרים המנצלים את פערי הריבית לצורך גריפת רווחים, ומחזקים בתוך כך את השקל מול מרבית המטבעות.

3. המצב הכספי

3.1. נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1. נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	31 במרס 2011	31 במרס 2010	31 בדצמבר 2010
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	12,219,138	10,722,637	11,974,019
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	9,664,488	8,767,795	9,581,090
נכסים אחרים	4,561,054	4,434,429	4,309,818
סך כל הנכסים	26,444,680	23,924,861	25,864,927
הון עצמי	2,074,106	1,949,494	2,049,388
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	9,674,089	9,035,970	9,464,552
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	12,157,854	10,772,318	11,908,808
התחייבויות פיננסיות	1,054,284	832,714	1,053,717
התחייבויות אחרות	1,484,347	1,334,365	1,388,462
סך כל ההון וההתחייבויות	26,444,680	23,924,861	25,864,927

סך הנכסים של החברה נכון ליום 31 במרס, 2011 עומד על סך של 26,445 מיליוני ש"ח לעומת סך של 25,865 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2010. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו ומתוספת תשואה על הנכסים המנוהלים.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 31 במרס, 2011 עומד על סך של 24,371 מיליוני ש"ח לעומת סך של 23,816 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2010. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח, ומתוספת תשואה והצמדה למדד בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

3.1.2. נכסים המנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה

במיליוני ש"ח	ליום 31 במרס	ליום 31 בדצמבר	שינוי ב-%	ליום 31 בדצמבר
	2011	2010		2010
עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה	16,125	14,374	12.2%	15,857
עבור עמיתי קרנות פנסיה	35,528	29,356	21.0%	34,114
סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה	51,653	43,730	18.1%	49,971

3.1.3. ההון העצמי

ההון העצמי של החברה נכון ליום 31 במרס 2011 עומד על סך של 2,074 מיליוני ש"ח לעומת סך של 2,049 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2010. הגידול בהון נובע בעיקר

מרווח בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח ומקיטון בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") החלות על המבטחים בקבוצה, לחברה ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של 688 מיליוני ש"ח וכ- 11 מיליוני ש"ח, בהתאמה. יצוין, כי לצורך עמידה במלוא דרישות ההון על פי תקנות ההון כפי שתהיינה בתוקף ביום 31 בדצמבר 2011, נכון לתאריך הדוח, לחברה עודף הון בסך של כ- 402 מיליוני ש"ח ואילו לשומרה קיים חוסר בהון בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח (זאת לאחר ניכוי הון ראשוני מעבר למגבלת כפל ההון הבסיסי בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח). בהתעלם מניכוי ההון הראשוני כאמור, לשומרה עודפי הון בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח.

לחברה חברה בת נוספת אשר חלות עליה הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להלן, לפי העניין (ראה גם באור 5 לדוחות הכספיים).

לאחר תאריך המאזן, החברה חילקה דיבידנד בסך 100 מיליוני ש"ח, ראה סעיף 10 להלן. לעניין קביעת יעד הון בחברה, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

3.1.4 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	1-12/2010
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,060,372	1,030,823	2.9%	4,270,410
פרמיות שהורווחו בשייר	829,767	816,273	1.7%	3,365,592
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	296,420	577,352	(48.7%)	1,918,347
הכנסות מדמי ניהול	98,800	157,714	(37.4%)	480,694
הכנסות מעמלות	54,178	58,884	(8.0%)	219,693
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	828,505	1,119,566	(26.0%)	4,193,004
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	225,659	214,712	5.1%	871,555
הוצאות מימון	128,717	108,177	19.0%	492,111
חלק ברווחי חברה כלולה	26,088	2,021	1190.8%	77,194
רווח לפני מיסים על הכנסה	952	805	18.3%	5,160
מיסים על הכנסה	71,148	166,552	(57.3%)	355,622
רווח לתקופה	25,146	58,715	(57.2%)	130,220
רווח כולל	46,002	107,837	(57.3%)	225,402
	24,386	144,138	(83.1%)	242,572

3.1.5 נתונים על פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות ביטוח לפי תחומים

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	1-12/2010
רכב רכוש	221,636	218,815	1.3%	886,312
רכב חובה	154,259	152,985	0.8%	609,679
ענפי רכוש ואחרים	135,890	131,828	3.1%	527,563
ענפי חבויות אחרים	61,501	60,488	1.7%	243,950
סך תחום ביטוח כללי	573,286	564,116	1.6%	2,267,504
תחום ביטוח חיים	404,184	393,987	2.6%	1,700,893
וחיסכון ארוך טווח	82,902	72,720	14.0%	302,013
תחום בריאות				

4,270,410	2.9%	1,030,823	1,060,372	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו
-----------	------	-----------	-----------	----------------------------

4. תוצאות הפעילות

4.1 ריכוז תוצאות הפעילות

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010
רווח מתחומי הפעילות לפני מס:				
רווח מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	23,360	83,215	(71.9%)	163,254
רווח (הפסד) מבראות	10,067	(699)		11,826
רווח מביטוח כללי	37,043	59,436	(37.7%)	156,540
סך רווח לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	70,470	141,952	(50.4%)	331,620
רווח לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)	678	24,600	(97.2%)	24,002
סה"כ רווח לפני מס	71,148	166,552	(57.3%)	355,622
מיסים על הכנסה	25,146	58,715	(57.2%)	130,220
רווח נקי	46,002	107,837	(57.3%)	225,402
מיוחס ל:				
בעלי מניות בחברה	45,886	107,803	(57.4%)	225,061
זכויות מיעוט	116	34	241.2%	341
רווח נקי	46,002	107,837	(57.3%)	225,402

4.2 רווח כולל מתחומי פעילות

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010
רווח כולל מתחומי הפעילות לפני מס:				
רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	19,699	103,595	(81.0%)	181,919
רווח כולל מבראות	9,387	1,152	714.8%	13,643
רווח כולל מביטוח כללי	24,940	90,205	(72.4%)	164,325
סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	54,026	194,952	(72.3%)	359,887
רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)	(15,976)	27,137		19,449
סה"כ רווח כולל לפני מס	38,050	222,089	(82.9%)	379,336
מיסים על הכנסה	13,664	77,951	(82.5%)	136,764

רווח כולל	24,386	144,138	(83.1%)	242,572
מיוחס ל:				
בעלי מניות בחברה	24,270	144,104	(83.2%)	242,231
זכויות מיעוט	116	34	241.2%	341
רווח כולל	24,386	144,138	(83.1%)	242,572

תוצאות הפעילות בתקופת הדוח:

בתקופת הדוח נרשם רווח נקי בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי בסך של כ- 108 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בסך של כ- 62 מיליוני ש"ח. השינוי האמור נובע בעיקר מירידה בתשואה הריאלית בשוק ההון אשר הקטינה את ההכנסות מדמי ניהול. בנוסף, השינוי היחסי במדד המחירים לצרכן גרם לגידול בהתחייבויות הביטוחיות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

להסברים על השינוי ברווח במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, מגזר ביטוח כללי ומגזר ביטוח בריאות ראה בסעיפים 4.3.1, 4.3.5 ו- 4.3.6 להלן.

4.3. מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.3.1. תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	1-12/2010
פרמיות שהורווחו ברוטו	404,184	393,987	2.6%	1,700,893
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	197,756	493,487	(59.9%)	1,535,421
הכנסות מדמי ניהול	98,800	157,714	(37.4%)	480,694
הכנסות מעמלות	7,553	8,501	(11.2%)	33,164
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	498,196	798,093	(37.6%)	2,895,124
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	83,982	81,035	3.6%	312,995
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	91,932	79,150	16.1%	340,893
רווח לפני מס	23,360	83,215	(71.9%)	163,254
רווח כולל לפני מס	19,699	103,595	(81.0%)	181,919

בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בתחום חסכון ארוך טווח בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 83 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 60 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 56 מיליוני ש"ח ומקיטון ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח.

4.3.2. תוצאות פעילות ביטוח חיים

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	1-12/2010
פרמיות שהורווחו ברוטו	404,184	393,987	2.6%	1,700,893
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	198,330	489,989	(59.5%)	1,524,709
הכנסות מדמי ניהול	24,675	91,184	(72.9%)	201,247
הכנסות מעמלות	6,873	7,930	(13.3%)	30,738

תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו			
2,895,124	(37.6%)	798,093	498,196
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות			
257,399	0.5%	67,309	67,669
203,678	16.6%	47,848	55,793
63,480	(97.3%)	57,644	1,581
רווח לפני מס			
82,145		78,024	(2,080)
רווח (הפסד) כולל לפני מס			

הפרמיות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 404 מיליוני ש"ח לעומת 394 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-3%. בתקופה המקבילה אשתקד התקבלו פרמיות חד פעמיות בסך כ- 7 מיליוני ש"ח בגין מכרזים של משרדי הממשלה לתשלום קצבה מיידית. בנטרול השפעת הפרמיות החד פעמיות הגידול הינו בשיעור של כ-4%.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 143 מיליוני ש"ח לעומת כ- 77 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 159 מיליוני ש"ח לעומת 134 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת הינו 4.1% בתקופת הדוח לעומת 3.9% בתקופה המקבילה אשתקד. פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב ביטוח) הסתכמו בכ- 69 מיליוני ש"ח לעומת 36 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 2 מיליוני ש"ח לעומת כ- 58 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח בביטוח חיים נובע מקיטון בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 67 מיליוני ש"ח בגין פוליסות תלויות תשואה ומגידול בהוצאות הנהלה וכלליות שנרשמו כהוצאה שוטפת (לרבות הוצאות שנזקפו להוצאות רכישה ולהוצאות בגין תביעות) בסך של כ- 8 מיליון ש"ח עקב גידול במצבת העובדים ומנגד גידול בהכנסות מהשקעות נוסטרו בסך 12 מיליון ש"ח ועדכון הערכות בגין חוזי ביטוח בסך 3 מיליוני ש"ח.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 31 במרס, 2011 הסתכמו בסך של כ- 12,112 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 11,863 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010, גידול של כ- 2%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות ופירעונות של פוליסות וכן מתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קן י'):

1-12/2010	1-3/2010	1-3/2011	
9.14%	5.74%	(0.02%)	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
7.22%	4.74%	(0.17%)	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
11.63%	4.74%	0.85%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
9.66%	3.75%	0.70%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קן י' החדשה):

1-12/2010	1-3/2010	1-3/2011
-----------	----------	----------

9.14%	5.74%	(0.03%)	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
7.53%	5.41%	(0.35%)	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
11.63%	4.74%	0.84%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
9.98%	4.41%	0.52%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנוקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):

1-12/2010	1-3/2010	1-3/2011	
			רווחי ההשקעה הנומינליים שנוקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
937.40	376.60	73.27	
92.10	21.50	24.70	דמי ניהול קבועים
109.10	69.70	-	דמי ניהול משתנים
201.20	91.20	24.70	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים ריאליים מהשקעות אין השלכה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 25 מיליוני ש"ח (דמי ניהול קבועים בלבד) לעומת כ- 91 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 73%. קיטון זה נובע מכך שבתקופת הדוח לא נגבו דמי ניהול משתנים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 בשל התשואה הריאלית השלילית בתקופה האמורה, אשר קוזזו מעלייה בגביית דמי ניהול קבועים בשל הגידול בהיקף הנכסים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת בשל הפקדות חדשות והכנסות מהשקעות.

4.3.3 תוצאות פעילות ענף הפנסיה

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף הפנסיה (באלפי ש"ח):

1-12/2010	% שינוי	1-3/2010	1-3/2011	באלפי ש"ח
279,447	11.4%	66,530	74,125	הכנסות מדמי ניהול
2,426	19.1%	571	680	הכנסות מעמלות
				רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו
10,712		3,498	(574)	והכנסות מימון
				עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה
55,596	18.8%	13,726	16,313	אחרות
137,215	15.5%	31,302	36,139	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
99,774	(14.8%)	25,571	21,779	רווח לפני מס

בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 26 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 4 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקרו מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח. בתקופת הדוח

גדלו ההכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, כאשר מנגד גדלו הוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק ורכישה בסך דומה של כ- 8 מיליוני ש"ח.

4.3.4 תחום ביטוח כללי

עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח כללי (באלפי ש"ח):

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	1-12/2010
פרמיות ברוטו	702,952	693,574	1.4%	2,279,287
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	64,580	40,971	57.6%	236,342
הכנסות מעמלות	41,640	43,325	(3.9%)	166,970
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין				
חוזי ביטוח ברוטו	425,716	424,050	0.4%	1,730,966
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות				
רכישה אחרות	125,099	119,098	5.0%	494,049
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	24,984	20,666	20.9%	97,024
רווח לפני מס	37,043	59,436	(37.7%)	156,540
רווח כולל לפני מס	24,940	90,205	(72.4%)	164,325

עסקי הביטוח הכללי כוללים שלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

הרווח לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 37 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 59 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, מירידה ברווח בתחום רכב רכוש בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח ומנגד עליה ברווח בענפי ביטוח אחרים בסך של כ- 1 מיליון ש"ח.

הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 703 מיליוני ש"ח בהשוואה לכ- 694 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 1%. הגידול נובע מעליה בפרמיה בענף רכב חובה בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, מעליה בפרמיה בענפי ביטוח כללי אחר בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בפרמיה בענף רכב רכוש בכ- 17 מיליוני ש"ח.

הכנסות מהשקעות נטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 65 מיליוני ש"ח לעומת כ- 41 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 58% הנובעת מממוש של ניירות ערך שהרווח בגינם נרשם בקרן הון בתקופות קודמות וכן כתוצאה מעליית המדד בשיעור של 0.9% בתקופת הדוח לעומת ירידה של כ- 1% בתקופה מקבילה אשתקד. בנוסף, למרות הגידול בהכנסות הנומינליות, ההכנסות הריאליות ירדו לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות הנהלה וכלליות (לרבות הוצאות שנרשמו כהוצאות מכירה ושיווק והוצאות בגין תביעות) גדלו בכ- 4 מיליוני ש"ח בעיקר עקב גידול במצבת העובדים.

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף רכב חובה (באלפי ש"ח):

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	1-12/2010
פרמיות ברוטו	179,097	171,586	4.4%	602,065
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	41,533	25,944	60.1%	152,771
הכנסות מעמלות	1,680	2,554	(34.2%)	12,058
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין				
חוזי ביטוח ברוטו	142,467	124,162	14.7%	605,126
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות				
רכישה אחרות	15,324	14,354	6.8%	57,064

31,555	10.8%	7,272	8,055	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
78,570	(24.4%)	34,067	25,764	רווח לפני מס
83,815	(66.4%)	54,218	18,214	רווח כולל לפני מס

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 26 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 34 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה, אשתקד, ירידה של כ- 24%. הקיטון ברווח נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מהפער בין ההכנסות מהשקעות לבין הסכום שנזקף להתחייבויות הביטוחיות בשל התשואה על ההשקעות בשנים פתוחות בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, מהרעה בהתפתחות ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח בעיקר עקב עליית המדד ומנגד מגידול בשחרור מהצבירה בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח.

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש (באלפי ש"ח):

1-12/2010	% שינוי	1-3/2010	1-3/2011	באלפי ש"ח
902,069	(6.1%)	277,928	260,944	פרמיות ברוטו
24,706	52.0%	4,479	6,807	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
58,110	(8.2%)	13,933	12,786	הכנסות מעמלות
638,300	14.6%	157,099	179,963	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
227,107	5.8%	54,089	57,248	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
33,155	9.5%	7,290	7,979	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
6,367		5,691	(9,818)	רווח (הפסד) לפני מס
7,248		9,297	(11,028)	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו קטנו בתקופת הדוח ב- 17 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בשל אי חידוש התקשרות עם קולקטיב גדול בתוקף החל משנת 2011. ההפסד לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 10 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך כ- 6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע ברובו מעדכון בהערכת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח, וזאת בעיקר של התחרות בענף שגרמה לשחיקה בפרמיה הממוצעת הנגבית.

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בביטוח כללי אחר (באלפי ש"ח):

1-12/2010	% שינוי	1-3/2010	1-3/2011	באלפי ש"ח
775,153	7.7%	244,060	262,911	פרמיות ברוטו
58,865	54.0%	10,548	16,240	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
96,802	1.3%	26,838	27,174	הכנסות מעמלות
487,540	(27.7%)	142,789	103,286	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
209,878	3.7%	50,655	52,527	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
32,314	46.6%	6,104	8,950	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
71,603	7.2%	19,678	21,097	רווח לפני מס
73,262	(33.5%)	26,690	17,754	רווח כולל לפני מס

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 21 מיליוני ש"ח לעומת כ- 20 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד המהווה עליה של כ- 7%. העלייה ברווח נובעת מגידול ברווח בענפי

החבויות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, וזאת עקב גידול בשחרור מהצבירה לעומת תקופה מקבילה אשתקד, בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח והתפתחות חיובית בהערכת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח ומאידך קיטון ברווח בענפי רכוש אחר בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח הנובע בעיקר עקב עדכון הערכות בגין ההתחייבויות הביטוחיות.

4.3.5. תוצאות תחום פעילות ביטוח בריאות

באלפי ש"ח	1-3/2011	1-3/2010	% שינוי	1-12/2010
פרמיות שהורווחו ברוטו	82,902	72,720	14.0%	302,013
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	11,605	16,743	(30.7%)	38,761
הכנסות מעמלות	2,827	5,585	(49.4%)	13,485
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	68,106	124,871	(45.5%)	246,663
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	19,320	15,554	24.2%	67,526
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	7,334	6,192	18.4%	28,821
רווח (הפסד) לפני מס	10,067	(699)		11,826
רווח כולל לפני מס	9,387	1,152	714.8%	13,643

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 10 מיליוני ש"ח לעומת הפסד של כ- 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת מגידול בפרמיה המורווחת בשייר בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, מקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בשייר בסך של 12 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד ומנגד קיטון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח וקיטון בהכנסות מעמלות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

5. גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים

הקבוצה סיווגה את הנכסים הסחירים (נכסי חוב ומניות סחירות) והמניות שאינן סחירות השייכים לחברות הביטוח שבקבוצה (למעט נכסים כאמור הכלולים בתיק השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים), כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

להלן פירוט הסכומים שנזקפו להון עצמי (קרן הון) בשל שינוי בערך נכסים פיננסיים זמינים למכירה, לפי שיעור ירידת הערך ממועד רכישתם ועד לתאריך הדו"ח, לפי סכום עליית הערך, והכל בהתאם לתקופת ההחזקה בהם.

השיקולים שעמדו בבסיס הקביעה כי ירידות ערך בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקפו ישירות להון העצמי (ולא לרווח והפסד) הינם כדלקמן:

מכשירי חוב (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(3,643)	(326)	(795)	(1,612)	(6,376)
20% - 40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליה	2,008	2,061	5,416	65,069	74,554
סה"כ	(1,635)	1,735	4,621	63,457	68,178

בכדי לבחון ירידת ערך של מכשירי חוב, החברה בחנה, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
 - הפרת חוזה כגון אי עמידה בתנאים או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
 - הענקת הקלה ללווה הנובעת בעיקרה מקשיים פיננסיים אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
 - צפי כי הלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
 - היעלמות שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים;
 - קיומה של ירידה הניתנת למדידה באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצה של נכסים פיננסיים מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה האמורה;
 - הפנייה להערת עסק חי, אם קיימת, בחוות דעת המבקרים של הלווה;
 - בחינת יחסים פיננסיים שונים של הלווה ובכלל זה, הון חוזר; שיעור תשואה על אג"ח; שיעור הון עצמי למאזן; שווי מזומנים; פירעונות צפויים של הלווה בשנתיים קרובות;
 - שווי ביטחונות/ערבויות, אם קיימים;
 - דירוג חיצוני של הלווה, אם קיים ובחינת עדכונים לעניין זה;
 - זהות בעלי השליטה של הלווה (תאגידים בבעלות ממשלתית סווגו ברמת סיכון נמוכה).
- הפחתות ערך מכשירי חוב בוצעו לאחר הליך בדיקה והתייעצות עם אגף השקעות של הקבוצה אשר מכיר ועוקב אחר הלווים באופן שוטף תוך שקלול הגורמים לעיל על פי מיטב שיקול הדעת.

מכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(486)	(77)	(197)	(1,728)	(2,488)
20% - 40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליית ערך	2,672	2,340	2,202	41,722	48,936
סה"כ	2,186	2,263	2,005	39,994	46,448

ככלל, כל שינוי בשווי הוגן נזקף לקרן הון. העברת שינוי בשל ירידת ערך מקרן הון לרווח והפסד מתבצעת במקרים הבאים:

- ירידת ערך מעל 20%;
- ירידת ערך בין 10% ל- 20% של ני"ע המוחזק מעל שנה;

סה"כ מכשירי חוב ומכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(4,129)	(403)	(992)	(3,340)	(8,864)
20% - 40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליית ערך	4,680	4,401	7,618	106,791	123,490
סה"כ	551	3,998	6,626	103,451	114,626

6. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 317 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 56 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 9 מיליוני ש"ח. לאחר השפעת שער החליפין על יתרות המזומנים שגרמה לקיטון בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, תזרימי המזומנים גדלו בסך של כ- 247 מיליוני ש"ח. נכון לתאריך הדוח, יתרת המזומנים ושווי המזומנים הינה בסך של כ- 668 מיליוני ש"ח.

7. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,054 מיליוני ש"ח, ללא שינוי לעומת היתרה ליום 31 בדצמבר 2010.

8. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף חשבות וכספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן חברים בר-כוכבא בן גרא, יו"ר (דח"צ), אורלי ירקוני וישראל (איזי) תפוחי (דח"צ). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף חשבות וכספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2011, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 23.05.11 וביום 26.05.11. בישיבה נכחו כל חברי ועדת המאזן ונושאי המשרה הבאים: מר ארי קלמן יו"ר הדירקטוריון, מר מוטי רוזן מנכ"ל החברה, מנהל אגף חשבות וכספים, האקטוארים הממונים, המבקר הפנימי, רואי החשבון המבקרים, היועץ המשפטי וכן נושאי משרה נוספים בקבוצה.

9. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)

החברה והגופים המוסדיים שבשליטתה, בסיוע יועצים חיצוניים, קיימו את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי". בהקשר זה, ובהמשך למיפוי תהליכים וקביעת הבקורות הנדרשות לצורך הגילוי בדוחות הכספיים, מיסדו הגופים המוסדיים בקבוצה תהליכי עבודה הכוללים, בין היתר, תהליכי גילוי ודיון באירועים המשפיעים על הגילוי בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31.03.2011 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

10. אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 26.05.11 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח, אשר שולם ביום 29.05.11.

מוטי רוזן,
מנהל כללי

ארי קלמן,
יו"ר דירקטוריון

תל אביב, 30 במאי, 2011

הצהרה (certification)¹

אני, **מוטי רוזן**, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "**חברת הביטוח**") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2011 (להלן: "**הדוח**").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מוטי רוזן
מנהל כללי

30 במאי, 2011

¹ מובהר כי בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-6 "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי – תיקון", היקפה של הצהרה זו לעניין הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח כספי אשר בוצעה במסגרתה, הינה מוגבלת ואינה כוללת התייחסות לגבי תהליכי ביטוח חיים ותהליכי ביטוח בריאות, המתופעלים במערכות ביטוח חיים, ותהליכי קרנות הפנסיה (למעט תהליך ההשקעות), הכל כמפורט בחוזר הנ"ל.

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)¹

אני, **שי קומפל**, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "**חברת הביטוח**") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.2011 (להלן: "**הדוח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שי קומפל
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף חשבות וכספים

30 במאי, 2011

¹ מובהר כי בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-6 "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי – תיקון", היקפה של הצהרה זו לעניין הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח כספי אשר בוצעה במסגרתה, הינה מוגבלת ואינה כוללת התייחסות לגבי תהליכי ביטוח חיים ותהליכי ביטוח בריאות, המתופעלים במערכות ביטוח חיים, ותהליכי קרנות הפנסיה (למעט תהליך ההשקעות), הכל כמפורט בחוזר הנ"ל.

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ג': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2011

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2011

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח והפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 9	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
10 - 13	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
14 - 42	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
43 - 52	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
53 - 58	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2011 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות כייצוגיות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 במרס		
מבוקר	2010	2011	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
822,427	781,108	846,260	נכסים בלתי מוחשיים
116	106	124	נכסי מסים נדחים
883,497	841,505	907,437	הוצאות רכישה נדחות
195,871	188,149	200,509	רכוש קבוע
21,935	(* 19,696	23,321	השקעה בחברה כלולה
70,553	38,777	70,553	נדל"ן להשקעה
1,337,341	1,245,748	1,381,452	נכסי ביטוח משנה
92,749	95,616	48,930	נכסי מסים שוטפים
107,513	116,521	110,239	חייבים ויתרות חובה
525,075	669,634	629,271	פרמיות לגבייה
11,805,612	10,365,574	11,893,852	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,973,753	3,406,790	3,928,130	נכסי חוב סחירים
4,918,278	4,762,560	5,037,770	נכסי חוב שאינם סחירים
271,857	239,204	283,533	מניות
417,202	(* 359,241	415,055	אחרות
9,581,090	8,767,795	9,664,488	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
67,575	223,260	212,915	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
353,573	571,372	455,329	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
25,864,927	23,924,861	26,444,680	סך כל הנכסים
11,974,019	10,722,637	12,219,138	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ה).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 במרס	
מבוקר	2010	2011
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון

291,331	291,331	291,331	הון מניות
324,687	324,687	324,687	פרמיה על מניות
180,862	198,533	159,578	קרנות הון
1,251,966	1,134,708	1,297,852	עודפים
2,048,846	1,949,259	2,073,448	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
542	235	658	זכויות שאינן מקנות שליטה
2,049,388	1,949,494	2,074,106	סך כל ההון

התחייבויות

9,464,552	9,035,970	9,674,089	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,908,808	10,772,318	12,157,854	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
132,655	155,629	118,116	התחייבויות בגין מסים נדחים
115,866	103,710	116,219	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
13,324	6,185	452	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,126,617	1,068,841	1,249,560	זכאים ויתרות זכות
1,053,717	832,714	1,054,284	התחייבויות פיננסיות
23,815,539	21,975,367	24,370,574	סך כל ההתחייבויות
25,864,927	23,924,861	26,444,680	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

שי קומפל משנה למנהל כללי ומנהל אגף חשבות וכספים	מוטי רוזן מנהל כללי	ארי קלמן יו"ר הדירקטוריון	30 במאי, 2011 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	------------------------	------------------------------	---

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
מבוקר	2010	2011	
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]	בלתי מבוקר		
4,270,410	1,030,823	1,060,372	פרמיות שהורווחו ברוטו
904,818	214,550	230,605	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,365,592	816,273	829,767	פרמיות שהורווחו בשייר
1,918,347	577,352 (*)	296,420	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
480,694	157,714	98,800	הכנסות מדמי ניהול
219,693	58,884	54,178	הכנסות מעמלות
5,984,326	1,610,223	1,279,165	סך כל ההכנסות
4,872,753	1,347,014	992,018	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(679,749)	(227,448)	(163,513)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,193,004	1,119,566	828,505	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
871,555	214,712	225,659	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
476,389	104,247	124,787	הוצאות הנהלה וכלליות
15,722	3,930	3,930	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
77,194	2,021	26,088	הוצאות מימון
5,633,864	1,444,476	1,208,969	סך כל ההוצאות
5,160	805 (*)	952	חלק ברווחי חברה כלולה
355,622	166,552	71,148	רווח לפני מסים על ההכנסה
130,220	58,715	25,146	מסים על ההכנסה
225,402	107,837	46,002	רווח נקי
225,061	107,803	45,886	מיוחס ל:
341	34	116	בעלי המניות של החברה
225,402	107,837	46,002	זכויות שאינן מקנות שליטה
			רווח נקי
0.97	0.47	0.20	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ה).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
שהסתיימה	ביום 31 בדצמבר		
ביום	2010	2011	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח			
225,402	107,837	46,002	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר:
(2,083)	(1,691)	434	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
138,738	117,613	(22,230)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
(124,863)	(61,241)	(15,972)	רווחים והפסדים נטו מממוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
11,922	856	4,670	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(6,544)	(19,236)	11,482	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
17,170	36,301	(21,616)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
242,572	144,138	24,386	סך-הכל רווח כולל
			מיוחס ל:
242,231	144,104	24,270	בעלי המניות של החברה
341	34	116	זכויות שאינן מקנות שליטה
242,572	144,138	24,386	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	38,757	136,550	(1,479)	7,034	1,251,966	2,048,846	542	2,049,388
-	-	-	-	-	-	45,886	45,886	116	46,002
-	-	-	-	434	-	-	434	-	434
-	-	-	(22,230)	-	-	-	(22,230)	-	(22,230)
-	-	-	(15,972)	-	-	-	(15,972)	-	(15,972)
-	-	-	4,670	-	-	-	4,670	-	4,670
-	-	-	11,608	(126)	-	-	11,482	-	11,482
-	-	-	(21,924)	308	-	-	(21,616)	-	(21,616)
-	-	-	(21,924)	308	-	45,886	24,270	116	24,386
-	-	332	-	-	-	-	332	-	332
291,331	324,687	39,089	114,626	(1,171)	7,034	1,297,852	2,073,448	658	2,074,106

יתרה ליום 1 בינואר, 2011 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 31 במרס, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	36,811	117,901	-	7,034	1,026,905	1,804,669	201	1,804,870
-	-	-	-	-	-	107,803	107,803	34	107,837
-	-	-	-	(1,691) *	-	-	(1,691)	-	(1,691)
-	-	-	(117,613) *	-	-	-	117,613	-	117,613
-	-	-	(61,241)	-	-	-	(61,241)	-	(61,241)
-	-	-	856	-	-	-	856	-	856
-	-	-	(19,726) *	490 *	-	-	(19,236)	-	(19,236)
-	-	-	37,502	(1,201)	-	-	36,301	-	36,301
-	-	-	37,502	(1,201)	-	107,803	144,104	34	144,138
-	-	486	-	-	-	-	486	-	486
291,331	324,687	37,297	155,403	(1,201)	7,034	1,134,708	1,949,259	235	1,949,494

יתרה ליום 1 בינואר, 2010 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 31 במרס, 2010

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(ה).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	36,811	117,901	-	7,034	1,026,905	1,804,669	201	1,804,870
-	-	-	-	-	-	225,061	225,061	341	225,402
-	-	-	-	(2,083)	-	-	(2,083)	-	(2,083)
-	-	-	138,738	-	-	-	138,738	-	138,738
-	-	-	(124,863)	-	-	-	(124,863)	-	(124,863)
-	-	-	11,922	-	-	-	11,922	-	11,922
-	-	-	(7,148)	604	-	-	(6,544)	-	(6,544)
-	-	-	18,649	(1,479)	-	-	17,170	-	17,170
-	-	-	18,649	(1,479)	-	225,061	242,231	341	242,572
-	-	1,946	-	-	-	-	1,946	-	1,946
291,331	324,687	38,757	136,550	(1,479)	7,034	1,251,966	2,048,846	542	2,049,388

יתרה ליום 1 בינואר, 2010

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2010

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		נספח	
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס			
2010	2010	2011		
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח				
(102,977)	337,798	317,188	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
794	-	-		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
930	-	-		החזר הלוואה שהתקבל מחברה כלולה
(50,402)	(14,697)	(13,394)		דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
(114,043)	(18,445)	(25,043)		השקעה ברכוש קבוע
-	-	(18,775)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
4,678	804	1,555		רכישת פעילות
(158,043)	(32,338)	(55,657)		תמורה ממימוש רכוש קבוע
				מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
253,500	-	-		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(73,653)	(11,296)	(8,792)		קבלת התחייבויות פיננסיות
179,847	(11,296)	(8,792)		פרעון התחייבויות פיננסיות
(1,453)	(3,306)	(5,643)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(82,626)	290,858	247,096		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
503,774	503,774	421,148	(ב)	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
421,148	794,632	668,244	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
				יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		
ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2010	2010	2011
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

225,402	107,837	46,002	רווח נקי לתקופה
			התאמות לסעיפי רווח והפסד:
(5,160)	(805) *	(952)	חלק ברווחי חברה כלולה
(1,185,969)	(480,263)	(98,365)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(261,485)	(52,887)	(48,172)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(339,480)	(12,515)	(100,097)	נכסי חוב סחירים
(46,150)	(17,642)	(8,704)	נכסי חוב שאינם סחירים
(35,915)	(23,096) *	(33,634)	מניות
(683,030)	(106,140)	(190,607)	השקעות אחרות
62,867	(5,643)	11,100	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(388)	(7)	(23)	רווח מממוש רכוש קבוע
(6,381)	-	-	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
			פחת והפחתות:
28,138	6,768	7,224	רכוש קבוע
69,059	14,780	19,985	נכסים בלתי מוחשיים

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ה)).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 31 בדצמבר	
ביום	2010	2011
31 בדצמבר	2010	2011
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח		

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)			
1,670,106	533,616	249,046	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
722,705	294,123	209,537	עסקאות תשלום מבוסס מניות
1,926	480	2,017	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(291,609)	(200,016)	(44,111)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
(70,961)	(28,969)	(23,940)	מסים על ההכנסה
130,220	58,715	25,146	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			השקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(1,145,082)	(59,190)	(125,007)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה:
(22,275)	-	-	רכישת נדל"ן להשקעה
(577,962)	52,607	16,955	תמורה מממוש (רכישות) נטו של השקעות פיננסיות
2,623	(141,936)	(104,196)	פרמיות לגבייה
(1,134)	(6,894)	(4,456)	חייבים ויתרות חובה
161,785	95,734	124,005	זכאים ויתרות זכות
15,114	2,958	353	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(1,125,408)	29,918	73,711	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(50,464)	(3,534)	(4,694)	ריבית ששולמה
776,941	170,519	179,724	ריבית שהתקבלה
(121,461)	(47,297)	(59,801)	מסים ששולמו
64,439	60,412	60,097	מסים שהתקבלו
127,574	19,943	22,149	דיבידנד שהתקבל
797,029	200,043	197,475	
(102,977)	337,798	317,188	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 31 בדצמבר	
ביום	2010	2011
31 בדצמבר	2010	2011
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		

			(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
105,295	105,295	67,575	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
398,479	398,479	353,573	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
503,774	503,774	421,148	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
			(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
67,575	223,260	212,915	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
353,573	571,372	455,329	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
421,148	794,632	668,244	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
			(ד) פעילות מהותית שלא במזומן
10,404	-	-	החלפת נכסי חוב סחירים במניות במסגרת הסדר חוב

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תאור החברה

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב-100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות. הפעילות בתחום הביטוח הכללי נעשית גם באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח), חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה. בנוסף עוסקת החברה באמצעות מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה, בניהול קרן הפנסיה מבטחים.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב-יפו.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2011 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2010 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן:

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים הנמדדים בעלותם המופחתת, אשר מידע לגבי השווי ההוגן שלהם ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות הוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב בתוספת פרמיה בגין אי סחירות. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי סיכון שונים.

ביום 24 בפברואר, 2011 פרסם משרד האוצר הודעה לעיתונות לפיה זכתה קבוצת "מרווח הוגן" במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים. החל מיום 20 במרס, 2011 (להלן - יום המעבר), מספקת קבוצת מרווח הוגן ציטוטי מחירים ושערי ריבית הוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים (להלן - המודל החדש). מיום המעבר הפסיקה חברת שערי ריבית לספק ציטוטים אלו לגופים המוסדיים. המודל החדש בעיקרו אינו מתבסס על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפידיון של נכסי החוב וקביעת מיקום הנכס הלא סחיר באותם עשירונים, וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

לדעת הקבוצה, המודל החדש עונה לדרישות המפקח על הביטוח ולכללים החשבונאיים בנושא מדידת שווי הוגן של נכסים פיננסיים. המעבר למודל החדש מיושם כשינוי אומדן. אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים כתוצאה מיישום המודל החדש לראשונה ביום המעבר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים (המשך)

IFRS 3 (מתוקן) - צירופי עסקים

התיקונים ל- IFRS 3 (מתוקן) עוסקים בנושאים הבאים:

1. מידת זכויות שאינן מקנות שליטה

התיקון קובע את המקרים בהם קיימת אפשרות לבחירת אופן מדידת הזכויות שאינן מקנות שליטה בהתאם לשוויון ההוגן למועד הרכישה או לפי חלקן היחסי בנכסים המזוהים נטו של הישות הנרכשת. בהתאם לתיקון, אפשרות זו קיימת רק עבור סוגי זכויות שאינן מקנות שליטה המקנים לבעליהם זכות בעלות וזכות לקבלת חלק יחסי (פרו-ראטה) בנכסים נטו של החברה הנרכשת במקרה של פירוק (בדרך כלל מניות). לעומתם, לסוגים אחרים של זכויות שאינן מקנות שליטה (לדוגמה, אופציות שהינן מכשירי הון בחברה הנרכשת) לא קיימת אפשרות בחירה זו ולפיכך יש למדוד אותם לפי שוויים ההוגן במועד הרכישה, למעט מקרים של הוראות מדידה אחרות הנדרשות על ידי תקני IFRS אחרים, כמו למשל IFRS 2. התיקון מיושם למפרע מהמועד בו יושם IFRS 3 (מתוקן) לראשונה.

2. מענקי תשלום מבוסס מניות במסגרת צירוף עסקים

התיקון מפרט את דרישות הטיפול החשבונאי במסגרת צירוף עסקים המתייחסות להחלפה של עסקאות תשלום מבוסס מניות של החברה הנרכשת (בין אם היא מחויבת ובין אם היא בוחרת להחליפם) בעסקאות תשלום מבוסס מניות של החברה הרוכשת. בהתאם לכך, על החברה הרוכשת לייחס סכום לתמורת העסקה ביום הרכישה וסכום כהוצאה בתקופה שלאחר מועד הרכישה. אולם, אם כתוצאה מצירוף העסקים המענק פוקע והוא מוחלף במענק חדש, אזי שווי המענק החדש בהתאם ל- IFRS 2, יוכר כהוצאה בתקופה שלאחר מועד הרכישה ולא ייכלל בתמורת הרכישה. כמו כן, אם מענקי תשלום מבוסס מניות אינם מוחלפים, אזי אם המכשירים הבשילו הם מהווים חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה ונמדדים בהתאם להוראות IFRS 2 ואם המכשירים לא הבשילו הם נמדדים לפי הערך שהיה משמש אם היו מוענקים מחדש במועד הרכישה, כאשר סכום זה מוקצה בין הזכויות שאינן מקנות שליטה לבין הוצאה שלאחר מועד הרכישה. התיקון מיושם למפרע מהמועד בו יושם IFRS 3 (מתוקן) לראשונה.

3. הוראות מעבר לטיפול בתמורה מותנית מצירוף עסקים שחל לפני יישום IFRS 3 (מתוקן)

התיקון מבהיר שהתיקונים ל- IFRS 7, IAS 32 ו- IAS 39 הקובעים כי תמורה מותנית בצירוף עסקים תטופל בהתאם לתקנים אלו, לא מיושמים לגבי תמורה מותנית שנצמחה בצירוף עסקים שמועד הרכישה שלו קדם למועד יישום IFRS 3 (מתוקן). לגבי תמורה מותנית כאמור, יש להמשיך ליישם את הוראות IFRS 3 לפני תיקונו. התיקון מיושם למפרע החל מיום 1 בינואר, 2011.

לתיקונים כאמור לעיל, לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

IAS 24 - גילויים בהקשר לצד קשור

התיקון ל- IAS 24 מבהיר את הגדרת צד קשור על מנת לפשט את זיהוי היחסים עם צד קשור ולמנוע חוסר עקביות ביישום הגדרה זו. התיקון מיושם למפרע החל מיום 1 בינואר, 2011. לתיקון כאמור לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

IAS 34 - דיווח כספי לתקופות ביניים

בהתאם לתיקון ל- IAS 34 נקבעו דרישות גילוי נוספות בדוחות כספיים ביניים בדבר הנסיבות שסביר כי ישפיעו על השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים ועל סיווגם, העברות של מכשירים פיננסיים בין רמות שונות במדרג השווי ההוגן ושינויים בסיווג נכסים פיננסיים. התיקון מיושם למפרע החל מיום 1 בינואר, 2011. הגילויים הנדרשים ייכללו במידת הצורך בדוחות הכספיים של החברה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

במאי 2011 פרסם ה- IASB ארבעה תקנים חדשים: IFRS 10 - דוחות כספיים מאוחדים, IFRS 11 - הסדרים משותפים, IFRS 12 - גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות (להלן - התקנים החדשים) וכן את IFRS 13 - מדידת שווי הוגן, ותיקן שני תקנים קיימים IAS 27R (מתוקן 2011) - דוחות כספיים נפרדים ו- IAS 28R (מתוקן 2011) - השקעות בחברות כלולות ובעסקות משותפות.

התקנים החדשים ייושמו למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013, או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי, אולם אם חברה בוחרת לבצעו, עליה לאמץ את התקנים החדשים כמכלול אחד (למעט דרישות הגילוי על פי IFRS 12 שניתן לאמץ בנפרד). התקנים כוללים הוראות מעבר עם הקלות מסוימות בעת היישום לראשונה.

להלן עיקרי הוראות התקנים האמורים והשפעותיהם הצפויות על החברה:

IFRS 10 - דוחות כספיים מאוחדים

IFRS 10 (להלן - תקן 10) מחליף את IAS 27 בדבר הטיפול החשבונאי בדוחות כספיים מאוחדים, וכן כולל את הטיפול החשבונאי באיחוד ישויות מובנות (structured entities) שטופלו בעבר ב- SIC 12 איחוד - ישויות למטרות מיוחדות.

תקן 10 אינו כולל שינויים בנהלי האיחוד, אך משנה את ההגדרה של קיומה של שליטה לצורך איחוד וכולל מודל יחיד לצורכי איחוד. על פי תקן 10 על מנת שתתקיים שליטה נדרש קיומם של כוח (power) וחשיפה או זכות לתשואות משתנות (variable returns) מהחברה המושקעת. כוח הינו היכולת להשפיע ולכוון את הפעילויות של החברה המושקעת, אשר משפיעות באופן משמעותי על התשואה של המשקיע.

תקן 10 קובע כי בעת בחינת קיומה של שליטה יש להביא בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות רק אם הן ממשיות, לעומת IAS 27 לפני התיקון אשר קבע כי זכויות הצבעה פוטנציאליות יובאו בחשבון רק אם הן ניתנות למימוש באופן מיידי כאשר יש להתעלם מכוונות ההנהלה והיכולת הפיננסית למימוש זכויות אלו.

בנוסף, תקן 10 קובע כי משקיע יכול שישלוט גם אם הוא מחזיק פחות מ- 50% מזכויות ההצבעה בחברה המוחזקת (שליטה אפקטיבית), וזאת בניגוד ל- IAS 27 הקיים אשר איפשר לבחור שני מודלים לאיחוד - מודל השליטה האפקטיבית ומודל השליטה המשפטית.

תקן 10 ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013 או לאחריו.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של תקן 10, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

IFRS 11 - הסדרים משותפים

IFRS 11 (להלן - תקן 11) מחליף את IAS 31 בדבר הטיפול החשבונאי בזכויות בעסקאות משותפות ואת SIC 13 בדבר פרשנות לטיפול החשבונאי בהשקעות לא כספיות על ידי ישויות בשליטה משותפת.

תקן 11 מגדיר הסדרים משותפים כהסדרים חוזיים שלפיהם לשני צדדים או יותר קיימת שליטה משותפת.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

IFRS 11 – הסדרים משותפים (המשך)

תקן 11 מחלק את ההסדרים המשותפים לשני סוגים:

- עסקאות משותפות (joint ventures), שבהן לצדדים להסדר יש שליטה משותפת על הזכויות בנכסים נטו של העסקה המשותפת. תקן 11 דורש כי עסקאות משותפות יטופלו רק לפי שיטת השווי המאזני וזאת בניגוד להוראות IAS 31 אשר קבעו כי חברה יכולה לבחור כמדיניות חשבונאית האם ליישם את שיטת האיחוד היחסי או שיטת השווי המאזני לגבי ישויות בשליטה משותפת.
- פעילויות משותפות (joint operations), שבהן לצדדים להסדר יש שליטה משותפת על הזכויות בנכסים של הפעילות המשותפת ומחויבות משותפת בגין ההתחייבויות של הפעילות המשותפת. תקן 11 דורש כי החברה המחזיקה תכיר בנכסים, בהתחייבויות, בהכנסות ובהוצאות של הפעילות המשותפת על פי חלקה היחסי בפעילות זו כפי שנקבע בהסדר המשותף, בדומה לטיפול החשבונאי הקיים היום.

תקן 11 ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013 או לאחריו.

להערכת החברה, לתקן 11 לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

IFRS 12 – גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות

IFRS 12 (להלן - תקן 12) קובע דרישות גילוי לגבי ישויות מוחזקות של החברה, לרבות חברות בנות, הסדרים משותפים, חברות כלולות וישויות מובנות (structured entities). תקן 12 מרחיב את דרישות הגילוי בנוגע לשיקולים ולהנחות ששימשו את ההנהלה בקביעת קיומה של שליטה, שליטה משותפת או השפעה מהותית בישויות מוחזקות, וכן בקביעת סוג ההסדר המשותף. תקן 12 כולל גם דרישות גילוי לגבי ישויות מוחזקות מהותיות.

הגילויים הנדרשים ייכללו בדוחות הכספיים של החברה עם אימוץ התקן לראשונה.

IFRS 13 – מדידת שווי הוגן

IFRS 13 (להלן - תקן 13) קובע הנחיות באשר לאופן מדידת שווי הוגן ככל שמדידה זו נדרשת בהתאם לתקינה הבינלאומית. תקן 13 מגדיר שווי הוגן כמחיר שהיה מתקבל במכירת נכס, או משולם בהעברת התחייבות, בעסקה רגילה בין משתתפי שוק במועד המדידה. בנוסף, תקן 13 מפרט את המאפיינים של משתתפי השוק וקובע כי השווי ההוגן יתבסס על ההנחות בהן היו משתמשים משתתפי השוק. כמו כן, קובע תקן 13 כי מדידת שווי הוגן תבוסס על ההנחה כי העסקה מבוצעת בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק המועיל ביותר.

תקן 13 קובע כי יש למקסם את השימוש בנתונים הניתנים לצפייה מהשוק ביחס לשימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה מהשוק. כמו כן, תקן 13 קובע מדרג לשווי ההוגן בהתאם למקור הנתונים ששימשו לקביעתו:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2 - נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

כמו כן, תקן 13 קובע דרישות גילוי מסוימות.

תקן 13 מיושם באופן של מכאן ואילך החל מיום 1 בינואר, 2013. אימוץ מוקדם אפשרי.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של תקן 13, איך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

IAS 27R - דוחות כספיים נפרדים

IAS 27R (להלן - תקן 27 המתוקן) מחליף את IAS 27 ומטפל רק בדוחות כספיים נפרדים. ההנחיות הקיימות לגבי דוחות כספיים נפרדים נותרו ללא שינוי במסגרת תקן 27 המתוקן.

IAS 28R - השקעות בחברות כלולות

IAS 28R (להלן - תקן 28 המתוקן) מחליף את IAS 28. השינויים העיקריים הנכללים בו לעומת IAS 28 מתייחסים לטיפול החשבונאי לפי שיטת השווי המאזני בהשקעות בעסקאות משותפות, כתוצאה מפרסום IFRS 11 והמעבר מיישום שיטת האיחוד היחסי ליישום שיטת השווי המאזני בהשקעות אלה.

ג. עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

31 במרס, 2011	0.7	0.9	(1.9)
31 במרס, 2010	(0.9)	(1.0)	(1.6)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010	2.7	2.3	(6.0)

ה. שינוי סיווג

החברה ביצעה סיווג מחדש של השקעתה בשותפות בה יש לחברה השפעה מהותית, מסעיף השקעות פיננסיות אחרות לסעיף השקעה בחברה כלולה.

בנוסף, נכללו בדוחות הכספיים סיווגים מחדש בסעיפי עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות והוצאות הנהלה וכלליות בסכומים לא מהותיים.

לסיווגים שנערכו לא היתה השפעה על ההון, על הרווח הנקי ועל הרווח הכולל של החברה.

באור 3: - מגזרי פעילות

בשל שינוי במבנה הארגוני של החברה, החל מיום 1 בינואר, 2011 מוגדר ענף ביטוח הבריאות כמגזר פעילות, אשר מאחד תחתיו פוליסות ביטוח בריאות מסוגים שונים כמפורט בסעיף 2 להלן. בתקופות קודמות הוצגו תוצאות ביטוח בריאות במסגרת מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח. על מנת לאפשר השוואה לתקופות קודמות, הוצגו מחדש מספרי ההשוואה.

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים ופנסיה והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן וקרנות פנסיה) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים וענפי בריאות המספקים כיסוי ביטוחי לזמן קצר.

● ענפי חבויות

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2011

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
404,184	82,902	573,286	-	-	1,060,372
30,387	25,533	174,685	-	-	230,605
373,797	57,369	398,601	-	-	829,767
197,756	11,605	64,580	25,759	(3,280)	296,420
98,800	-	-	-	-	98,800
7,553	2,827	41,640	8,273	(6,115)	54,178
677,906	71,801	504,821	34,032	(9,395)	1,279,165
498,196	68,106	425,716	-	-	992,018
(19,974)	(33,026)	(110,513)	-	-	(163,513)
478,222	35,080	315,203	-	-	828,505
83,982	19,320	125,099	3,373	(6,115)	225,659
89,482	7,334	23,863	7,388	(3,280)	124,787
2,450	-	1,121	359	-	3,930
1,362	-	2,492	22,234	-	26,088
655,498	61,734	467,778	33,354	(9,395)	1,208,969
952	-	-	-	-	952
23,360	10,067	37,043	678	-	71,148
(3,661)	(680)	(12,103)	(16,654)	-	(33,098)
19,699	9,387	24,940	(15,976)	-	38,050
ליום 31 במרס, 2011					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,631,516	558,303	4,484,270	-	-	9,674,089
12,112,501	45,353	-	-	-	12,157,854

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברה כלולה
רווח לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2010					
ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בטוח ארוך טווח					
אלפי ש"ח					
393,987	72,720	564,116	-	-	1,030,823
30,265	23,444	160,841	-	-	214,550
363,722	49,276	403,275	-	-	816,273
493,487	16,743	40,971	28,954	(2,803)	577,352
157,714	-	-	-	-	157,714
8,501	5,585	43,325	5,327	(3,854)	58,884
1,023,424	71,604	487,571	34,281	(6,657)	1,610,223
798,093	124,871	424,050	-	-	1,347,014
(17,043)	(74,314)	(136,091)	-	-	(227,448)
781,050	50,557	287,959	-	-	1,119,566
81,035	15,554	119,098	2,879	(3,854)	214,712
76,700	6,192	19,545	4,613	(2,803)	104,247
2,450	-	1,121	359	-	3,930
(221)	-	412	1,830	-	2,021
941,014	72,303	428,135	9,681	(6,657)	1,444,476
805	-	-	-	-	805
83,215	(699)	59,436	24,600	-	166,552
20,380	1,851	30,769	2,537	-	55,537
103,595	1,152	90,205	27,137	-	222,089
ליום 31 במרס, 2010					
ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בטוח ארוך טווח					
אלפי ש"ח					
4,330,109	527,099	4,178,762	-	-	9,035,970
10,733,247	39,071	-	-	-	10,772,318

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברה כלולה
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010					
ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיצוזים	סה"כ
מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,700,893	302,013	2,267,504	-	-	4,270,410
113,191	95,114	696,513	-	-	904,818
1,587,702	206,899	1,570,991	-	-	3,365,592
1,535,421	38,761	236,342	119,478	(11,655)	1,918,347
480,694	-	-	-	-	480,694
33,164	13,485	166,970	21,249	(15,175)	219,693
3,636,981	259,145	1,974,303	140,727	(26,830)	5,984,326
2,895,124	246,663	1,730,966	-	-	4,872,753
(74,436)	(95,691)	(509,622)	-	-	(679,749)
2,820,688	150,972	1,221,344	-	-	4,193,004
312,995	67,526	494,049	12,160	(15,175)	871,555
331,093	28,821	92,538	35,592	(11,655)	476,389
9,800	-	4,486	1,436	-	15,722
4,311	-	5,346	67,537	-	77,194
3,478,887	247,319	1,817,763	116,725	(26,830)	5,633,864
5,160	-	-	-	-	5,160
163,254	11,826	156,540	24,002	-	355,622
18,665	1,817	7,785	(4,553)	-	23,714
181,919	13,643	164,325	19,449	-	379,336
ליום 31 בדצמבר, 2010					
ביטוח חיים	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיצוזים	סה"כ
מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,591,071	540,775	4,332,706	-	-	9,464,552
11,863,384	45,424	-	-	-	11,908,808

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות

בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברה כלולה

רווח לפני מסים על ההכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(ואחרים **)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
179,097	260,944	185,253	77,658	702,952	פרמיות ברוטו
2,939	52,995	101,082	28,165	185,181	פרמיות ביטוח משנה
176,158	207,949	84,171	49,493	517,771	פרמיות בשייר
(43,886)	(37,222)	(21,235)	(16,827)	(119,170)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
132,272	170,727	62,936	32,666	398,601	פרמיות שהורווחו בשייר
41,533	6,807	2,479	13,761	64,580	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,680	12,786	23,281	3,893	41,640	הכנסות מעמלות
175,485	190,320	88,696	50,320	504,821	סך כל ההכנסות
142,467	179,963	67,625	35,661	425,716	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(16,999)	(45,851)	(34,358)	(13,305)	(110,513)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
125,468	134,112	33,267	22,356	315,203	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
15,324	57,248	38,327	14,200	125,099	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,494	7,419	6,772	2,178	23,863	הוצאות הנהלה וכלליות
561	560	-	-	1,121	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
874	799	657	162	2,492	הוצאות מימון
149,721	200,138	79,023	38,896	467,778	סך כל ההוצאות
25,764	(9,818)	9,673	11,424	37,043	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(7,550)	(1,210)	(501)	(2,842)	(12,103)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
18,214	(11,028)	9,172	8,582	24,940	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,410,187	622,933	442,324	1,008,826	4,484,270	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2011 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2010					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(ואחרים **)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
171,586	277,928	168,499	75,561	693,574	פרמיות ברוטו
31,863	81,231	93,567	29,603	236,264	פרמיות ביטוח משנה
139,723	196,697	74,932	45,958	457,310	פרמיות בשייר
3,987	(31,408)	(13,643)	(12,971)	(54,035)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
143,710	165,289	61,289	32,987	403,275	פרמיות שהורווחו בשייר
25,944	4,479	1,682	8,866	40,971	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,554	13,933	21,584	5,254	43,325	הכנסות מעמלות
172,208	183,701	84,555	47,107	487,571	סך כל ההכנסות
124,162	157,099	96,770	46,019	424,050	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(7,987)	(40,279)	(70,464)	(17,361)	(136,091)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
116,175	116,820	26,306	28,658	287,959	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
14,354	54,089	37,322	13,333	119,098	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,711	6,730	4,164	1,940	19,545	הוצאות הנהלה וכלליות
561	560	-	-	1,121	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
340	(189)	331	(70)	412	הוצאות מימון
138,141	178,010	68,123	43,861	428,135	סך כל ההוצאות
34,067	5,691	16,432	3,246	59,436	רווח לפני מסים על ההכנסה
20,151	3,606	1,150	5,862	30,769	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
54,218	9,297	17,582	9,108	90,205	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,220,983	604,370	418,131	935,278	4,178,762	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2010 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים **)	סה"כ
מבוקר				
אלפי ש"ח				
602,065	902,069	535,583	239,570	2,279,287
112,036	233,497	297,232	113,859	756,624
490,029	668,572	238,351	125,711	1,522,663
48,647	(5,915)	(664)	6,260	48,328
538,676	662,657	237,687	131,971	1,570,991
152,771	24,706	9,405	49,460	236,342
12,058	58,110	79,413	17,389	166,970
703,505	745,473	326,505	198,820	1,974,303
605,126	638,300	292,700	194,840	1,730,966
(70,334)	(160,923)	(183,301)	(95,064)	(509,622)
534,792	477,377	109,399	99,776	1,221,344
57,064	227,107	154,965	54,913	494,049
29,312	30,912	24,184	8,130	92,538
2,243	2,243	-	-	4,486
1,524	1,467	2,029	326	5,346
624,935	739,106	290,577	163,145	1,817,763
78,570	6,367	35,928	35,675	156,540
5,245	881	275	1,384	7,785
83,815	7,248	36,203	37,059	164,325
2,365,254	578,640	404,339	984,473	4,332,706

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2011

פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	404,184	404,184
-	30,387	30,387
-	373,797	373,797
(574)	198,330	197,756
74,125	24,675	98,800
680	6,873	7,553
74,231	603,675	677,906
-	498,196	498,196
-	(19,974)	(19,974)
-	478,222	478,222
16,313	67,669	83,982
33,689	55,793	89,482
2,450	-	2,450
-	1,362	1,362
52,452	603,046	655,498
-	952	952
21,779	1,581	23,360
-	(3,661)	(3,661)
21,779	(2,080)	19,699

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברה כלולה

רווח לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס,
2010

פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	393,987	393,987
-	30,265	30,265
-	363,722	363,722
3,498	489,989	493,487
66,530	91,184	157,714
571	7,930	8,501
70,599	952,825	1,023,424
-	798,093	798,093
-	(17,043)	(17,043)
-	781,050	781,050
13,726	67,309	81,035
28,852	47,848	76,700
2,450	-	2,450
-	(221)	(221)
45,028	895,986	941,014
-	805	805
25,571	57,644	83,215
-	20,380	20,380
25,571	78,024	103,595

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברה כלולה

רווח לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010			
פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	1,700,893	1,700,893	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	113,191	113,191	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	1,587,702	1,587,702	פרמיות שהורווחו בשייר
10,712	1,524,709	1,535,421	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
279,447	201,247	480,694	הכנסות מדמי ניהול
2,426	30,738	33,164	הכנסות מעמלות
292,585	3,344,396	3,636,981	סך כל ההכנסות
-	2,895,124	2,895,124	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	(74,436)	(74,436)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	2,820,688	2,820,688	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
55,596	257,399	312,995	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
127,415	203,678	331,093	הוצאות הנהלה וכלליות
9,800	-	9,800	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
-	4,311	4,311	הוצאות מימון
192,811	3,286,076	3,478,887	סך כל ההוצאות
-	5,160	5,160	חלק ברווחי חברה כלולה
99,774	63,480	163,254	רווח לפני מסים על ההכנסה
-	18,665	18,665	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
99,774	82,145	181,919	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4: - צירוף עסקים

ביום 4 בינואר, 2011, חתמה חברה מאוחדת סיני מורשי חיתום סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן - מורשי חיתום) על הסכם לרכישת פעילות סוכנות ביטוח, המוכרת בשמה המסחרי "ארנון את וינשטוק תכנון וניהול ביטוח" (להלן - ארנון את וינשטוק), לרבות תיקי הביטוח, הרכוש והמוניטין של ארנון את וינשטוק. כמו כן, רכשה מורשי חיתום את הפעילות והמוניטין של חברת "ארנון את וינשטוק תכנון וניהול בע"מ" שבבעלות הסוכנים. עלות הרכישה הסתכמה לסך של כ- 19 מיליוני ש"ח. ביום 21 בפברואר, 2011 אישר רשם החברות את שינוי שמה של מורשי חיתום ל- "ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ".

נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים טרם הסתיימה ההקצאה של עלות הרכישה למרכיבי השונים.

באור 5: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה ושומרה ביטוח כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה ולקבוע הון אשר לדעתה יהווה כרית ביטחון לסיכונים אלו (ראה גם סעיף 5 להלן). לאחר תאריך הדוח, הגדירה החברה כהון עצמי נדרש ("הון יעד") את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה (על פי הכללים שנקבעו בהגשה הראשונה שהוגשה למפקח בחודש פברואר 2011), ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון העצמי. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שהחברה תשאף לשמור עליו, וכי אין ודאות כי החברה תעמוד בהון יעד זה בכל נקודת זמן.

מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה) מחויבת לעמוד בתנאים של הון עצמי מינימלי על-פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), (תיקון) התשס"ד-2004 (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

החברה	
ליום	ליום
31 בדצמבר	31 במרס
2010	2011
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

2,526,916	2,536,739	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (א)
1,821,384	1,822,243	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
705,532	714,496	הפרש (ב)

1,821,384	1,822,243	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
423,319	428,697	60% מההפרש הנדרש להשלמה
2,244,703	2,250,940	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:

2,048,846	2,073,448	הון ראשוני בסיסי
263,951	259,308	הון ראשוני מורכב
2,312,797	2,332,756	סך הכל הון ראשוני
609,668	606,419	הון משני נחות (ג)

2,922,465	2,939,175	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
677,762	688,235	עודף (*) (לפרטים בדבר דיבידנד שחולק לאחר תאריך הדיווח - ראה באור 8 להלן)

(א) הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין:

282,681	280,858	פעילות בביטוח כללי
6,731	6,283	פעילות בביטוח סיעודי
141,358	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
650,863	656,135	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות אישפוז
3,477	3,365	דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
48,768	46,945	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
759,975	766,958	השקעה בחברת ביטוח וחברה מנהלת מאוחדות
347,772	352,777	נכסי השקעה ונכסים אחרים
126,347	116,334	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
127,137	131,621	סיכונים תפעוליים
31,807	34,105	ערבויות
2,526,916	2,536,739	סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), (תיקון) התשס"ד-2004 (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח. (המשך)

שומרה ביטוח	
ליום	ליום
31 בדצמבר	31 במרס
2010	2011
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:		
188,613	199,144	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (א2)
116,143	119,485	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
72,470	79,659	הפרש (ב)
116,143	119,485	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
43,482	47,795	60% מההפרש הנדרש להשלמה
159,625	167,280	הסכום הנדרש ליום המאזן על פי תקנות והנחיות המפקח (ב)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
179,005	188,193	הון ראשוני בסיסי
(36,383)	(45,571)	בניכוי הון ראשוני מעבר למגבלת כפל מההון הבסיסי
34,907	35,599	הון משני נחות - כתבי התחייבות נדחים (ג)
177,529	178,221	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
17,904	10,941	עודף (*)
8,697	9,910	בהתאם לאישור ההשקעה של שומרה ביטוח בסיני סוכנות לביטוח בע"מ (להלן - סיני סוכנות), היתנה המפקח על הביטוח כי ההשקעה בסיני סוכנות תהיה מעודפי הון הניתנים להשקעה בלבד. להלן סכום ההשקעה בסיני סוכנות:
		הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין: (א2)
114,617	117,752	פעילות בביטוח כללי
1,526	1,733	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
43,231	44,858	נכסי השקעה ונכסים אחרים
9,404	14,164	סיכונים קטסטרופה בביטוח כללי
19,835	20,637	סיכונים תפעוליים
188,613	199,144	סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות
		(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

(ב) בחודש נובמבר 2009 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ט-2009 (להלן התיקון). בהתאם לתיקון מבטח יהיה חייב להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונו העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש לפי התקנות, לפני התיקון ולאחריו (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2009 לפחות 30% מההפרש;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2010 לפחות 60% מההפרש;
עד ליום 31 בדצמבר, 2011 יושלם מלוא ההפרש.

השיעורים האמורים יוגדלו ב-15% במועדי פרסום הדוחות הכספיים החצי שנתיים העוקבים למועדי הדוחות הכספיים האמורים לעיל.

(ג) כולל שטרי הון בשומרה ביטוח שהונפקו לחברה וכתבי התחייבות נדחים בחברה, אשר הונפקו עד ליום 31 בדצמבר, 2009 ומהווים הון משני נחות.

3. במסגרת התיקון נוספו לדרישות ההון הקיימות, דרישות הון בגין קטגוריות אלו:

א. סיכונים תפעוליים.

ב. סיכוני שוק ואשראי, כשיעור מהנכסים, לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים.

ג. סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי.

ד. דרישות הון בגין ערבויות.

כמו כן, הורחבו דרישות ההון בגין קטגוריות אלו:

א. תוכניות מבטיחות תשואה בביטוח חיים שאין כנגדן או כנגד חלקן אגרות חוב מיועדות.

ב. דרישות הון בגין החזקת המבטחת בחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה.

כמו כן, ניתנו ההקלות הבאות:

- הקלה באופן חישוב ההון בשל הוצאות לפיתוח מערכות מידע, בכפוף לאישור המפקח.

- ניכוי עתודה למס שנוצרה בגין נכסים לא מוכרים אשר מוחזקים בניגוד לתקנות השקעה או בניגוד להוראות המפקח.

- נקבע כי המפקח יהיה רשאי להתיר, בכפוף לתנאים עליהם יורה, הפחתה של דרישת ההון, בגובה של עד 35% מההפרש המקורי, בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל, במידה והונו העצמי, של המבטח, במועד הדוח הינו לפחות ההון העצמי המינימלי הנדרש ממנו בניכוי 35% מההפרש המקורי בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל.

במסגרת התיקון נמחקה ההגדרה של הון בסיסי, שונו הגדרות הון ראשוני והון משני ונוספה הגדרה של הון שלישוני. הגדרות הון משני והון שלישוני הוכפפו לתנאים ולשיעורים עליהם יורה המפקח. בהמשך לכך, ובהתאם לכוונת הפיקוח לאמץ בעתיד את הדירקטיבה של האיחוד האירופי בדבר הבטחת כושר פירעון של מבטחים Solvency II, פורסמה בחודש ינואר 2011 טיוטה שלישית בדבר הרכב הון עצמי של מבטח (להלן - "הטיוטה השלישית").

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. (המשך)

הטייטה השלישית קובעת כללים למבנה הון עצמי מוכר של מבטח, וכן מסגרת עקרונות להכרה ברכיבי הון שונים ולסיווגם לרובדי ההון השונים, כדלהלן:

א. הון ראשוני - כולל הון ראשוני בסיסי (בגובה ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה) והון ראשוני מורכב. ההון הראשוני המורכב כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות ביטול תשלומי ריבית ודחיית תשלומי קרן ופרעונם נדחה בפני כל התחייבויות המבטח. מועד הפרעון הראשון של מכשירים אלה יבוא לאחר פרעון ההתחייבויות הביטוחיות המאוחרות ביותר או 49 שנים, כמוקדם שביניהם. ניתן לבצע פידיון מוקדם לאחר 10 שנים ממועד ההנפקה באישור המפקח.

ב. הון משני - כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות דחיית תשלומי קרן וריבית, ופרעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני. מועד הפרעון הראשון של מכשירי ההון המשני יבוא לאחר תום תקופה המשקפת ממוצע משוקלל של התקופות לפרעון ההתחייבויות הביטוחיות בתוספת שנתיים, או 20 שנים כמוקדם שביניהם, אך לא קודם לתום תקופה של 8 שנים ממועד ההנפקה.

ג. הון שלישי - כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות דחיית תשלומי קרן בלבד, ופרעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני ומשני. מועד הפרעון הראשון של מכשירי ההון השלישי אינו מוקדם לתום 5 שנים מיום הנפקתו.

לעניין זה, התחייבויות ביטוחיות כוללות התחייבויות שאינן תלויות תשואה, בניכוי חלקם של מבטחי משנה.

שיעורו הכולל של ההון הראשוני לא יפחת מ-60% מסך ההון העצמי של המבטח. כמו כן, שיעורו הכולל של ההון הראשוני הבסיסי לא יפחת מ-80% מסך ההון הראשוני (בהתאם להוראת שעה, עד שיוורה המפקח אחרת, נקבע שיעור זה על 85%). שיעורו הכולל של ההון השלישי לא יעלה על 15% מסך ההון העצמי של מבטח.

הטייטה השלישית כוללת הוראת שעה לעניין הרכב ההון העצמי של מבטח בתקופה שמיום 31 בדצמבר, 2010 ועד למועד עליו יודיע המפקח לפיה הוראות הטייטה השלישית יכנסו לתוקף בהדרגה.

כמו כן נקבע בהוראת המעבר כי שיעורם הכולל של מכשירי ההון הנכללים ב"הון משני נחות" לא יעלה על 50% מההון הבסיסי ובלבד שהונפקו עד ליום 31 בדצמבר, 2009. הון משני מוגדר כסך הרכיבים הבאים:

א. כתבי התחייבות נדחים, בין שניתנים להמרה במניות ובין שלא ניתנים להמרה במניות, שהונפקו לתקופה של 5 שנים לפחות, ותקופת פרעונם בעוד שנתיים לפחות לאחר תאריך הדיווח, ובלבד שלא הוצאו לבעל שליטה;

ב. כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לבעלי שליטה והם צמודים למדד לכל היותר, אך אינם נושאים ריבית ושמועד הפרעון שלהם לא פחות משנתיים לאחר תאריך הדיווח.

4. בחודש מרס 2010 פורסם מכתב הבהרה שענינו קריטריונים לאישור חלוקת דיבידנד על ידי מבטח (להלן - "ההבהרה").

בהתאם להבהרה, חברת ביטוח תהיה רשאית להגיש בקשה לקבלת אישור המפקח לחלוקת דיבידנד, החל מיום פרסום הדוחות התקופתיים לשנת 2009, בכפוף לקיום הון עצמי כמפורט בהבהרה וכן בהגשת תחזית רווח שנתית לשנים 2010 ו-2011, תוכנית שרות חוב מעודכנת ומאושרת בידי דירקטוריון חברת ההחזקות המחזיקה בחברת הביטוח, תוכנית פעולה אופרטיבית לגיוס הון שאושרה בידי דירקטוריון חברת הביטוח ופרוטוקול הדיון בדירקטוריון חברת הביטוח בו אושרה חלוקת הדיבידנד. יחד עם זאת נאמר בהבהרה כי חברה אשר סך ההון העצמי שלה, לאחר חלוקת הדיבידנד, גבוה מ-110% מהסכום הנדרש בהבהרה, תהא רשאית לחלק דיבידנד ללא צורך בקבלת אישורו מראש של המפקח, ובלבד שמסרה למפקח הודעה על כך וכן את המסמכים הנדרשים טרם חלוקת הדיבידנד.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

5. ביום 10 ביולי 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה המוצעת"). הדירקטיבה המוצעת מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד.

בהתאם לחוזר שפרסם המפקח, בכוונתו ליישם את הוראות הדירקטיבה המוצעת לגבי חברות ביטוח בישראל במועד יישומה במדינות החברות באיחוד האירופי. הדירקטיבה המוצעת מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. הקבוצה החלה להיערך ליישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.

6. בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה- IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות (לרבות חברות ביטוח וחברות מנהלות שבשליטת חברת הביטוח). על פי החוזר דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברת ביטוח או בחברה מנהלת נשלטת וכן בחברות מוחזקות אחרות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשור מלא.

לגבי ההון העצמי הכלול בתמצית הנתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - סולו) בהתאם להוראות החוזר האמור, ראה נספח א' לדוחות הכספיים.

7. בחודש ינואר 2011 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת), התשס"ט-2009 וכן טיוטת חוזר בדבר דרישות ההון מחברות מנהלות (להלן - "ההוראות"). בהתאם להוראות מוצע להרחיב את דרישות ההון מחברות מנהלות. דרישות ההון החדשות תכלולנה דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. כמו כן היא תידרש להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות ובגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש או בניגוד להוראות הממונה. חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה. הטיטות כוללות הוראות מעבר להשלמת ההון עד ליום 31 בדצמבר, 2014. במידה ויאושר התיקון לתקנות כאמור, תגדל דרישת ההון במבטחים פנסיה ב- 74 מיליון ש"ח ותגיע לסך של כ- 83 מיליון ש"ח לעומת ההון הנדרש ערב תיקון התקנות. בהתחשב בהון הקיים של מבטחים פנסיה ליום 31 במרס, 2011, יוצרו למבטחים פנסיה עודפי הון בסך של כ- 322 מיליון ש"ח.

8. על פי אומדן שביצעו החברה ושומרה ביטוח, אזי נכון לתאריך הדיווח:

לחברה עודפי הון בסך של 688 מיליון ש"ח. כתוצאה מיישום מלוא דרישת ההון על פי התקנות, כפי שתהיינה בתוקף ב- 31 בדצמבר, 2011 בהתחשב בהון העצמי ליום 31 במרס, 2011, לחברה עודפי הון בסך של 402 מיליון ש"ח.

לשומרה ביטוח עודפי הון בסך של 11 מיליון ש"ח. כתוצאה מיישום מלוא דרישת ההון על פי התקנות, כפי שתהיינה בתוקף ב- 31 בדצמבר, 2011 בהתחשב בהון העצמי ליום 31 במרס, 2011, שומרה ביטוח תידרש להגדיל את הונה בסך של כ- 21 מיליון ש"ח (זאת לאחר ניכוי הון ראשוני מעבר למגבלת כפל ההון הבסיסי בסך של כ- 46 מיליון ש"ח). בהתעלם מניכוי ההון הראשוני כאמור, לשומרה ביטוח עודף הון בסך של כ- 25 מיליון ש"ח.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

9. בחודש אוקטובר 2010, נתקבלה הנחיה מהמפקח בדבר התייחסות לחריגות בתחום ההשקעות. בהנחיה נקבע כי חריגות פאסיביות הנובעות משינוי דירוג או רכישה עצמית, יתוקנו לפי הכללים הבאים:

- א. חריגה בנייר ערך סחיר תתוקן בתוך 50 ימי עסקים.
 - ב. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו אינו עולה על 3 שנים, לרבות אג"ח לא סחיר שאינו נסחר במערכת רצף מוסדיים וכן פיקדון, ניתן להחזיקם עד למועד הפידיון.
 - ג. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו עולה על 3 שנים, תתוקן בתוך 6 חודשים.
 - ד. חריגה בנייר ערך בהסדר חוב תתוקן בתוך 50 ימי עסקים מתום תקופה של שלושה חודשים ממועד גיבוש ו/או יישום הסדר חוב.
- אי תיקון החריגות כאמור יגרור החזר דמי ניהול בקרן פנסיה או סיווג כנכס לא מוכר בחברות הביטוח.
- למרות האמור לעיל, במכתב ששלח המפקח למנהלי הגופים המוסדיים, נקבע כי השקעות של גופים מוסדיים באירלנד, לא תיחשבנה כהחזקה העומדת בניגוד לתקנות ההשקעה ולתקנות מס הכנסה במשך תקופה של ששה חודשים שתחילתה ביום 21 בפברואר, 2011.
- נכון לתאריך הדיווח לחברה ולשומרה ביטוח חריגות פאסיביות בסך של כ- 15.9 מיליוני ש"ח בנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה וסך של כ- 4.3 מיליוני ש"ח בנוסטרו.

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בגין התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 14-1 להלן, אשר בהן, להערכת הנהלת מנורה החזקות, החברה וכן הנהלת שומרה ביטוח (לעניין תובענות 5 ו- 11 להלן) המתבססת בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלו, יותר סביר מאשר לא ("More likely than not") כי טענות ההגנה של מנורה החזקות, החברה ושומרה ביטוח תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תדחנה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברה ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה.

להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, במקום בו נדרשו הפרשות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה. ההפרשות שכללה החברה הינן בסכומים לא מהותיים.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 15 ו- 16 להלן, אשר הוגשו לאחרונה, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

להלן פירוט הבקשות בגין תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - בקשת האישור). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית (להלן - נספח נכות תאונתית). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי החברה מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה החברה את חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה לאחר קרות האירוע הביטוחי בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי ובניגוד להוראות החוק האמור.

הסעד המבוקש על-ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי פרשנותו את הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם לו בפועל לפי פרשנות החברה את הפוליסה, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע בשבע השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל. החברה הגישה את תגובתה לבקשה בחודש אפריל, 2006. התלונה בעניין העולה בתובענה שהגיש המבקש למפקח נמצאה מוצדקת, ובהחלטת סגנית המפקח מיום 17 במאי, 2006 (להלן - ההכרעה) נקבע, כי על החברה לחשב ממועד ההכרעה ואילך, את תגמולי הביטוח על-פי הפוליסה בדרך שנקבעה בהכרעה ולא בדרך בה נהגה החברה לחשב את תגמולי הביטוח. על הכרעה זו הגישה החברה ערעור ביום 30 באוקטובר, 2006. החברה הגישה בקשה לעיכוב הליכים בערעור עד להכרעת ביהמ"ש העליון בבקשת רשות הערעור כמפורט להלן. ביום 29 ביולי, 2009 עיכב ביהמ"ש המחוזי את ההליכים. המדינה הגישה בקשה להאריך המועד להגשת בקשת רשות ערעור על החלטה זו.

ביום 11 בינואר, 2009 ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה ולפרסם מודעה בעיתון. החברה הגישה לבית המשפט המחוזי בקשה לדחיית מועד בירור התובענה ובית המשפט המחוזי דחה את בקשת החברה ("החלטת הדחייה"). החברה הגישה לבית המשפט העליון בבקשת רשות ערעור על ההחלטה לאישור התובענה כייצוגית ועל החלטת הדחייה. בית המשפט העליון קבע בהחלטה מיום 13 במאי, 2009 כי בשלב זה לא יוגשו כתבי הגנה ולא תפורסם מודעה בעיתון. הדיון בבקשת רשות הערעור על ההחלטה המאשרת את התובענה כייצוגית קבוע בפני הרכב.

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

2. ביום 25 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. ענינה של התובענה בפוליסת אובדן כושר עבודה (להלן-הפוליסה) של החברה. לטענת התובעים, בפוליסה קבוע תנאי שעניינו "תקופת המתנה" (בת שלושה חודשים), שמשמעותו היא כי תגמולי ביטוח בגין אירוע ביטוחי בתקופת הפוליסה ישולמו רק החל מתום תקופת המתנה ובתנאי שהמבוטח עדיין חסר כושר עבודה במועד זה וכל עוד נמשך אי הכושר. לטענת התובעים, החברה (כמו גם חברות ביטוח נוספות הנתבעות בתובענה, להלן ביחד - הנתבעות) גובה דמי ביטוח גם בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח וזאת למרות שלפי תנאי הפוליסה, מבוטחים לא יהיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח לפי הפוליסה במידה ומקרה הביטוח יארע בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח בשל תקופת המתנה הנזכרת.

על בסיס האמור טוענים התובעים כי הנתבעות הטעו אותם, פעלו בחוסר תום לב, הפרו חובות שבדין, פעלו ברשלנות, הפרו חובות חקוקות ועשו עושר ולא במשפט וכי התנאי בדבר "תקופת המתנה" הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו, אישור התובענה הייצוגית, מתן צו המחייב את הנתבעות להפסיק ולגבות דמי ביטוח בגין תקופת שלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הפוליסה וכן חיוב הנתבעות להשיב את דמי הביטוח שגבו מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה. לטענת התובעים ובהתבסס על חוות דעת שצורפה לתובענה מטעמם, הנזק הכולל של הקבוצה לשנים 2004 - 1998 מוערך באופן ראשוני בסך של 47.6 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות ומתוכו (על-פי חוות הדעת) סך של 5.4 מיליון ש"ח כנגד החברה. החברה הגישה תשובתה ביום 6 בנובמבר, 2006. התיק נקבע לסיכומים בכתב אשר הוגשו על-ידי הצדדים. ביום 3 בפברואר, 2009, ניתן פסק דין המאשר את בקשת האישור בעילות של הטעיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת תום לב, תנאי מקפח בחוזה אחיד ועשיית עושר ולא במשפט. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה. החברה הגישה בקשה לדחיית מועד בירורה של התביעה הייצוגית, לדחיית מועד הגשת כתב הגנה ולדחיית מועד פרסום המודעה, וזאת עד להכרעת בית המשפט העליון בבקשת רשות ערעור שהגישה החברה על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. במקביל, הורה בית המשפט המחוזי על דחיית מועד בירור התובענה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור הנ"ל. התובע הגיש בקשת רשות ערעור על החלטת הדחייה. ביום 24 בנובמבר, 2009, דחה בית המשפט העליון את הבקשה.

3. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. ענינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושלם כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת-שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיות המפקח. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן: הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין כמתואר בתובענה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך על-פי העולה מכתב התביעה בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס לחברה סך נזק כולל של כ- 229 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

4. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד החברה בבית הדין לעבודה (להלן - הנתבעת) תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). ענינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלה חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

4. (המשך)

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כלל הנשים אשר רכשו מהנתבעת פוליסות המכונות "ביטוח מנהלים" בהן נערכה הבחנה בין גברים לנשים לעניין תשלום הגמלא אך לא נעשתה הבחנה בין המינים לעניין פרמיית ריסק. התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה מוערך במאות מיליוני ש"ח. עילות התביעה הן: הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים, בכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (להלן: "חוק איסור הפליה"); הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחיד כמשמעותו בחוק החוזים האחדים. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: א) ההפליה בה נהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: 1) להשוות את מקדמי הגמלה למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל, ולהורות כי במקרה של תשלום חד פעמי במקום גמלא יוגדל הסכום החד פעמי למבוטחת אישה בהתאם ליחס שבין מקדם הגמלא למבוטח גבר למקדם הגמלה למבוטחת אישה בגיל הרלבנטי. 2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. החברה הגישה בקשה לסילוק התובענה על הסף בשל העדר סמכות עניינית של בית הדין לעבודה לדון בתובענה. בית הדין התיר לחברה לא להגיש את תגובתה לגוף התובענה והבקשה עד להכרעה בבקשה לסילוק. ביום 2 באוקטובר, 2008, נעתר בית הדין לבקשת הסילוק הנ"ל. על החלטה זו הוגש ערעור לביה"ד הארצי ובחודש ינואר 2009 הוגשו סיכומים מטעם החברה במסגרת ערעור זה.

ביום 17 בספטמבר, 2009 קיבל ביה"ד הארצי את הערעור וקבע כי לביה"ד האזורי סמכות לדון בתובענה, למעט בעילות הנזיקיות. ביום 15 בדצמבר, 2009 הגישה הנתבעת (ביחד עם חברות ביטוח נתבעות נוספות) עתירה לבג"צ בנוגע לסוגיית הסמכות העניינית. ביום 3 בינואר, 2010 הורה ביה"ד האזורי על דחיית מועד הדיון ומועד הגשת תגובות מטעם הנתבעות עד ובהתאם להכרעה בבג"צ בעתירה. ביום 11 באוקטובר 2010 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדתו בעתירה. ביום 23 בפברואר ובעקבות דיון שהתקיים בעתירה הגישו חברות הביטוח הודעה על משיכת העתירה כך שהתובענה תתברר בביה"ד האזורי לעבודה בת"א.

5. ביום 30 ביולי, 2008 הוגשה כנגד שומרה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הינה, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של סעיפים 65, 67, 56(א) ו-56(ג) לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, סעיף 12(א) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 והוראה של המפקח על הביטוח, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם ליד צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח, לרבות את שכר טרחת השמאי. לטענת התובע, שומרה ביטוח נמנעת מלשלם ו/או להשיב לצד ג' את מלוא שכר טרחת השמאי. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם אשר היה זכאי לקבל משומרה ביטוח, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב במהלך 7 השנים האחרונות, ושומרה ביטוח לא השיבה ו/או שילמה לידיו, את מלוא הסכום ששילם בגין שכר טרחת השמאי ו/או חלק ממנו. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 150 ש"ח, ומעריך את הנזק הכולל לקבוצה בכ- 6.8 מיליוני ש"ח. עילות התביעה הנטענות הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

6. ביום 3 באוגוסט, 2008 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה, לפי הטענה, באי תשלום שיפוי למבוטחי הנתבעת בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 (להלן - הפוליסה התקנית). הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטח אשר זכה, החל מיום 1 באפריל, 2004 לקבל מהחברה תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה עת היה מבוטח אצל החברה בביטוח לפי פרק א' לפוליסה התקנית ולא קיבל את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון כאמור.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

6. (המשך)

התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 550 ש"ח ובהסתמך על נתונים מדוחותיה הכספיים של החברה ועל חישובים שביצע לעניין זה, העריך את הנזק הכולל לקבוצה כהגדרתה לעיל בכ- 23 מיליון ש"ח. עילות התביעה הנטענות הינן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

7. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 5 לעיל, הוגשה ביום 2 בנובמבר, 2008 כנגד החברה. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,350 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 20 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

8. ביום 1 באפריל, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו"הבקשה לאישור"). עניינה של התובענה הינו פוליסות ביטוח בריאות הכוללות זכות לקבלת מחצית ערכו של "טופס 17" מטעם קופת החולים במקרים בהם המבטח לא השתתף במימון ניתוח המכוסה על-פי הפוליסה. הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי הנ"ל הנתבעת מחשבת את תגמולי הביטוח באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה לפי הבנתה וזאת תוך הטעיה של המבוטחים והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מבוטח בפוליסת בריאות הכוללת כיסוי כאמור שנותחו בנייתו שלא מומן על-ידי הנתבעת ב- 7 השנים שקדמו להגשת התביעה ולחילופין ב- 3 השנים שקדמו להגשת התביעה (להלן - חברי הקבוצה). עילות התביעה הן הטעיה והפרת חוזה הביטוח. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם חיוב הנתבעת להשיב לכל חברי הקבוצה סכום השווה למחצית ערכו של טופס התחייבות של קופת חולים לכיסוי עלות הניתוח ו/או הטיפול שניתן, צו המורה לנתבעת לחשב מעתה ואילך את הסכום המגיע למבוטחים לעניין זה לפי עמדת התובעת וכן מתן סעד הצהרתי הקובע כי הנתבעת הפרה את ההוראות הרלבנטיות בפוליסה או לחילופין מטעה את חברי הקבוצה כמבואר בתביעה. התובעת מעמידה את נזקה האישי על סך של 2,420 ש"ח ומעריכה את סך הנזק לקבוצה כולה בסך העולה על 10 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה לאישור.

9. ביום 8 בספטמבר, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה, כנטען בה, בהלוואות שנתנה החברה, בתיווך שתי סוכנויות ביטוח עיקריות, ללא בטחונות במועד מתן ההלוואה ותוך סיכון כספי ציבור מבוטחי ביטוח החיים של החברה. המבקש הינו מבוטח בביטוח חיים של החברה ומבקש במסגרת תובענתו לייצג קבוצת מבוטחים, שהם בעלי "פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים" של החברה בתקופה שבין אוקטובר 2004 עד סוף מרס 2007. הסעד המרכזי המבוקש הינו לחייב את החברה להשיב את סכומי ההלוואות הנ"ל בסך כולל של כ- 153 מיליון ש"ח, או למצער סכום ההלוואות שהחברה הצהירה לגביו כי המדובר בחוב מסופק וזאת בסך של כ- 62 מיליון ש"ח או סכום אחר שיתברר שלא יוחזר. כן מבוקש לחייב את החברה לפצות את חברי הקבוצה בגין הרווחים שהיו נצברים לזכותם בגין סכומי ההלוואות הנ"ל אילו לא היו מוענקות ללקוחותיה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

10. ביום 13 בפברואר, 2011 התקבלה במשרדי מנורה החזקות ומנורה ביטוח, בקשה לאישור הגשת תובענה נגזרת בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "הבקשה לאישור") וכן עותק מהתובענה הנגזרת אשר הוגשה על ידי בעל מניות במנורה החזקות. עניינה של הבקשה, כנטען בה, במעשיהם ו/או במחדליהם של נושאי משרה בכירים בחברה ביחס להלוואות שהעניקה החברה ללא בטחונות כביכול. כתוצאה ממעשים ו/או מחדלים אילו, לפי טענת המבקש, נגרם לחברה נזק בסך כולל של כ- 69 מיליון ש"ח (גובה ההפרשה לחובות מסופקים בגין ההלוואות הנ"ל וסכום הקנס שהטיל המפקח על החברה בגין הפעילות הנ"ל). מנורה החזקות ומנורה ביטוח הגישו תגובתן לבקשה לאישור. יצוין כי ביום 6 בפברואר, 2011, ובהמשך להערות בית המשפט, ניתן פסק דין המוחק "בקשה לאישור" דומה קודמת שהוגשה על ידי אותו מבקש.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

11. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 6 לעיל, הוגשה ביום 24 בינואר, 2010 כנגד שומרה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 6,500 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 29 מיליון ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.
12. ביום 11 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה כמו-גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות המחזיקות כספים שלא נדרשו על ידי בעלי זכויות בהם (מבוטחים, מוטבים ו/או יורשים), מפרות לכאורה חובות המוטלות עליהן לאיתור אותם בעלי זכויות ואף לא מעבירות את הכספים בהגיע המועד לכך לידי האפוטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל בעלי הזכויות בנכסים המצויים בידי הנתבעות, באחריותן או בשליטתן, ואשר הנתבעות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח על הביטוח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו מתן צווים מתאימים שיחייבו את הנתבעות לקיים את הוראות המפקח על הביטוח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה. סכום התביעה על פי התובענה לא ניתן להערכה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.
13. ביום 14 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה כאשר מפסיק ביטוח, מסיבה כלשהי (כגון הודעת המבוטח על ביטול הפוליסה, קרות אירוע הביטוח או מקרה אחר המפקיע את פוליסת הביטוח), הדבר קורה לרוב לאחר שנגבתה כבר פרמיה בגין החודש השוטף ולמרות שהמבוטח זכאי, לפי הטענה, לקבל החזר בגין החלק היחסי של החודש אין הנתבעות משיבות למבוטחים את החלק היחסי של הפרמיה החודשית או שהן משיבות אותו בערכים נומינליים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין הנתבעות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה ע"י המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח. להערכת התובעים הקבוצה מונה כ- 2 מיליון מבוטחים. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 וחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, חוסר תום לב, הטעיה ומצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה. הנזק האישי של התובעים ביחס לכל הנתבעות הועמד על סך של כ- 3,047 ש"ח בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות חושב והוערך לסך של כ- 225 מיליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.
14. ביום 18 באוגוסט, 2010 התקבלה במשרדי מנורה החזקות, תביעה כנגד מנורה החזקות וכנגד החברה, וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה"). על פי הנטען בתביעה, החברה הפחיתה, שלא כדין, כספים מפוליסת ביטוח מנהלים של התובעת, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו לחברה. התובעת טוענת כי יש להטיל חבות גם על מנורה החזקות, הואיל ויש לה שליטה אפקטיבית על פעילות החברה, כעולה מדוחותיה השנתיים. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בתביעה, הינה כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים אותן מנהלת ו/או מפעילה החברה, אשר, לפי הטענה, הופחתו, שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו בחברה (להלן: "חברי הקבוצה"). להערכת התובעת, הקבוצה מונה כ- 75,000 מבוטחים. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן הפרת הסכם התקשרות, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב. הסכום הנתבע על ידי התובעת באופן אישי עומד על סך של 5,784 ש"ח והנזק הנטען לקבוצה, על פי הערכת התובעת, עומד על סך של כ- 110 מיליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

15. ביום 6 במרס, 2011, התקבלה במשרדי החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "הבקשה"). על פי הנטען בבקשה, נמצאה טעות בחישוב סך הצבירה בפוליסת ביטוח מנהלים ("קרן") של התובע הייצוגי (להלן - "התובע") שנדמה כי אירעה (לפי הטענה) גם לגבי מבטחים נוספים בפוליסות כאמור. הקבוצה אותה מבקש התובע הייצוגי לייצג, כמפורט בבקשה, הינה - "כלל העמיתים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים ו/או פוליסות ביטוח מנהלים ו/או כל פוליסה אחרת בקרן" שהופעלה בעבר בידי חברת מנוליף (אשר נרכשה בידי המשיבה) מקום בו הצבירה בפועל אינה תואמת את הצבירה אשר אמורה היתה להיות" (להלן - "הקבוצה המיוצגת"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הפרת הסכם ההתקשרות; הפרת חובת נאמנות; עוולות הגזל והרשלנות וחוסר תום לב. הנזק האישי של התובע הוערך על ידו בסך כולל של 70 אלף ש"ח, בעוד שהנזק המצרפי הנטען לכלל הקבוצה המיוצגת הוערך על ידי התובע בסך של 50 מיליון ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: אישור הבקשה; להורות על דרכים להוכחת נזקם של יחיד הקבוצה; לפסוק פיצוי כולל לפי הנזק המוערך כנ"ל; פסיקת פיצוי לתובע ייצוגי ושכ"ט לעורכי הדין המייצגים. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

16. לאחר תאריך הדוח, ביום 21 באפריל, 2011, הוגשה כנגד החברה כמו גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התובענה בטענה לגבייה, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, של סכומי כסף העולים, לטענת התובעים, כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". כרקע לדברים, מבהירים התובעים כי לחברות הביטוח הותר, כעקרון, לגבות בתנאים מסוימים תשלום הקרוי "גורם פוליסה" וזאת על פי חוזרים של המפקח על הביטוח, ואולם, לטענת התובעים, גביית עמלה זו מעולם לא סוכמה עמם ואף לא נאמר להם כי הם יחויבו בסכום כלשהו בגין דמי ניהול אחרים ו/או גורם פוליסה. עוד מציינים התובעים כי בשנת 2010 הגישו כנגד הנתבעות תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית שעניינה אופן חישוב גורם הפוליסה שנגבה מהם ("התביעה הקודמת") וכי תביעה קודמת זו נמחקה לאור הסתלקות התובעים ממנה. עוד צוין, כי במסגרת תשובתן של הנתבעות לתובענה הקודמת, הודו, לטענת התובעים, הנתבעות בכך שגבו את גורם הפוליסה. עוד ציינו התובעים כי ביום 12 באפריל, 2011 קיבל בית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהגישו כנגד חברת ביטוח נוספת ואשר הינה זהה לתביעה נשוא דיווח זה. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של הנתבעות או של מי מהן ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים" (להלן - "הקבוצה המיוצגת"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; וכי הסתמכות על הוראות ההסכמים, ככל שתהיה, הינה הסתמכות על תנאי מקפח בחוזה אחיד. הנזק האישי של כלל התובעים אשר חושב לצרכי נוחות ביחס לשנה ספציפית אחת הוערך בסך של 1,522 ש"ח בערך נומינלי כאשר הנזק הכולל של כלל חברי הקבוצה המיוצגת, לתקופה של 7 שנים, הוערך בהתבסס על הנחות שונות ביחס לגביית גורם פוליסה והתשואות השנתיות הרלבנטיות, בסך כולל של כ- 2.3 מיליארד ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה. בנוסף, נתבקש סעד של מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה". החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה. יצוין כי ביום 3 במרס, 2011, ניתן פסק דין בדבר מחיקת "בקשה לאישור" שעניינה חישוב גורם פוליסה ודחיית התביעה האישית שהוגשה על ידי אותו מבקש.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

ליום 31 במרס, 2011		
הסכום הנתבע	כמות תביעות	
אלפי ש"ח		
		תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:
5,400	1	צוין סכום המתייחס לחברה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה
-	1	לא צוין סכום התביעה
		בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:
539,920	9	צוין סכום המתייחס לחברה
2,525,000	3	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה (*)
-	1	לא צוין סכום התביעה
-	-	תביעות מהותיות אחרות
	15	סך הכל

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה הכולל של התביעות שהוגשו כנגד החברה האם והחברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 20,000 אלפי ש"ח.

(*) אחת התובענות הוערכה בסך של מאות מיליוני ש"ח ללא נקיבה בסכום כלשהוא.

באור 7: - אירוע מהותי בתקופת הדיווח

ביום 29 במרס, 2011 חתמה החברה על הסכם לרכישת כל (100%) המניות הנכללות בהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ ("הבנק"). סכום התמורה המוערך בגין מניות הבנק מורכב משני רכיבים עיקריים: (א) סכום של כ- 125 מיליוני ש"ח ו- (ב) בתוספת סכום המזומן שיהיה בקופת הבנק בניכוי ההתחייבויות במועד השלמת העסקה, המוערך בשלב זה, בסך של כ- 226 מיליוני ש"ח. בנוסף, החברה תהא זכאית להפחתת התמורה אם בחלוף תקופה מוסכמת לא יגבה הבנק את כל או חלק מההלוואות הנכללות בתיק האשראי של הבנק, בכפוף לתנאים שונים שנקבעו בהסכם הרכישה. יצוין, כי בכוונת הקבוצה למזג את הבנק לתוך החברה. עוד יצוין, כי ההסכם מותנה בתנאים מתלים שונים, ובין היתר, קבלת אישורים רגולטורים על פי הוראות הדין כמו גם קבלת אישור רשות המסים (RULING), בין היתר, בקשר למיזוג הבנק כאמור וכן בקבלת אישור בית המשפט המוסמך למיזוג.

באור 8: - חלוקת דיבידנד לאחר תאריך הדוח

בהמשך לאמור בביאור 5(4), ביום 26 במאי, 2011, החליט דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד במזומן לחברה האם בסך של 100 מיליון ש"ח. הדיבידנד חולק ביום 29 במאי, 2011.

באור 9: - מסים על ההכנסה

ביום 27 במרס, 2011, נחתם הסכם בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס המאריך את תוקפו של ההסכם הקודם משנת 2008 לשנים 2009 ו- 2010. הדוחות הכספיים לשנים 2009 ו- 2010 וכן לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2011 נערכו בהתאם לעקרונות ההסכם לשנת 2008.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם
להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 במרס 2010 2011		
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
635,223	581,551	643,154	נכסים בלתי מוחשיים
838,249	801,135	857,679	הוצאות רכישה נדחות
166,978	159,417	171,202	רכוש קבוע
814,339	734,791	856,057	השקעות בחברות מוחזקות
58,242	26,837	58,242	נדל"ן להשקעה
1,243,379	1,165,784	1,283,755	נכסי ביטוח משנה
92,749	95,616	48,039	נכסי מסים שוטפים
101,710	110,224	104,485	חייבים ויתרות חובה
441,996	587,358	538,205	פרמיות לגבייה
11,805,612	10,365,574	11,893,852	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,020,392	2,581,132	2,913,528	נכסי חוב סחירים
4,644,116	4,490,003	4,751,052	נכסי חוב שאינם סחירים
224,824	198,961	229,205	מניות
294,612	251,471	291,327	אחרות
8,183,944	7,521,567	8,185,112	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
67,575	223,260	212,915	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
265,059	471,885	367,458	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
24,715,055	22,844,999	25,220,155	סך כל הנכסים
11,974,019	10,722,637	12,219,138	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 31 במרס	
31 בדצמבר	2010	2011
2010	2010	2011
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון:

291,331	291,331	291,331	הון מניות
324,687	324,687	324,687	פרמיה על מניות
180,862	198,533	159,578	קרנות הון
1,251,966	1,134,708	1,297,852	עודפים
2,048,846	1,949,259	2,073,448	סה"כ הון

התחייבויות:

8,477,866	8,148,376	8,647,066	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,909,695	10,773,353	12,158,777	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
108,963	126,812	99,023	התחייבויות בגין מסים נדחים
112,335	100,927	112,600	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
1,003,633	913,558	1,074,957	זכאים ויתרות זכות
1,053,717	832,714	1,054,284	התחייבויות פיננסיות
22,666,209	20,895,740	23,146,707	סך כל ההתחייבויות
24,715,055	22,844,999	25,220,155	סך כל ההון וההתחייבויות

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם
להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה			
ל- 3 חודשים שהסתיימו			
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס		
2010	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
3,750,381	903,137	928,449	פרמיות שהורווחו ברוטו
873,420	207,312	223,575	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,876,961	695,825	704,874	פרמיות שהורווחו בשייר
1,824,724	558,799	280,920	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
201,247	91,184	24,675	הכנסות מדמי ניהול
204,482	55,436	49,702	הכנסות מעמלות
5,107,414	1,401,244	1,060,171	סך כל ההכנסות
4,464,845	1,252,707	888,220	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(650,032)	(221,954)	(158,306)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,814,813	1,030,753	729,914	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
731,415	181,429	189,457	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
309,089	66,237	79,650	הוצאות הנהלה וכלליות
76,400	1,575	25,773	הוצאות מימון
4,931,717	1,279,994	1,024,794	סך כל ההוצאות
113,816	28,261	22,878	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
289,513	149,511	58,255	רווח לפני מסים על ההכנסה
64,452	41,708	12,369	מסים על ההכנסה
225,061	107,803	45,886	רווח נקי

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס		
2010	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
225,061	107,803	45,886	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר:
(2,083)	(1,691)	434	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
124,825	103,164	(21,093)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
(112,683)	(56,519)	(15,066)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
10,844	730	4,613	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(5,980)	(15,752)	10,813	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
2,247	6,369	(1,317)	חלק החברה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
17,170	36,301	(21,616)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
242,231	144,104	24,270	סך-הכל רווח כולל

תמצית נתונים המתאייסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2011					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
404,215	82,902	441,332	-	-	928,449
30,387	25,533	167,655	-	-	223,575
373,828	57,369	273,677	-	-	704,874
198,309	11,605	51,181	22,646	(2,821)	280,920
24,675	-	-	-	-	24,675
6,032	2,827	40,843	-	-	49,702
602,844	71,801	365,701	22,646	(2,821)	1,060,171
498,196	68,106	321,918	-	-	888,220
(19,974)	(33,026)	(105,306)	-	-	(158,306)
478,222	35,080	216,612	-	-	729,914
71,000	19,320	99,137	-	-	189,457
51,865	7,334	19,977	3,295	(2,821)	79,650
1,362	-	2,155	22,256	-	25,773
602,449	61,734	337,881	25,551	(2,821)	1,024,794
14,485	-	6,040	2,353	-	22,878
14,880	10,067	33,860	(552)	-	58,255
(3,661)	(680)	(11,650)	(16,438)	-	(32,429)
11,219	9,387	22,210	(16,990)	-	25,826
ליום 31 במרס, 2011					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,631,560	558,303	3,457,203	-	-	8,647,066
12,113,424	45,353	-	-	-	12,158,777

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולר (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2010

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
393,037	72,720	437,380	-	-	903,137
30,265	23,444	153,603	-	-	207,312
362,772	49,276	283,777	-	-	695,825
489,982	16,743	33,235	21,263	(2,424)	558,799
91,184	-	-	-	-	91,184
7,277	5,585	42,574	-	-	55,436
951,215	71,604	359,586	21,263	(2,424)	1,401,244
798,093	124,871	329,743	-	-	1,252,707
(17,043)	(74,314)	(130,597)	-	-	(221,954)
781,050	50,557	199,146	-	-	1,030,753
70,332	15,554	95,543	-	-	181,429
43,989	6,192	15,999	2,481	(2,424)	66,237
(224)	-	(22)	1,821	-	1,575
895,147	72,303	310,666	4,302	(2,424)	1,279,994
16,349	-	7,001	4,911	-	28,261
72,417	(699)	55,921	21,872	-	149,511
20,380	1,851	27,455	2,367	-	52,053
92,797	1,152	83,376	24,239	-	201,564

ליום 31 במרס, 2010

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,330,146	527,099	3,291,131	-	-	8,148,376
10,734,282	39,071	-	-	-	10,773,353

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,699,501	302,013	1,748,867	-	-	3,750,381
113,191	95,114	665,115	-	-	873,420
1,586,310	206,899	1,083,752	-	-	2,876,961
1,524,679	38,761	182,740	88,542	(9,998)	1,824,724
201,247	-	-	-	-	201,247
27,702	13,485	163,295	-	-	204,482
3,339,938	259,145	1,429,787	88,542	(9,998)	5,107,414
2,895,124	246,663	1,323,058	-	-	4,464,845
(74,436)	(95,691)	(479,905)	-	-	(650,032)
2,820,688	150,972	843,153	-	-	3,814,813
269,198	67,526	394,691	-	-	731,415
188,958	28,821	75,328	25,980	(9,998)	309,089
4,290	-	4,633	67,477	-	76,400
3,283,134	247,319	1,317,805	93,457	(9,998)	4,931,717
66,556	-	28,690	18,570	-	113,816
123,360	11,826	140,672	13,655	-	289,513
18,665	1,817	7,214	(4,546)	-	23,150
142,025	13,643	147,886	9,109	-	312,663
ליום 31 בדצמבר, 2010					
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ
מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,591,113	540,775	3,345,978	-	-	8,477,866
11,864,271	45,424	-	-	-	11,909,695

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי – סולר

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
119,034	193,871	169,520	74,140	556,565	פרמיות ברוטו
1,414	52,758	94,525	27,761	176,458	פרמיות ביטוח משנה
117,620	141,113	74,995	46,379	380,107	פרמיות בשייר
(40,062)	(30,930)	(19,739)	(15,699)	(106,430)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
77,558	110,183	55,256	30,680	273,677	פרמיות שהורווחו בשייר
30,775	4,810	2,293	13,303	51,181	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,680	12,779	22,515	3,869	40,843	הכנסות מעמלות
110,013	127,772	80,064	47,852	365,701	סך כל ההכנסות
90,921	134,579	62,203	34,215	321,918	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(14,711)	(45,711)	(31,652)	(13,232)	(105,306)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
76,210	88,868	30,551	20,983	216,612	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
8,936	42,861	34,144	13,196	99,137	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,716	5,908	6,303	2,050	19,977	הוצאות הנהלה וכלליות
603	749	653	150	2,155	הוצאות מימון
91,465	138,386	71,651	36,379	337,881	סך כל ההוצאות
4,718	526	827	(31)	6,040	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
23,266	(10,088)	9,240	11,442	33,860	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(7,186)	(1,143)	(495)	(2,826)	(11,650)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
16,080	(11,231)	8,745	8,616	22,210	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,617,083	460,919	404,824	974,377	3,457,203	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2011 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2010					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
110,264	214,519	155,129	72,866	552,778	פרמיות ברוטו
30,092	80,962	87,931	29,234	228,219	פרמיות ביטוח משנה
80,172	133,557	67,198	43,632	324,559	פרמיות בשייר
8,448	(24,388)	(12,509)	(12,333)	(40,782)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
88,620	109,169	54,689	31,299	283,777	פרמיות שהורווחו בשייר
19,875	3,202	1,565	8,593	33,235	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,554	13,904	20,880	5,236	42,574	הכנסות מעמלות
111,049	126,275	77,134	45,128	359,586	סך כל ההכנסות
78,307	115,399	92,519	43,518	329,743	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(5,474)	(40,140)	(68,055)	(16,928)	(130,597)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
72,833	75,259	24,464	26,590	199,146	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,332	40,184	33,446	12,581	95,543	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,874	5,479	3,758	1,888	15,999	הוצאות הנהלה וכלליות
-	(261)	324	(85)	(22)	הוצאות מימון
87,039	120,661	61,992	40,974	310,666	סך כל ההוצאות
6,463	238	866	(566)	7,001	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
30,473	5,852	16,008	3,588	55,921	רווח לפני מסים על ההכנסה
17,551	3,060	1,099	5,745	27,455	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
48,024	8,912	17,107	9,333	83,376	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,550,394	451,307	384,600	904,830	3,291,131	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ליום 31 בדצמבר, 2010					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים (**))	סה"כ	
אלפי ש"ח					
382,960	657,234	485,972	230,520	1,756,686	פרמיות ברוטו
104,194	232,417	275,996	112,238	724,845	פרמיות ביטוח משנה
278,766	424,817	209,976	118,282	1,031,841	פרמיות בשייר
41,108	3,105	939	6,759	51,911	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
319,874	427,922	210,915	125,041	1,083,752	פרמיות שהורווחו בשייר
109,927	16,516	8,652	47,645	182,740	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
12,058	58,014	75,922	17,301	163,295	הכנסות מעמלות
441,859	502,452	295,489	189,987	1,429,787	סך כל ההכנסות
395,566	469,116	272,148	186,228	1,323,058	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(52,819)	(160,322)	(172,878)	(93,886)	(479,905)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
342,747	308,794	99,270	92,342	843,153	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
36,966	167,037	138,955	51,733	394,691	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
21,284	23,732	22,459	7,853	75,328	הוצאות הנהלה וכלליות
954	1,358	2,019	302	4,633	הוצאות מימון
401,951	500,921	262,703	152,230	1,317,805	סך כל ההוצאות
24,585	3,369	2,067	(1,331)	28,690	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
64,493	4,900	34,853	36,426	140,672	רווח לפני מסים על ההכנסה
4,789	794	267	1,364	7,214	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
69,282	5,694	35,120	37,790	147,886	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,604,992	420,946	369,416	950,624	3,345,978	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2010 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 במרס	
	2010	2011
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
3,978,995	3,443,409	3,905,484
3,113,895	3,081,691	3,135,164
3,226,378	2,700,741	3,319,284
1,486,344	1,139,733	1,533,920
11,805,612	10,365,574	11,893,852
67,575	223,260	212,915
100,832	133,803	112,371
11,974,019	10,722,637	12,219,138

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2011					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
3,928,130	-	3,484,835	443,295		ג	נכסי חוב סחירים
5,037,770	5,037,770	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
283,533	-	256,702	26,831		ה	מניות
415,055	-	135,613	279,442		ו	אחרות
<u>9,664,488</u>	<u>5,037,770</u>	<u>3,877,150</u>	<u>749,568</u>			סה"כ
ליום 31 במרס, 2010					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
3,406,790	-	3,068,743	338,047		ג	נכסי חוב סחירים
4,762,560	4,762,560	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
239,204	-	221,065	18,139		ה	מניות
359,241	-	100,023	259,218		ו	אחרות
<u>8,767,795</u>	<u>4,762,560</u>	<u>3,389,831</u>	<u>615,404</u>			סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2010					פירוט בסעיף	
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	מבוקר אלפי ש"ח		
3,973,753	-	3,621,608	352,145		ג	נכסי חוב סחירים
4,918,278	4,918,278	-	-		ד	נכסי חוב שאינם סחירים
271,857	-	250,502	21,355		ה	מניות
417,202	-	142,270	274,932		ו	אחרות
<u>9,581,090</u>	<u>4,918,278</u>	<u>4,014,380</u>	<u>648,432</u>			סה"כ

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 31 במרס, 2011		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,052,154	1,987,897	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,871,890	1,779,914	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
4,086	4,447	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,928,130	3,772,258	סך הכל נכסי חוב סחירים
31,011		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2010		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,805,823	1,714,973	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,591,950	1,483,378	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
9,017	8,772	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,406,790	3,207,123	סך הכל נכסי חוב סחירים
32,748		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
2,001,369	1,918,594	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,968,254	1,887,279	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
4,130	4,408	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,973,753	3,810,281	סך הכל נכסי חוב סחירים
30,688		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2011	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,378,472	2,823,915
2,659,298	2,821,019
5,037,770	5,644,934
90,798	

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2010	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,299,001	2,789,128
2,463,559	2,658,187
4,762,560	5,447,315
94,471	

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2010	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,335,973	2,908,310
2,582,305	2,792,478
4,918,278	5,700,788
93,269	

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. מניות

ליום 31 במרס, 2011		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
271,462	252,688	מניות סחירות
12,071	10,630	מניות שאינן סחירות
283,533	263,318	סך הכל מניות
42,052		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2010		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
233,861	193,120	מניות סחירות
5,343	6,058	מניות שאינן סחירות
239,204	199,178	סך הכל מניות
42,939		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
261,200	231,449	מניות סחירות
10,657	10,414	מניות שאינן סחירות
271,857	241,863	סך הכל מניות
43,209		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2011		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
277,234	263,278	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
137,821	144,978	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
415,055	408,256	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
18,774		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2010		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
255,904	242,494	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
103,337	120,748	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
359,241	363,242	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
11,773		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
289,962	266,913	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
127,240	136,482	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
417,202	403,395	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
16,294		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות, מוצרים מובנים.

פרק ד': נספחים

דיווח

בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)

של

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

כולל מנורה מבטחים פנסיה בע"מ

ליום 31.12.2010

תוכן

	1	כללי	
4	1.1		רקע והיקף הגילוי
4	1.2		הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד
5	1.3		פרקים עיקריים במסמך
5	1.4		הגדרות
6	1.5		הערות, הבהרות וסייגים
6	1.5.1	כללי	
7	1.5.2		השפעות אחרות
8	1.5.3		הטיפול בסיכונים
8	1.5.4		שיערוך נכסים לפי שווי הוגן
9	1.5.5		הסדרי סבסוד ממשלתי לקרנות פנסיה
9	1.5.6		הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה
	2	מתודולוגית חישוב הערך הגלום	
9	2.1	כללי	
9	2.2		טיפול בסיכונים
10	2.3		הנחות כלכליות
10	2.3.1		תשואה, ריבית הוון ואינפלציה
11	2.3.2	מיסוי	
11	2.4		הנחות דמוגרפיות ותפעוליות
11	2.4.1		הנחות דמוגרפיות
11	2.4.2		הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות
11	2.5		שיטת החישוב
11	2.5.1		הון עצמי מותאם (ANW)
12	2.5.2		ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)
12	2.5.3		עלות הון נדרש (CoC)
12	2.5.4		ערך עסקים חדשים (VNB)
12	2.6		טיפול באופציות והבטחות פיננסיות
12	2.7		ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV
16	2.8		מבחני רגישות
16	2.9		סקירת דוח הערך הגלום
	3	תוצאות	
17	3.1		הערך הגלום נכון ל-31/12/2010
17	3.2		ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2010
18	3.3		התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים
19	3.4		ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV
22	3.5		פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי לחברה
22	3.6		ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בהתאם לדרישת החוזר
23	3.7		ניתוחי הרגישות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה

1 כללי

1.1 רקע והיקף הגילוי

על-פי חוזר המפקח על הביטוח, מיום 12 באוגוסט 2007 (חוזר ביטוח 1-11-2007) ("החוזר"), על חברות הביטוח לפרסם מידי שנה, יחד עם הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של השנה, מידע בדבר הערך הגלום ("Embedded Value" או "EV") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות) לסוף השנה הקודמת. בהתאם לחוזר, מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ("החברה"), מפרסמת בזה, את הערך הגלום של עסקי הביטוח לטווח ארוך של החברה ליום 31 בדצמבר 2010, לרבות התנועה בערך הגלום לשנת 2010.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח, אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל (להלן: "הוועדה" ו-"דוח הוועדה"), למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 להלן, הכול כמפורט בסעיף כאמור.

אופן הגילוי בדוח זה הינו בהתאם לכללי הגילוי הכלליים בדוח הוועדה ולהוראות המפורטות בטיטוט "פורמט הגילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתיאום עם הממונה. "פורמט הגילוי" טרם פורסם על ידי הממונה כתוספת לחוזר.

הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה מפורסמים באתר משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (www.mof.gov.il).

דיווח זה כולל מלבד עסקי הביטוח, שפרסומם מחויב מהחוזר הנ"ל, גם את הערך הגלום של עסקי ניהול הפנסיה של החברה, שחושבו לפי העקרונות האמורים, בשינויים המחויבים. לדוח זה מצורף דוח סקירה של סוקר חיצוני בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2010 וערך העסקים החדשים, המתייחסים לפוליסות ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח ועסקי ניהול קרנות הפנסיה לשנה שהסתיימה באותו מועד, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לשנת 2010.

1.2 הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד

קביעת הערך הגלום וערך העסקים החדשים (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ- "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח הערך הגלום, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

1.3 פרקים עיקריים במסמך

רקע כללי והסבר של שיטת החישוב.
התייחסות להנחות ששימשו בבסיס החישוב.
תוצאות הערך הגלום וערך עסקים חדשים.
תוצאות ניתוחי רגישות של הערך הגלום.
ניתוח התנועה של הערך הגלום

1.4 הגדרות

ההגדרות להלן מהוות הסבר תמציתי למושגים עיקריים, המשמשים להבנת הדיווח להלן.
תיאורים והסברים מלאים נמצאים בכללים והעקרונות שבדוח הוועדה.

ערך נוכחי של רווחים עתידיים	
היוון תזרים הרווחים הצפויים העתידיים, הנובעים מהתיק הקיים של העסקים הכלולים (ראה סעיף 2.5.2 להלן).	או "PVFP"
"הון עצמי מותאם"	
ההון העצמי של החברה, לאחר מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף (ראה סעיף 2.5.1 להלן).	או "ANW"
"עלות ההון הנדרש"	
עלות ההון הנדרש הינה ההשפעה, מבחינת בעלי המניות, על הערך הגלום בעקבות הדרישה על החברה להחזיק הון מינימלי (ראה סעיף 2.5.3 להלן).	
"שווי תיק בתוקף"	
הערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי עלות ההון הנדרש.	או "VIF"
"הערך הגלום"	
הערך הגלום מורכב מצירוף שני הרכיבים הבאים: "שווי תיק בתוקף" (VIF) ; ו- "הון עצמי מותאם" (ANW). יובהר כי ההון העצמי המותאם הינו הון עצמי המתייחס למכלול פעילויות בגין החברה כולה ולא בגין העסקים הכלולים ב-VIF בלבד. כמוכן יובהר כי שווי התיק בתוקף <u>אינו</u> כולל: עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי). תחומי פעילות אחרים של חברות בשליטתה של החברה כגון פעילות סוכנויות	Embedded " Value או "EV"

ביטוח וניהול קופות גמל. היכולת ליצור עסקים נוספים בעתיד (מוניטין).	
"ערך עסקים חדשים"	
ערך נוכחי של רווחי העסקים מעת המכירה ועד תום תקופת הפוליסה אשר נמכרו במהלך השנה מלפני תאריך הדיווח.	Value of New "Business" או "VNB"
"עסקים כלולים"	
העסקים הכלולים בחישוב שווי התיק בתוקף:	
- פוליסות אישיות ארוכות טווח בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון ליום 31 בדצמבר 2010, כולל הגדלות עתידיות בפרמיה והפקדות חד-פעמיות הנובעות מגידול בשכר, בגין פוליסות אלו. - פוליסות קבוצתיות בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון ליום 31 בדצמבר 2010. על פי הכללים והעקרונות שבדוח הוועדה הוערכו רווחיהן של פוליסות אלו רק עד למועד החידוש הבא של הפוליסות. - עסקי ניהול קרנות פנסיה המתנהלות על ידי חברה מנהלת בבעלות החברה.	

1.5 הערות, הבהרות וסייגים

1.5.1 כללי

כאמור לעיל, הערך הגלום חושב בהתאם למתודולוגיה ולכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו, הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלות חברות הביטוח והחברות המנהלות את קרנות הפנסיה, וללא מקדמי שמרנות. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום. סטיות מהפרמטרים וההנחות שהונחו בחיזוי הערך הגלום יכולות להשפיע באופן מהותי על התוצאה. פרמטרים אלו כוללים, בין היתר:

1. גורמים כלכליים (לדוגמא- ריבית היוון, תשואות).
2. גורמים דמוגרפיים (לדוגמא- שינויים בתמותה ותחלואה).
3. חקיקה והסדרים תחיקתיים בנושאים רלוונטיים.
4. מיסוי.
5. שינויים בסביבה העסקית.

תוצאות עתידיות, הסוטות מההערכות שבוצעו על בסיס "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" הן טבעיות וצפוי שיתרחשו אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים האמורים. על כן צפוי, כי התוצאות בפועל מדי שנה תהיינה שונות מאלו החזויות במודל הערך הגלום ולו רק בשל תנודות אקראיות רגילות.

1.5.2 השפעות אחרות

קיימת אי ודאות לגבי ההשפעה הצפויה של הרפורמות בחקיקה מהתקופה האחרונה, ובכלל זה הרפורמות הבאות:

- א. תיקונים מספר 3 ו-5 לתקנות קופות הגמל.
 - ב. ניוד – תיקון תקנות לגבי ניוד כספי החיסכון הפנסיוני בין אפיקי החיסכון הפנסיוני השונים ובין אפיקי החיסכון הפנסיוני לבין עצמם.
 - ג. כניסתם של הבנקים לפעילות בתחום הייעוץ הפנסיוני.
 - ד. התוכנית להגברת התחרות – בחודש נובמבר 2010, פרסם המפקח, תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני במטרה לצמצם את ההבדלים בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים, להגביר את השקיפות של שוק החיסכון הפנסיוני על כלל השחקנים שבו, להיטיב את טיב המוצרים המוצעים ומחירם וליצור בסיס השוואה אחיד בין המוצרים (להלן: "התכנית להגברת התחרות"). השינויים המרכזיים על פי התכנית הם - שינוי במנגנון גביית דמי הניהול בקופות הגמל והחלת מודל אחיד של תקרת דמי ניהול במוצרים פנסיוניים; מתן האפשרות לחברות מנהלות של קופות גמל, למכור כיסויים ביטוחיים משלימים וכן הוראות שונות הנוגעות להגברת השקיפות בהסדרי דמי ניהול מול הלקוח; התייחסות למערכת היחסים שבין המפיץ ללקוח ובין הגוף המוסדי למפיצים.
- חישוב הערך הגלום כולל את השפעת תיקון 3 ו-5 אבל איננו כולל השפעתם של יתר האירועים האמורים, וגם לא התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, ואשר לגביהם אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל הערך הגלום או כל תרחיש אחר שאין וודאות לגבי קיומו.

לאור האמור, מצורפים לדוח זה ניתוחי רגישות בהם נבחנת רגישות תוצאות החישוב עבור תרחיש רפורמת הניוד ותרחיש כניסתם של הבנקים לפעילות בתחום הייעוץ הפנסיוני. מאחר וקיימת אי ודאות לעניין השפעת התוכנית להגברת התחרות ולאור העובדה כי מדובר בצעדים עתידיים אשר בפועל עשויים להיות שונים מן האמור בתוכנית לא בוצע ניתוח רגישות עבור השינוי האמור.

יובהר, כי אין ללמוד מניתוח הרגישות לגבי הערכות החברה באשר להשפעות אפשריות של רפורמות אלה ולהשפעה אפשרית של שינויים רגולאטורים אחרים שהחברה אינה יכולה להעריך עדיין את השפעתם טרם יישומם המלא בפועל.

1.5.3 הטיפול בסיכונים

להלן סייגים ביחס להערכת הערך הגלום המפורטת בדו"ח זה, הנובעים מהאופן שבו חישובה החברה את הערך הגלום:

- הנחות בחישוב הערך הגלום - בשונה מהאמור בדוח הוועדה, לא נלקחו בחשבון סיכונים קיצוניים אשר ההסתברות להתרחשותם נמוכה מאוד ואשר אין ביכולתה של החברה להעריך את הסתברויות התרחשותם ואת השפעתם על החברה, כגון סיכונים תפעוליים. כמו כן, ההנחות הדמוגרפיות שביסוד המודל גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה ושל החברה המנהלת של קרן הפנסיה לאורך השנים האחרונות אשר לא כללו אירועים קיצוניים. אי לכך, ישנה אפשרות תיאורטית לתרחישים קיצוניים שהחברה לא לקחה בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודל, על-אף הניסיון לקבוע הנחות ריאליות אשר יתאימו לניסיון בפועל בטווח הארוך.
- ביסוד המודל קיימת הנחה כי לא קיימת התאמה (קורלציה) בין גורמי הסיכון השונים, אשר עלולה להשפיע על הערך הגלום באופן מהותי. בשונה מהאמור בדוח הוועדה, בשל היעדר נתונים מספקים לבחינת הקורלציה האמורה, לא נבדקה הנחה זו ע"י החברה.
- על פי ההנחות והכללים של הוועדה, ההנחות אמורות להיקבע, בין היתר, כך שתתקבל התוחלת של הערך הגלום לבעלי המניות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות הערך הגלום לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי.
- הערך הגלום מבוסס על התיאוריה לפיה משקיעים אינם זקוקים לפיצוי עבור סיכונים שאינם סיכונים שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון, ועל ההנחה כי ניתן לפזר את חוסר הוודאות כאמור. בפועל, יתכן ולא ניתן לפזר חלק מהסיכונים הדמוגרפיים והתפעוליים. בהעדר שוק נזיל ועמוק לפיו ניתן להעריך את "מחיר הסיכון" שהשוק נותן לסיכונים אלה, ובהעדר מתדולוגיה מוסכמת לכימות מחיר השוק הרעיוני לסיכונים אלה, לא הקטנו את ערך הגלום בגין סיכונים אלה.

על מנת לשקף את הערכתם של הסיכונים שלא נלקחו בחשבון כאמור לעיל, קוראי הדוח יכולים להתאים את הערך הגלום המוצג, על-פי שיקול דעתם, באמצעות ניתוחי הרגישות בסעיף 3.6, בפרט באמצעות הרגישות לשיעור ההיוון. יש להדגיש כי, כאמור לעיל, אין בידי החברה להעריך כמותית, באופן אובייקטיבי ומדעי, את השפעת הסוגיות הנ"ל על הערך הגלום, ועל-כן, הרגישויות שהוצגו אינן מהוות הערכה שכזו, אלא הן מספקות כלי למשתמשי הדוח לצורך הערכת השפעת הסוגיות לפי שיקול דעתם.

1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן

בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, לא הותאם שווים החשבונאי של כל נכסי החברה לשווי ההוגן, אלא רק הנכסים החופפים לעסקים הכלולים בערך הגלום. יצוין כי אג"ח מיועדות (הן בביטוח חיים והן בקרנות הפנסיה החדשות) הוערכו, מסיבות טכניות, בהתאם לעלותם

המותאמת בספרים, תוך התחשבות בריבית שזכאיות איגרות החוב הללו, באופן שהביא לכך ששוויים ההוגן נכלל בערך הגלום.

1.5.5 הסדרי סבסוד ממשלתי לקרנות פנסיה

בחישוב הערך הגלום וערך העסקים החדשים של עסקי ניהול פנסיה, הניחה החברה שלא יחולו שינויים בהסדרי הסבסוד הממשלתי השונים, המתבטאים בשיעורי תשואה מובטחים על אג"ח מיועדות קיימות ו/או צפויות להיות מונפקות בעתיד.

1.5.6 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה, מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

יודגש, כי כאמור לעיל שווי התיק בתוקף איננו כולל עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי), וכן אינו כולל תחומי פעילות אחרים של החברות בשליטתה של החברה, ואת היכולת ליצור עסקים בעתיד (מוניטין).
כן יודגש, כי הערך הגלום אינו מתייחס למנורה מבטחים החזקות בע"מ, חברת האם של החברה, שלה פעילויות ועסקים נוספים.
כמו כן, הערך הגלום אינו מביא בחשבון סיכונים מסוימים כמפורט בסעיף 1.5.3 לעיל.
מובן אפוא, כי לאור האמור לעיל, הערך הגלום איננו מייצג, את שווי השוק או את השווי הכלכלי הכולל של החברה, ואת שווי השוק או את השווי הכלכלי של מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

2. מתודולוגית חישוב הערך הגלום

2.1 כללי

עקרונות חישוב הערך הגלום נעשו בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 לעיל, הכל כמפורט בסעיף האמור. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו - ללא מקדמי שמרנות. המודל אינו כולל שווי של מכירות עתידיות, אך מבחינת רמת ההוצאות וכדומה, החישוב מניח המשך פעילות עסקית.

2.2 טיפול בסיכונים

סיכונים פיננסיים (סיכוני שוק) - סיכוני השוק נלקחו בחשבון לפי עלותם הגלומה במחירי שוק, על ידי שימוש בטכניקה מימונית הנקראת Certainty Equivalent Approach. בטכניקה זו מקטינים את התשואות הצפויות לרמה של שיעורי ריבית חסרת סיכון. יצוין כי התזרים הצפוי מאג"ח מיועדות חושב על בסיס תשואת אג"ח אלו, ותזרים מזומנים בגין הון אף הוא לפי שיעור ריבית חסרת סיכון. לאחר התאמה זו,

מהווים את תזרימי המזומנים החזויים לפי ריבית חסרת סיכון, ללא צורך להוסיף פרמיית סיכון לשיעור ההיוון.

סיכונים שאינם סיכוני שוק – חישוב הערך הגלום מתבסס על התיאוריה הפיננסית אשר על פיה, משקיעים אינם זקוקים לפיצוי נוסף בריבית ההיוון עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון. לכן, בהינתן הנחה זו, חושב ערך הגלום על-בסיס הנחות דמוגרפיות ותפעוליות שהן "הנחות הצפויות באופן מיטבי" ועל-ידי היוון של תזרימי המזומנים בשיעור ריבית חסרת סיכון, ללא הוספת מרווחים להנחות או לשיעור ריבית ההיוון.

2.3 הנחות כלכליות

2.3.1 תשואה, ריבית הון ואינפלציה

התשואה העתידית וריבית ההיוון נקבעו על-פי עקום התשואות של ריבית חסרת סיכון צמודת מדד. שיעורי הריבית חסרת הסיכון (spot) נכון לסוף 2010 הינן:

לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית
2011	- 0.14%	2021	2.36%	2031	2.97%
2012	0.19%	2022	2.46%	2032	3.01%
2013	0.55%	2023	2.55%	2033	3.03%
2014	0.90%	2024	2.63%	2034	3.06%
2015	1.22%	2025	2.70%	2035	3.08%
2016	1.49%	2026	2.76%	2036	3.11%
2017	1.73%	2027	2.81%	2037	3.13%
2018	1.93%	2028	2.86%	2038	3.15%
2019	2.09%	2029	2.90%	2039	3.16%
2020	2.24%	2030	2.94%	2040	3.18%

יצוין, כי אין צורך בהנחה מפורשת של אינפלציה עתידית כיוון שכל הסכומים במודל צמודים. כאשר פרמטר מסוים צפוי להשתנות שלא בהתאם לאינפלציה העתידית, נלקחה הנחה מפורשת של החריגה מהאינפלציה העתידית.

2.3.2 מיסוי

מס סטטוטורי החל על מוסד כספי :

<u>שנה</u>	<u>שיעור המס על מוסדות</u>	<u>שיעור מס רווח הכלול</u>
	<u>פיננסיים</u>	<u>בני"ל</u>
2010	35.34%	16.00%
2011	34.48%	16.00%
2012	33.62%	16.00%
2013	32.47%	15.50%
2014	31.60%	15.50%
2015	30.74%	15.50%
2016+	29.00%	15.50%

2.4 הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

כל ההנחות להן השפעה מהותית על הערך הגלום נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי כל גורם דמוגרפי ותפעולי, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה (ראה גם סעיף 1.5).

2.4.1 הנחות דמוגרפיות

ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המבוססים הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמורת ותחלואה שפורסמו.

2.4.2 הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות

הוצאות הנהלה וכלליות חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות לעסקים הכלולים, לרבות: הקצאת ההוצאות לתחומים השונים (ביטוח חיים, ביטוח בריאות ופנסיה) והעמסת ההוצאות על פעילויות שונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות וכו'). החברה הניחה שההוצאות בעתיד יעלו בשיעור מדד המחירים לצרכן.

2.5 שיטת החישוב

2.5.1 הון עצמי מותאם (ANW)

סכום ההון העצמי נלקח מתוך הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2010. סכום זה הוקטן בסכום הוצאות הרכישה הנדחות לפי היתרה במאזן, בניכוי העתודה למס נדחה שבגינה ובניכוי הטבת המס הצפויה בגין חלק הוצאות הרכישה הנדחות המוכרות למס הכנסה. כמו כן, נוכה יתרת המוניטין של קרנות הפנסיה שנרכשו לפי ערכם בדוחות הכספיים של החברה.

2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)

הערך הנוכחי של רווחים עתידיים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות, ניהול זכויות הפנסיוניות של עמיתי קרנות הפנסיה, ונתונים אחרים המצויים בידי החברה והחברה המנהלת של קרן הפנסיה. מודל זה מאפשר ביצוע של תחזית תזרימי מזומנים עתידיים והיוונים.

2.5.3 עלות הון נדרש (CoC)

בוצעה תחזית של ההון הנדרש על פי הדרישות הקיימות ובהתאם להתפתחות העתידית הצפויה של העסקים הכלולים. עלות ההון הינה היוון המס על רווחי השקעה על ההון הנדרש בגין העסקים הכלולים. קיימת טיוטה של תקנות חדשות לדרישות הון לחברות מנהלות של קרנות פנסיה. תקנות אלו טרם אושרו ועל-כן לא נלקחו בחשבון בערך הגלום של החברה המנהלת של קרנות פנסיה.

2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)

ערך העסקים החדשים מחושב כערך נוכחי של רווחים מעת המכירה עד תום תקופת הפוליסה. הערך נוכחי של הרווחים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות ונתונים אחרים כדי לשקף את תרומת התפוקה של השנה לערך הגלום.

חישוב ה VNB נערך בגין האוכלוסיות הבאות:

- כל הפוליסות שהופקו בשנת 2010.
- כיסויים חדשים שהופקו במהלך 2010 כתוספת לפוליסות שהופקו לפני 2010.
- פוליסות קבוצתיות שחודשו במהלך 2010.
- עמיתים חדשים בקרנות הפנסיה שהצטרפו בשנת 2010.

יובהר כי הערך הנוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP) כולל את ערך הרווחים, מסוף שנת 2010 ואילך בגין עסקים חדשים כאמור.

2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות

לא קיימות בעסקים הכלולים אופציות והבטחות פיננסיות מהותיות לטובת המבוטחים.

2.7 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

הטבלאות בסעיף 3.4 להלן מציגות את השינוי בערך גלום, מחולק למרכיבי ההון המותאם והשווי תיק (בניכוי עלות ההון), כולל העברות בין שני מרכיבים אלה. כל הסכומים מוצגים לאחר מס. השינוי מפורט לגורמי ההשפעה השונים שלו, כדלקמן:

1. התאמות לערך גלום ליום 31.12.2009 – **בסעיף זה** נכללו תיקונים ביחס לנתוני הפתיחה, כולל שינויים במתודולוגית החישוב אשר הקטינו את הערך הגלום בסך של 27 מלש"ח בביטוח חיים ובריאות והגדילו את הערך הגלום בחברה המנהלת של קרנות הפנסיה בסך של 10

- מלש"ח. בנוסף, במסגרת התיקונים ליתרת הפתיחה בקשר לאיחוד עסקי הפנסיה בערך הגלום של החברה, קטן הערך הגלום בסך של 31 מלש"ח (אחרי מס) נוספים.
2. שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות – מדי שנה החברה מעדכנת את ההנחות לפיהן מעריכים את ערך הגלום. העדכונים בוצעו בהתאם לנתונים חדשים לגבי הניסיון בפועל ולשינויים בציפיות הנהלת החברה. בביטוח חיים ובריאות השינויים העיקריים היו בעדכון הנחות שיעורי הביטולים והסילוקים (העלאת הערך הגלום) ושיעורי ההוצאות (הורדת הערך הגלום). בפנסיה השינוי העיקרי היה בהנחת ההוצאות (העלאת הערך הגלום).
3. רווח צפוי על ערך הגלום – הערך הגלום צפוי להניב רווחים אף אם החברה לא הייתה מוכרת עסקים חדשים ולא הייתה פועלת בתחומים נוספים שאינם כלולים ב-EV. רווחים אלה נובעים מ-3 מקורות:
- א. תשואה צפויה על שווי התיק בתוקף בסוף התקופה הקודמת – הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
- ב. תשואה צפויה על ההון העצמי המותאם – ההכנסות מהשקעות הצפויות מהנכסים העומדים כנגד ההון המותאם. הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
- ג. רווח כולל הצפוי לעבור משווי התיק בתוקף להון העצמי המותאם במהלך שנת 2010- במהלך שנת 2010 ירד הרווח החזוי לשנת 2010 מהשווי תיק, והתווסף להון המותאם, כך שבסך הכל מקור זה לא משפיע על סך ערך הגלום בכללותו, אלא מביא להעברה ממרכיב שווי התיק בתוקף למרכיב ההון המותאם. בהתאם לשיטת קביעת ההון העצמי המותאם, רווח זה אינו כולל השפעת הפחתת ה-DAC.
4. השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2010 – מטבע הדברים, הניסיון בפועל לגבי שיעורי התביעות, הביטולים, ההוצאות וכדומה היו שונים במהלך התקופה מאלו שהונחו בתחילת השנה לצורך חישוב ערך הגלום. סטיות אלו משפיעות גם על הרווחים הצפויים לאחר השנה וגם על הרווחים של השנה עצמה, וההשפעות מוצגות בסעיף זה בנפרד על השווי תיק בתוקף ועל ההון המותאם בהתאמה. בנוסף, סעיף זה כולל את ההשפעה ממספר גורמים שכל אחד מהם לא מהותי להערכת החברה, הכוללים, בין היתר, שינויים לפוליסות ביטוח קיימות, תנאי ביטוח משנה או הסכמי עמלות עם סוכנים.
5. רווח מעסקים חדשים – הערך הגלום אינו כולל את הערך הצפוי להתווסף מעסקים חדשים שימכרו בעתיד. על כן, סעיף זה מציג את התוספת לערך הגלום לסוף התקופה הקודמת, עקב מכירת פוליסות ביטוח חדשות במהלך השנה והצטרפות עמיתים חדשים לקרנות הפנסיה. התוספת מחולקת להשפעה בפועל מהעסקים החדשים על הרווחים בתקופה עצמה (מוצגת תחת ההון המותאם) ולרווחים הצפויים מהעסקים החדשים בעתיד (ומוצג תחת השווי תיק בתוקף).
6. הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV – כאן מוצגת ההשפעה, על הרווחים בפועל בשנה, של ההוצאות החריגות שלא נכללו בערך גלום, אלא יוחסו למכירות עתידיות. בשנת 2010 לא היו הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 6 "רווח תפעולי על בסיס ערך גלום". סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע בפעילות השוטפת של החברה, למעט ההשפעה מעסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי) ולפני ההשפעה של אינפלציה וגורמים כלכליים לא צפויים, כגון שינויים שלא היו צפויים בשיעורי הריבית בשוק, בשוק ההון ובאינפלציה.

7. רווח מפריטים מיוחדים - בסעיף זה מוצג השפעת השינוי לתקנות דרישות ההון לחברות ביטוח על עלות ההון. בשנת 2010 לא היו השפעות כאלה.

8. השפעת אינפלציה במהלך 2010 – סעיף זה כולל את השפעת תשואה רעיונית על הון החברה המתואם ועל כל תזרימי ה-VIF, בשיעור האינפלציה בשנת 2010 (2.3%). בסעיפים הבאים מוצגת ההשפעה של התשואות הריאליות מעל המדד.

9. רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2010 ומשינויים להנחות כלכליות – סעיף זה כולל שני מרכיבים:

א. ההשפעה על שווי התיק משינויים בהנחות הכלכליות אשר מבוססות על הריביות בשוק. הנחות אלו כוללות את ריבית ההיוון ואת התשואות הצפויות.

ב. ההשפעה מהסטיות של הפרמטרים הכלכליים בפועל במהלך השנה לעומת התשואה שהיתה צפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל הריבית חסרת הסיכון שהיו צפויים להתקבל. ההשפעה הינה בשני מרכיבי ה-EV:

- בהון המותאם - עקב ההשפעה על הרווח בעיקר מתשואות שונות מהצפוי על נכסי החברה העומדים כנגד ההון וכנגד עתודות הביטוח בגין העסקים הכלולים.
- בשווי התיק – עקב ההשפעה על הרווחים העתידיים כתוצאה מההשפעה על יתרות החסכון מהפער בין התשואות שהושגו בפועל מעל אלה שנצפו לפני שנה.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 9 "רווח על בסיס ערך גלום" בגין עסקים כלולים. סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע מפעילות השוטפת של החברה, כולל ההשפעות מגורמים כלכליים וכולל פריטים מיוחדים, אך ללא ההשפעה של עסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי).

10. רווח מעסקים לא-כלולים – סך הערך הגלום כולל את מלוא ההון העצמי של החברה, ועל כן חלק מהגידול/קיטון בערך גלום מוסבר מהרווחים/ההפסדים של תחומי פעילות שאינם כלולים בשווי תיק. בסעיף זה (קיטון להון מותאם), כלולים הוצאות מימון שלא שויכו למגזרי הפעילות בסך 68 מלש"ח (לפני מס).

סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 10 הינו "רווח על בסיס ערך גלום, כולל רווח מעסקים לא כלולים", כאשר הרווח לעסקים לא כלולים נמדד על בסיס "רווח כולל" חשבונאי.

11. הזרמת הון / (תשלום דיבידנדים) – בסעיף זה מוצג העליה בהון החברה הנובע מקרן הון בגין עלות תשלום מבוסס מניות, בסך 2 מלש"ח.

2.8 מבחני רגישות

במבחני הרגישות המוצגים בסעיפים 3.6 ו-3.7 להלן, אומצו הגישות הבאות:

1. הרגישויות מתייחסות לכל העסקים הכלולים אלא אם צוין אחרת.
2. מבחני הרגישות מתייחסים לכל הנחה בנפרד, ללא מדידה של השפעות מצטברות או מתקזזות או שינויים נגזרים על גורמים אחרים וכדומה.
3. הרגישות בגין ערך העסקים החדשים מתייחסת לשינויים מסוף שנת 2010 ואילך, ולא לתקופה מעת המכירה ועד לסוף שנת 2010.
4. תמותה לפני גיל פרישה – מבחני הרגישות של שיעורי תמותה (כולל מוות מתאונה), לא כולל תמותה של מבטחים מקבלי קצבאות זקנה ומקבלי פיצוי חודשי בגין אובדן כושר או סיעוד. –
5. תמותה של מקבלי קצבת זקנה – מבחן רגישות של שיעורי תמותה למקבלי קצבאות זקנה בלבד, לא כולל תמותה של מקבלי קצבאות אחרים.
6. תחלואה – מבחן הרגישות כולל את כל התביעות שאינם מקרי מוות הכלולים בסעיף 4 קטן לעיל, כולל תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה וכו'. המבחן מתייחס לשכיחויות של מקרי תביעה ולא לתקופת תשלום התביעות בגין אי-כושר עבודה וסיעוד.
7. ריבית – תוצאת מבחן הרגישות כוללות את:
 - א. השפעת שינוי שיעור ריבית המשמש כריבית היוון והתשואה הצפויה מהשקעות נכסי החברה וקרן הפנסיה על ערך נוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP).
 - ב. השפעת שינוי שיעור הריבית על שווי נכסים נושאי ריבית שקלית או צמודה, המגבים את העסקים הכלולים.
8. נידות – השפעה אפשרית של נידוד כספי החיסכון הפנסיוני בעיקר בפוליסות מנהלים – מוצגת תרחיש של הכפלת שיעור הביטולים ב-110% על פוליסות אלו.
9. כניסתם של הבנקים לפעילות בתחום הייעוץ הפנסיוני – השפעה אפשרית על ביטולי פוליסות עם מרכיב חסכון. מוצג תרחיש של הכפלת שיעור הביטולים ב-110% על פוליסות ביטוח עם מרכיב חסכון וגידול בהחזר מדמי ניהול מצבירה בשיעור של 20% בצבירות פנסיה.

2.9 סקירת דוח הערך הגלום

דוח הערך הגלום ליום 31.12.2010 וערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם נסקר על ידי רו"ח קוסט פורר גבאי את קסירר (Ernst and Young). דוח הסוקר החיצוני מצורף בנספח א' לדוח זה.

3 תוצאות (במליוני ₪)

3.1 הערך הגלום נכון ל-31/12/2010

מליוני ₪	EV בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות	EV בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה	התאמה לאיחוד בגין עסקי ניהול קרנות הפנסיה ב-EV של החברה	סך הכל EV עבור ביטוח ופנסיה
הון עצמי מותאם (ראה סעיף 3.3 להלן)	1,724	389	(957) *	1,156
ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס	2,142	3,338	(40)	5,440
בניכוי עלות הון נדרש	(66)	(2)	-	(68)
ערך גלום	3,800	3,725	(997)	6,528

* מורכב מההון העצמי של חברה המנהלת של קרן הפנסיה בסך 389 מליוני ₪, ערך המוניטין ותיקי לקוחות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה הרשום במאזן החברה בסך 520 מליוני ₪, וסכום ה-DAC הרשום בחברה בגין עסקי פנסיה בסך 67 מל' ₪ פחות הטבת המס עליו בסך 19 מליוני ₪.

3.2 ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2010

מליוני ₪	VNB בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות	VNB בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה	השפעת הוצאות ועמלות רכישה ששולמו וישולמו על ידי חברת הביטוח בגין עסקי פנסיה אחרי מס	סך הכל VNB עבור ביטוח ופנסיה
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	114	181	(46)	249
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	(7)	0	-	(7)
סה"כ ערך עסקים חדשים	107	181	(46)	242

3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים

טבלה 3.3 א' – מנורה מבטחים ביטוח – עסקי ביטוח

במיליוני ₪	
2,049	הון עצמי (מאזן החברה)
118	שיערוך נכסים החופפים לעסקים הכלולים והמוצגים בדוחות הכספיים לפי עלות לשווי הוגן בניכוי מס
(623)	בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC)
180	בתוספת מס בגין DAC
1,724	הון עצמי מותאם בגין העסקים הכלולים

טבלה 3.3 ב' – חברה מנהלת קרנות פנסיה

במיליוני ₪	
389	הון עצמי (מאזן החברה המנהלת)
-	בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC)
-	בתוספת מס בגין DAC
389	הון עצמי מותאם לחברה מנהלת קרנות פנסיה

טבלה 3.3 ג' – מנורה מבטחים ביטוח: הכללת עסקי ניהול קרנות פנסיה

במיליוני ₪	
1,724	הון עצמי מותאם - עסקי ביטוח (מטבלה 3.3 א' לעיל)
(67)	בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC) בגין פנסיה הרשום במאזן החברה
19	בתוספת הטבת מס בגין DAC פנסיה הרשום במאזן החברה
(520)	בניכוי שווי חברה מנהלת של קרנות פנסיה שנרכשה ומוניטין בגינה, הרשומה במאזן החברה
1,156	הון עצמי מותאם - עסקי ביטוח ופנסיה

3.4 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

טבלה 3.4 א' – עסקי ביטוח

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	
3,542	2,113	1,429		ערך גלום ליום 31.12.2009
(27)	(27)	-	2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31.12.2009
3,515	2,086	1,429		ערך גלום מותאם ליום 31.12.2009
				רווח תפעולי ריאלי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2010 :
(98)	(98)	-	2.7.2	- שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
149	110	39	2.7.3	- גידול ריאלי צפוי
-	(217)	217	2.7.3	- רווח כולל (ריאלי) צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי במהלך 2010
(111)	(3)	(108)	2.7.4	- השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2010 ושינויים אחרים לתיק בתוקף
(60)	(208)	148		סה"כ
107	211	(104)	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
-	-	-	2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV
47	3	44		רווח תפעולי לפי ערך גלום
-	-	-	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
69	48	21	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2010
61	(61)	122	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2010 ומשינויים להנחות כלכליות
177	(10)	187		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום - בגין עסקים כלולים והון
61	-	61		רווח כולל מעסקי פנסיה
45	-	45	2.7.10	רווח כולל מעסקים לא-כלולים
283	(10)	293		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום – כולל כל עסקי החברה
2	-	2	2.7.11	תנועות הון
3,800	2,076	1,724		ערך גלום ליום 31.12.2010

טבלה 3.4 ב' – חבר המנהלת קרנות פנסיה

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף
2,975	2,668	307	ערך גלום ליום 31.12.2009
10	10	-	2.7.1 התאמות לערך גלום ליום 31.12.2009
2,985	2,678	307	ערך גלום מותאם ליום 31.12.2009
			רווח תפעולי ריאלי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2010:
21	21	-	2.7.2 - שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
47	40	7	2.7.3 - גידול ריאלי צפוי
-	(65)	65	2.7.3 - רווח כולל (ריאלי) צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי במהלך 2010
131	125	6	2.7.4 - השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2010 ושינויים אחרים לתיק בתוקף
199	121	78	סה"כ
181	190	(9)	2.7.5 רווח מעסקים חדשים
-	-	-	2.7.6 הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV
380	311	69	רווח תפעולי לפי ערך גלום
-	-	-	2.7.7 רווח מפריטים מיוחדים
67	62	5	2.7.8 השפעת אינפלציה במהלך 2010
293	285	8	2.7.9 רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2010 ומשינויים להנחות כלכליות
740	658	82	סה"כ רווח על בסיס ערך גלום - בגין עסקים כלולים והון
-	-	-	2.7.10 רווח כולל מעסקים לא-כלולים
740	658	82	סה"כ רווח על בסיס ערך גלום – כולל כל עסקי החברה
-	-	-	2.7.11 תנועות הון
3,725	3,336	389	ערך גלום ליום 31.12.2010

טבלה 3.4 ג' – סה"כ עסקי ביטוח ופנסיה *

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	
5,665	4,781	884		ערך גלום ליום 31.12.2009
(48)	(48)	-	2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31.12.2009
5,617	4,733	884		ערך גלום מותאם ליום 31.12.2009
				רווח תפעולי ריאלי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2010:
(77)	(77)	-	2.7.2	- שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
169	146	23	2.7.3	- גידול ריאלי צפוי
-	(278)	278	2.7.3	- רווח כולל (ריאלי) צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי במהלך 2010
17	123	(106)	2.7.4	- השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2010 ושינויים אחרים לתיק בתוקף
109	(86)	195		סה"כ
242	391	(149)	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
-	-	-	2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV
351	305	46		רווח תפעולי לפי ערך גלום
-	-	-	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
122	109	13	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2010
390	225	166	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2010 ומשינויים להנחות כלכליות
864	639	225		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום - בגין עסקים כלולים והון
45	-	45	2.7.10	רווח כולל מעסקים לא-כלולים
909	639	270		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום – כולל כל עסקי החברה
2	-	2	2.7.11	תנועות הון
911	639	272		סה"כ שינוי בערך גלום
6,528	5,372	1,156		ערך גלום ליום 31.12.2010

* כולל התנועה בהתאמות לאיחוד בגין עסקי ניהול קרנות הפנסיה ב-EV של החברה

3.5 פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי לחברה

225	רווח נקי
17	פריטים שהועברו דרך קרן הון
242	רווח כולל (לאחר מס)
(58)	שינוי ב- DAC לפני מס
5	מס בגין השינוי ב- DAC
72	שינוי שיערוך נכסים בשווי הוגן בניכוי מס
9	שינוי נטו בשווי תיק / מוניטין הרשום במאזן
270	רווח כולל מותאם לבסיס של ערך גלום
2	תנועות הון
272	סה"כ שינוי בהון העצמי המותאם

3.6 ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בהתאם לדרישת החוזר

להלן ניתוחי הרגישות בגין עסקי חיים ובריאות:

שינוי בערך עסקים חדשים		שינוי בערך גלום		ראה סעיף	
במליוני ₪	ב - %	במליוני ₪	ב - %		
107		3,800			התוצאה הבסיסית
3.0	3	(1.2)	(45)	2.8.7	הפחתה של 0.5% בריבית חסרת הסיכון
(10.7)	(12)	(3.2)	(121)		עליה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
(19.9)	(21)	(3.4)	(129)		עליה יחסית של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פדיונות וסילוקים)
(8.5)	(9)	(1.9)	(74)	2.8.4	עליה של 10% בשיעורי התמותה בגין מבוטחים לפני גיל פרישה
(21.9)	(23)	(5.6)	(213)	2.8.6	עליה של 10% בשיעורי התחלואה
(2.8)	(3)	(1.4)	(54)	2.8.5	ירידה יחסית של 10% בשיעור התמותה עבור מקבלי קצבאות זקנה
(7.3)	(8)	(1.4)	(54)	2.8.8	תרחיש נייחות (בהתאם לסעיף 1.5.2) – הכפלת הביטולים ב-110% בפוליסות מנהלים
(8.2)	(9)	(1.7)	(63)	2.8.9	תרחיש בנקים (בהתאם לסעיף 1.5.2) - הכפלת הביטולים ב-110% בפוליסות חסכון

במידה ולניתוח הרגישות השפעה סימטרית לשני הכיוונים, מוצג לעיל השינוי בכיוון האחד בלבד.

3.7 ניתוחי הרגישות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה

להלן ניתוחי הרגישות בגין עסקי ניהול קרנות הפנסיה:

ראת סעיף	שינוי בערך גלום		שינוי בערך עסקים חדשים	
	במליוני ₪	ב - %	במליוני ₪	ב - %
התוצאה הבסיסית				
הפחתה של 0.5% בריבית חסרת הסיכון	2.8.7	160	4.3	12.7
עליה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות		(152)	(4.1)	(16.3)
ירידה של 1% בעליית השכר		(216)	(5.8)	(23.1)
עליה של 1% בעליית השכר		244	6.6	26.4
עליה של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פדיונות והקפאות)		(285)	(7.7)	(27.4)
ירידה של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פדיונות והקפאות)		322	8.6	32.5
תרחיש - עלייה של 20% בהחזר מצבירה כתוצאה מכניסת הבנקים ליעוץ הפנסיוני	2.8.9	(384)	(10.3)	(31.3)

במידה ולניתוח הרגישות השפעה סימטרית לשני הכיוונים, מוצג לעיל השינוי בכיוון האחד בלבד.

אברהם לוונגליק
 אקטואר ראשי

מוטי רוזן
 מנכ"ל

נספח א' – דוח סוקר חיצוני של חישוב הערך הגלום.

קוסט, פורר גבאי את קסירר

רח' עמינדב 3,

תל-אביב 67067

טל. 03-6232525

פקס 03-5622555

www.ey.com/il

30 במאי, 2011

לכבוד הדירקטוריון של

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

א.ג.נ.

הנדון : סקירת דוח הערך הגלום ליום 31.12.2010

א. לבקשתכם סקרנו את המידע, אשר הוכן על ידי מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן החברה), בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2010, ערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, ניתוח התנועה בערך הגלום ומבחני הרגישות ביחס אליהם, המתייחסים לפוליסות ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח ועסקי ניהול קרנות פנסיה (להלן – "דוח הערך הגלום").

ב. סקירתנו כללה, בין היתר:

1. דיונים וביורורים עם הגורמים הרלבנטיים בחברה, ביצוע נהלים אנליטיים בהתייחס לתוצאות המוצגות בדוח הערך הגלום ובהתייחס למידע פיננסי וסטטיסטי אחר.

2. התאמה בין תוצאות החישוב ומידע פיננסי של החברה.

3. השוואה של הנחות הדמוגרפיות והתפעוליות, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, עם ניסיון העבר בחברה ומידע חיצוני רלוונטי.

4. בחינת ההתאמה של המתודולוגיה, ההנחות ודרך ההצגה, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, לחוזר המפקח על הביטוח מספר 11-2007 על נספחיו (להלן חוזר המפקח). חוזר המפקח אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח (להלן "הוועדה"), אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל.

ג. בהתבסס על סקירתנו, ובהסתמך על נתונים ומידע שסופקו על ידי החברה הרינו לציין כדלקמן:

1. המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום עומדות, מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח, בכפוף לאמור בסעיף ד(3) להלן.

2. אופן הגילוי בדוח הערך הגלום עומד מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח ובהוראות המפורטות ב- "פורמט גילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתאום עם המפקח על הביטוח. "פורמט גילוי" זה טרם פורסם על ידי המפקח על הביטוח כתוספת לחוזר המפקח.

3. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך כי ההנחות הדמוגרפיות והתפעוליות אשר הוצגו בפנינו במהלך הסקירה אינן סבירות בהתבסס על ניסיון החברה בעבר ובהווה וציפיות ההנהלה לגבי העתיד, בכפוף לאמור בסעיף ד(2) להלן.

4. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך שהערך הגלום בסך 6,528 מליון ש"ח, הערך של עסקים חדשים בסך 242 מליון ש"ח, מבחני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לא הוערכו כיאות על פי המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום ושהוצגו בפנינו במהלך הסקירה.

ד. אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים הבאים:

1. דוח הערך הגלום הוכן על בסיס הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלת החברה. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.
2. קיימת אי ודאות לגבי השלכות של הרפורמות בשוק החיסכון ארוך טווח. חישוב ערך הגלום אינו כולל חלק מההשפעות אפשריות, אם יהיו, כמפורט בסעיף 1.5.2 לדוח הערך הגלום.
3. הערות, הבהרות וסייגים לגבי הטיפול בסיכונים המתוארים בסעיף 1.5.3 לדוח הערך הגלום.
4. הערך הגלום כולל גם את הערך הגלום של עסקי ניהול קרנות פנסיה בבעלות החברה אשר פרסומו אינו מתחייב על פי הנחיות המפקח.

בכבוד רב,

קוסט, פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון